

جمهوری اسلامی افغانستان
استراتیژی انکشاف ملی افغانستان

اداره منابع آب

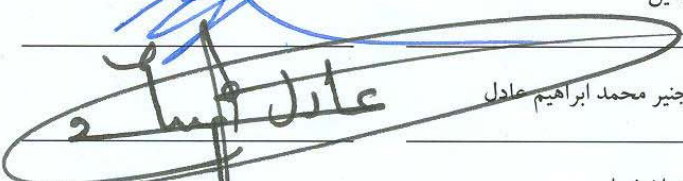
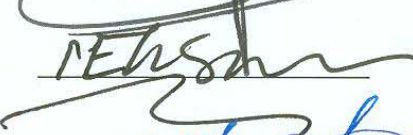
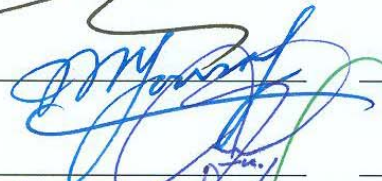
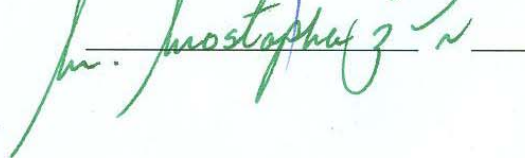
1387 - 1391 (2007/08 - 2012/13)

جلد دوم
رکن سوم - زیربنا

استراتژی سکتور آب

منظور شده:
مسؤولین با صلاحیت سکتوری

وزارت/ ریاست	اسم جلالتمآب وزیر	امضاء
وزارت انرژی و آب	جلالتمآب الحاج محمد اسماعیل خان	
وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	جلالتمآب عبيدالله رامین	
وزارت معادن	جلالتمآب دیپلوم انجینیر محمد ابراهیم عادل	
وزارت احیاء و انکشاف دهات	جلالتمآب محمد احسان ضیا	
وزارت انکشاف شهری	جلالتمآب انجینیر محمد یوسف پشتون	
وزارت صحت عامه	جلالتمآب داکتر سید محمد امین فاطمی	
وزارت اقتصاد	جلالتمآب دکتر محمد جلیل شمس	
اداره ملی حفاظت محیط زیست	جلالتمآب مصطفی ظاهر	

بسم الله الرحمن الرحيم

دیدگاه ما برای آینده افغانستان

تا سال ۱۴۰۰ هجری شمسی (۲۰۲۰ میلادی) افغانستان به دست‌آورد های ذیل نایل خواهد آمد:

- یک کشور دارای نظام سیاسی دموکراتیک به اساس اصول اسلامی و قانون اساسی، برخوردار از صلح و امنیت داخلی، روابط صلح آمیز و حسنه با کشور های همسایه، و برخوردار از احترام لازم در صحنه بین المللی.
- یک ملت بردبار، یکپارچه و کثرت گرا، پابند به ارزشهای اسلامی و اهداف والای مشارکت عمومی، عدالت، و تساوی حقوق شهروندی.
- جامعه مملو از امید و سرشار از رفاه بر اساس اقتصاد بازار تحت رهبری سکتور خصوصی قوی، مساوات اجتماعی، و حفظ پایداری محیط زیست.

اهداف استراتژی انکشاف ملی افغانستان از ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ (۲۰۰۸/۰۹ – ۲۰۱۲/۱۳ میلادی)

استراتژی انکشاف ملی افغانستان پلانی است که بر اساس اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال (ام. دی. جی) بنا یافته است و منجیت سند استراتژیک کاهش فقر در افغانستان مورد استفاده قرار میگیرد. پشتوانه های این استراتژی را اصول، ارکان و معیار های توافقنامه افغانستان تشکیل میدهند. ارکان و اهداف استراتژی انکشاف ملی افغانستان قرار ذیل اند:

- امنیت: دستیابی به ثبات ملی، تقویت میکانیزم های تطبیق قانون و تأمین امنیت فردی هر شهروند افغان.
- حکومتداری، حاکمیت قانون و حقوق بشر: تقویت بنیه دیموکراسی و حقوق بشر، حاکمیت قانون، عرضه خدمات عامه و حسابداری دولت.
- انکشاف اقتصادی و اجتماعی: کاهش فقر، تأمین انکشاف مداوم و پایدار از طریق اقتصاد بازار تحت رهبری سکتور خصوصی، بهبود شاخص های انکشاف بشری و پیشرفت قابل ملاحظه در جهت نیل به اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال (ام. دی. جی).

پیشگفتار

در رابطه به تهیه استراتژی انکشاف ملی افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم

شش و نیم سال قبل از امروز مردم افغانستان و جامعه جهانی دست به هم دادند تا افغانستان را از چنگال تروریسم بین المللی نجات داده و کار بازسازی کشوری را که از میان ویرانی های خشونت و تروریسم سر بلند کرده بود، آغاز نمایند. ما در این تلاش مشترک تا حد زیادی پیش رفته ایم.

در یک مدت زمان کوتاه ما توانستیم تا با همکاری جامعه جهانی قانون اساسی افغانستان را بسازیم که متضمن ارزش های دیموکراسی، آزادی بیان و حقوق مساوی برای زنان باشد ملت افغانستان برای اولین بار در انتخابات ریاست جمهوری شرکت ورزید و اعضای شورای ملی را انتخاب نمودند، در حدود پنج میلیون مهاجر تا امروز به خانه و کاشانه شان برگشته اند که این بزرگترین رقم بازگشت مردم به سرزمین آبائی شان در طول تاریخ میباشد.

هزاران مکتب اعمار و بیشتر از شش میلیون پسر و دختر شامل مکتب گردیده اند، که بلند ترین رقم شمولیت در مکاتب را در تاریخ افغانستان نشان میدهد. صدها کلینیک صحت ایجاد گردیده و پوشش خدمات اساسی صحتی را از نُه در صد در شش سال قبل به ۸۵ درصد در حال حاضر افزایش داده است. دسترسی به خدمات تشخیصیه و معالجه بی که در سال ۱۳۸۱ تقریباً هیچ وجود نداشت اینک به بیشتر از ۴۰ درصد افزایش یافته است. ما تا حال ۱۲۲۰۰ کیلومتر سرک را بازسازی نموده ایم که این امر منجر به بلند رفتن عواید و بهبود وضعیت زندگی مردم ما گردیده است. با تکمیل شبکه راه ها و زیربنای مواصلاتی، افغانستان از موقعیت بهتری برای مبدل شدن به پل ارتباطی اقتصادی میان کشورهای منطقه برخوردار خواهد شد.

این دستاوردها بدون حمایت جدی جامعه جهانی و عزم قوی مردم افغانستان امکان پذیر نبودند. من میخواهم به یک نکته اشاره نمایم و آن اینکه دستاوردهای ما نباید ما را از مسئولیت های عظیمی که فرا روی ما قرار دارند غافل سازد. تهدید تروریسم و مواد مخدر تا حال افغانستان و منطقه را متأثر ساخته و مانع فعالیت های انکشافی ما میگردد.. پیشرفت های ما تا هنوز تحت تاثیر بی اعتمادی عامه به نسبت برخی از فعالیت های ناخوشایند یک تعداد از کارمندان دولت و میکانیزم های نا هماهنگ و غیر مؤثر عرضه کمک ها، قرار دارد. تقویت حکومت مرکزی و ادارات محلی و بازسازی قوه قضائیه نیز از جمله وظایف دشوار ما میباشد.

من خرسندم که برای مبارزه با این چالش ها استراتژی انکشاف ملی افغانستان را به شما معرفی میکنم. این استراتژی ثمره دوسال تلاش های خسته گری ناپذیر و مشوره های گسترده در تمام کشور می باشد. این استراتژی به مثابه یک سند معتبری که خود افغانها با تلاش خویش طرح آن را برای انکشاف افغانستان در تمام عرصه های بشری ریخته اند، من حیث سند ملی استراتژی کاهش فقر نیز محسوب میشود. من یقین دارم که استراتژی انکشاف ملی افغانستان ما را در راستای نیل به معیارهای توافقتنامه افغانستان و اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال (ام. دی. جی) کمک خواهد نمود. همچنان، از اینکه ما در حال حرکت به سمت کاهش وابسته گری به کمک های خارجی و تزئید رشد اقتصاد پایدار میباشیم، من این سند را جهت نیل به اهداف متوقعه در دراز مدت به حیث یک رهنمود برای افغانی ساختن فعالیت ها میندازم.

من از جامعه جهانی برای کمک های پربهای شان ابراز امتنان نموده، از طریق این استراتژی که افغانها مالک آن اند، از همه همکاران میخواهم تا از تلاش های ملی انکشافی ما حمایت کامل نمایند. من چشم به راه سهم گیری تمام مردم افغانستان در این راستا بوده و از همه همکاران جامعه افغانی و جامعه جهانی که در ایجاد این استراتژی زحمات خسته گری ناپذیر کشیده اند قدردانی مینمایم. در فرجام، من از همکاری اعضای کمیته نظارت و دارالانشای استراتژی انکشاف ملی افغانستان در تهیه این سند سپاسگزاری مینمایم.

حامد کرزی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

پیام کمیته نظارت

در رابطه به تهیه استراتژی انکشاف ملی افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم

خرسندیم از اینکه استراتیژی انکشاف ملی افغانستان را که منعکس کننده تعهدات جمهوری اسلامی افغانستان به کاهش فقر و رشد اقتصادی تحت رهبری سکتور خصوصی در راستای ایجاد افغانستان سعادتمند و باثبات میباشد، تقدیم مینماییم. کمیته نظارت استراتیژی انکشاف ملی افغانستان از سوی دولت مؤظف گردیده بود تا یک استراتیژی ملی را به اساس اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال تهیه نماید که افتخار مالکیت آنرا افغانها داشته و شرایط لازم یک سند استراتیژی کاهش فقر را برآورده سازد. کمیته نظارت غرض طرح، بحث و نظارت از روند تهیه این استراتیژی، مجالس متعددی را به شکل منظم راه اندازی نموده است، که موضوعاتی چون شناسایی نیازمندی ها، سمع شکایات مردم و اولویت بندی در تخصیص منابع و اقدامات لازم آجندای این مجالس را تشکیل داده اند. در راستای افغانی سازی و مالکیت افغانی، کمیته نظارت مشوره های جامع و گسترده را - هم به سطح ملی و هم به سطح ولایتی - تسهیل نموده است.

حمایت پایدار مالی و نظارت و ارزیابی مداوم، عناصر اصلی فایق آمدن بر چالش های آینده که در راستای تطبیق استراتیژی انکشاف ملی افغانستان بدان مواجه خواهیم شد، شمرده میشوند. انتظارات مردم افغانستان بلند میباشد، لیکن ما تا هنوز هم به محدودیت منابع مالی روبرو میباشیم. از سال ۱۳۸۰ (۲۰۰۱ میلادی) ما به مؤفقت های بی شماری نایل آمده ایم، ولی با آنهم فعالیتهای دیگری نیز باید انجام شوند تا اهداف توافقنامه افغانستان جامعه عمل ببوشند. این امر ایجاب می کند تا دولت افغانستان به حمایت جامعه جهانی در زمینه دستیابی به دیدگاه و اهداف استراتیژی انکشاف ملی افغانسان گام های قاطع و استراتیژیک برداشته و تعهد کامل داشته باشد.

ما چشم به راه آنیم تا از طریق مساعی مشترک همکاران دولتی، نماینده های جامعه مدنی، بزرگان قوم، علمای دین، سکتور خصوصی، جامعه جهانی و در نهایت امر تمام افغانها، استراتیژی انکشاف ملی افغانستان را تطبیق نماییم، زیرا این امر در تطبیق معیارهای توافقنامه افغانستان و اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال (ام. دی. جی) کمک مینماید.

M. Ismael Nadin

پروفسور محمد اسحاق نادری
مشاور ارشد رئیس جمهور در امور اقتصادی و
رئیس دارالانشای استراتیژی انکشاف ملی افغانستان و
بورد مشترک نظارت و انسجام

احمد ضیا مسعود

معاون اول

R. Datta

داکتر رنگین دادفر سپنتا
وزیر امور خارجه

داکتر انور الحق احدی

وزیر مالیه

سرور دانش

وزیر عدلیه

داکتر محمد امین فرهنگ

وزیر تجارت و صنایع

داکتر جلیل شمس

وزیر اقتصادی

داکتر زلمی رسول

مشاور امنیت ملی

حنیف اتمر

وزیر معارف

سپاسنامه

در رابطه به تهیه استراتیژی انکشاف ملی افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم

استراتژی انکشاف ملی افغانستان بدون همکاری صادقانه یک تعداد افراد و سازمانها نمیتوانست تهیه گردد. این استراتژی، تحت راهنمایی کمیته نظارت که از سوی جلالتمآب حامد کرزی رئیس جمهور افغانستان تعیین و ریاست آنرا جلالتمآب پروفیسور اسحق نادری مشاور ارشد رئیس جمهور در امور اقتصادی به عهده داشت، نهایی گردید. اعضای این کمیته را جلالتمآب رنگین دادفر اسپننا وزیر امور خارجه، جلالتمآب انورالحق احدی وزیر مالیه، جلالتمآب جلیل شمس وزیر اقتصاد، جلالتمآب سرور دانش وزیر عدلیه، جلالتمآب حنیف اتمر وزیر معارف، جلالتمآب میر محمد امین فرهنگ وزیر تجارت، و جلالتمآب زلمی رسول مشاور امنیت ملی، تشکیل میدهد.

من میخواهم از جلالتمآب احمد ضیا مسعود، معاون اول رئیس جمهور و رئیس شورای اقتصادی، ابراز امتنان نمایم. همچنین میخواهم مراتب سپاسگزاری و امتنان خویش را به جلالتمآب هدایت امین ارسلا وزیر ارشد و جلالتمآب وحید الله شهرانی معین مالی وزارت مالیه و تیم وزارت مالیه تقدیم نمایم. من از ستره محکمه، شورای ملی، وزارتخانه ها و دوایر دولتی، مقامات ولایتی، سفرای افغانستان مقیم در خارج از کشور، کمیسیون های ملی، دفتر ریاست جمهوری، سازمانهای جامعه مدنی و جامعه جهانی نیز تشکر مینمایم.

به این ترتیب، مراتب سپاس و امتنان خویش را به جلالتمآبان وزرا، معین ها و همچنان مسئولین ارتباطی وزارت ها با دارالانشای استراتژی انکشاف ملی افغانستان، علما، روحانیون، بزرگان قوم، مسوولین سازمانهای جامعه مدنی، سفرا و نماینده های جامعه جهانی در افغانستان، و کافه ملت افغانستان ابراز میدارم. ادارات ملی و بین المللی در مشوره های ولایتی سهم فعال داشته اند، که همکاری ها، نظریات و پیشنهادات شان غنای استراتژی های سکتوری و تطبیق این استراتژی ها را تضمین مینماید. همچنان از وزارت احیاء و انکشاف دهات بخاطر همکاری های مؤثر شان در عرصه مشوره های ولایتی تشکر مینمایم. به همین ترتیب، از همکاری های مشاورین رئیس جمهور، هریک داوود صبا و نورالدین دلاوری، و در ضمن از محمود صیقل برای نظریات سازنده شان سپاسگزارم. جا دارد تا از والیان و کارمندان شان بخاطر همکاری های همه جانبه شان با کارمندان استراتژی انکشاف ملی افغانستان نیز تشکر کنم.

به صورت ویژه از همکاری ها و تلاشهای خسته گئی ناپذیر وحیدالله ویسی، مسوول روند ایجاد استراتژی انکشاف ملی افغانستان وسند کاهش فقر، و از تیم شان که متشکل از متخصصین جوان افغان میباشد و در زمینه تکمیل سند ابتدایی استراتژی انکشاف ملی افغانستان، توافقنامه افغانستان و استراتژی کامل انکشاف ملی افغانستان؛ به مشوره همکاران داخلی و خارجی، زحمات خستگی ناپذیر را متقبل شده اند، جهان سپاس مینمایم. این تیم شامل افراد آتی اند: هماهنگ کننده های سکتوری، هریک راحت الله نعیم، فرزانه رشید رحیمی، محمد شاکر مجیدی، عطاالله عاصم، محمد اسمعیل رحیمی، علاؤالدین زلمی، هدایت الله اشرفی، شکریه کاظمی، سیف الرحمن احمد زی و اعضای بخش مشوره های ولایتی، هریک محمد یوسف غزنوی، محمد فهیم مهری، شهنشا شیری، حکمت الله لطیفی، سید احمد روحانی و محمد عثمان فهیم و همچنان سایر همکاران کلیدی این پروژه که شامل ملک شرف، نعیم همدرد، محمد سلیم الکوزی، میر احمد طیب واعظی، سید شاه امین زی، خویده کاکړ و محمد کاظم. همچنان از نعمت الله بیژن بخاطر همکاری های شان از جانب دارالانشای مورد مشترک نظارت و انسجام تشکر مینمایم. من در ضمن از همکاری مشاورین خارجی: زلاتکو هورتیچ، پاؤل او برائین، جم رابرتسن، بارنی روبین، پیتز مدل بروک، ریچارد پانزیو، انیتا نیرودی، شکتی سینها، آشوک نیگام، کریستوفر الکساندر و امیره حق که ما را در این تلاش ها یاری رسانیده اند، نیز متشکرم.

در اخیر، از تمام کسانی که در امر تهیه نخستین استراتژی انکشاف ملی افغانستان - که در تاریخ کشور ما منحصراً یک سند بی نظیر و یک تعهد ملی در راستای رشد اقتصادی و کاهش فقر در افغانستان میباشد - همکاری و زحمت کشیده اند، سپاسگزارم.

ادیب فرهادی

رئیس دارالانشای استراتژی انکشاف ملی افغانستان و مورد مشترک نظارت و انسجام

نوت: لطفاً بخاطر فهرست مکمل تمام همکاران دخیل در روند این استراتژی، به صفحه بعدی مراجعه نمایند.

تهیه و ترتیب استراتیژی سکتور "آب" حاصل تعهد و تلاش کارمندان وزارت های کلیدی حکومت افغانستان، نهاد های وابسته به ملل متحد، مراجع تمویل کننده، جامعه مدنی و سکتور خصوصی بوده است.

همکاری و سهمگیری اشخاص ذیل در تهیه این استراتیژی بی نهایت ارزشمند بوده است:

جلالتمابان محمد اسماعیل خان وزیر انرژی و آب ، عبيدالله رامین وزیر زراعت، آبیاری و مالداري، دیپلوم انجنیر محمد ابراهیم عادل وزیر معادن، انجنیر محمد یوسف پشتون وزیر انکشاف شهری، محمد احسان ضیا وزیر احیاء و انکشاف دهات، داکتر سید محمد امین فاطمی وزیر صحت عامه، داکتر جلیل شمس وزیر اقتصاد، مصطفی ظاهر رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست.

در نهایت، ما از حضور تمام اشخاصیکه دارالانشأ استراتیژی انکشاف ملی افغانستان را در تهیه استراتیژی سکتور آب مدد رسانیده اند ابراز امتنان نموده و خواستار تعهد مستحکم همه کاران خود در روند تطبیق این استراتیژی میباشیم.

مطمیناً، همکاری و مساعدت سکتور آب کلید موفقیت این استراتیژی بطور مشخص و بصورت کل در استراتیژی انکشاف ملی افغانستان خواهد بود.

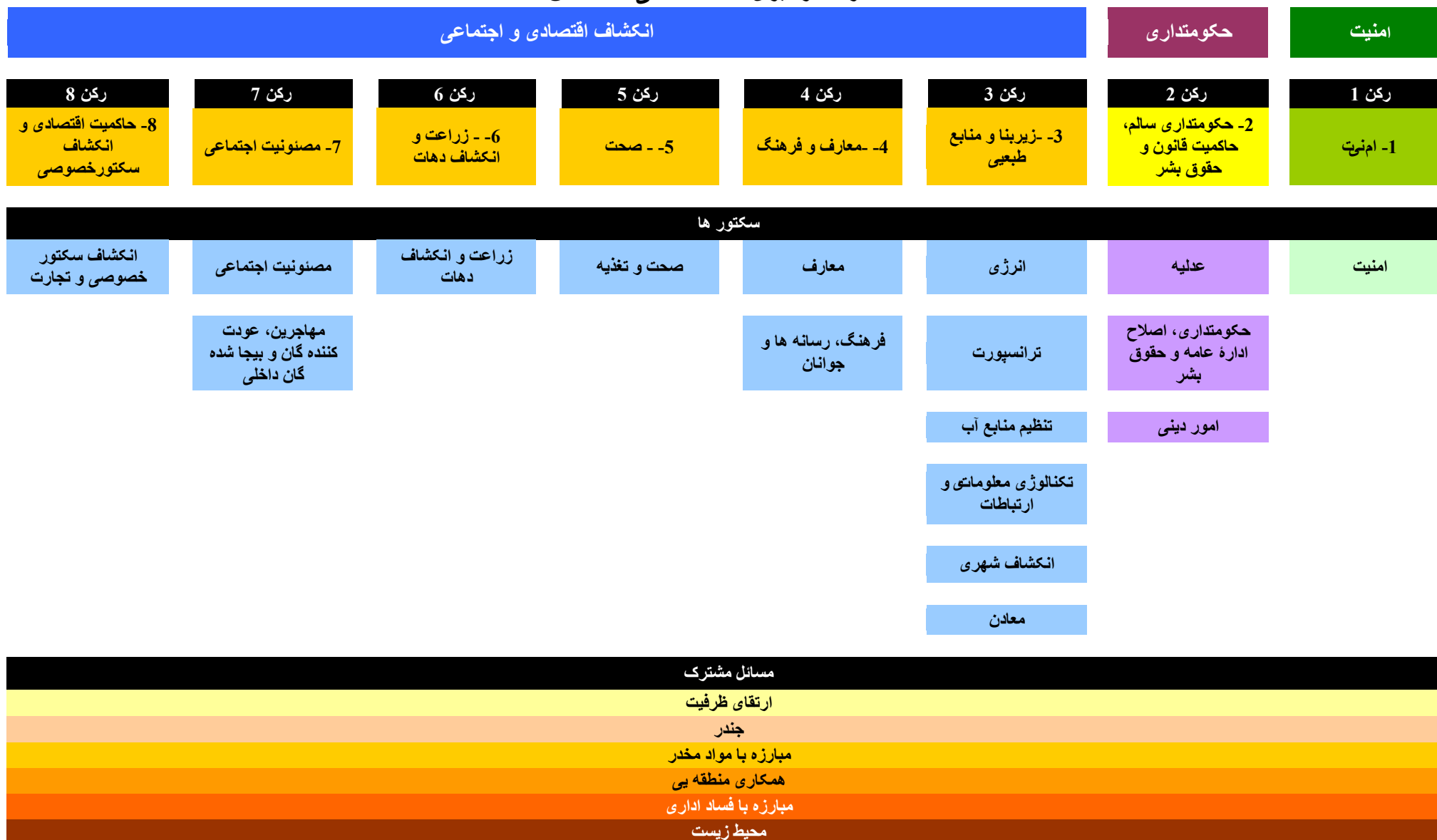
جای دارد تا از اشخاص ذیل نیز به خاطر کمک و حمایت های ارزشمند شان ابراز امتنان نماییم:

محترمان آقای انجنیر شجاع الدین ضیایی رئیس سکرتریت تخنیکي آب و معین آب، انجنیر سلطان محمود رئیس، هنس مشاور، انجنیر سید شریف شبیر مشاور، محمد قاسم نعیمی مشاور، پال کولنز مشاور وزارت انرژی و آب، انجنیر پیر محمد عزیزی معین وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، دیپلوم انجنیر محمد اکرم غیاثی معین، انجنیر محمد نعیم توخی وزارت معادن، داکتر قیام الدین جلال زاده معین، جمال ناصر و محمد قاسم صالحی وزارت انکشاف شهری، انجنیر داد محمد بهیر معین تخنیکي، غلام حسن اداره ملی حفاظت محیط زیست، انجنیر عبدالوحد حمیدی رئیس پلان، انجنیر فهیم الله ضیایی، امین شفعی، رویا حسینی و دیانا نوازی وزارت احیاء و انکشاف دهات ، عبدالهاشم حکمت وزارت اقتصاد، انجنیر وحیدالله مجید و انجنیر محمد علی اکبری وزارت صحت عامه و راحت الله نعیم (استراتیژی انکشاف ملی افغانستان).

نقشه افغانستان

ساختار استراتژی انکشاف ملی افغانستان

فهرست مندرجات

۱.	فشرده استراتیژی.....	۱
الف.	مقدمه	۱
ب.	راهی که در پیش رو است.....	۱
ج.	پروژه های انکشاف سکتور آب.....	۲
د.	کاهش فقر	۳
۲.	مقدمه	۴
الف.	عمومیات	۴
ب.	حالت فقر.....	۴
۳.	وضعیت.....	۷
الف.	وضعیت سکتور	۷
ج.	خصوصیات کشور	۷
۱.	اقلیم	۸
۲.	منابع آبی	۸
د.	امنیت	۱۰
ه.	استراتیژی سکتوری	۱۰
و.	ساختار نهادی سکتور آب.....	۱۰
۱.	مقدمه	۱۰
۲.	شورای عالی تنظیم امور آب و دارالانشای تخنیکي آب.....	۱۱
ز.	قانون و پالیسی آب	۱۳
۱.	پس منظر.....	۱۳
۲.	فارمولبندی پالیسی ها.....	۱۳
ک.	مراجع تمویل کننده و همکاران.....	۱۵
ل.	مؤسسات غیر حکومتی داخلی و بین المللی و سکتور خصوصی.....	۱۶
م.	پوهنتون ها، مکاتب عالی و دیگر عرضه کنندگان خدمات آموزشی	۱۷
ن.	نتیجه گیری.....	۱۷
۴.	استراتیژی کلی برای سکتور آب.....	۱۸
الف.	دیدگاه استراتژیک.....	۱۸
اهداف:		۱۸
ب.	معیار های توافقنامه افغانستان	۱۹

ب. پلان اداره منابع آب	۲۱
۲. اداره همه جانبه منابع آب	۲۱
۲. ساختار تشکیلاتی تنظیم و اداره حوزه دریائی	۲۲
ج. آبرسانی امور رهایشی معیشتی و حفظ الصحه	۲۴
۱. وضعیت کنونی	۲۴
۲. اهداف آب رسانی شهری	۲۵
۳. اهداف آبرسانی روستایی	۲۵
۴. حفظ الصحه (بهداشت)	۲۶
د. تهیه آب برای صنایع و تخلیه فاضلاب	۲۶
۱. وضعیت کنونی	۲۶
۲. اهداف انکشافی	۲۶
ه. آبیاری	۲۷
۱. توضیح معیارها	۲۷
۲. وضعیت کنونی	۲۷
۳. اهداف انکشافی	۲۷
و. برق آبی	۲۸
۱. وضعیت فعلی	۲۸
۲. اهداف انکشافی	۲۸
ز. محیط زیست	۲۹
ک. حوادث طبیعی	۲۹
۱. انکشاف ظرفیت های بشری	۲۹
۲. جمع آوری معلومات	۳۰
ه. اهداف و سیاست های دارای اولویت	۳۱
الف. مبحث عمومی	۳۱
ب. طرز العمل تطبیق	۳۲
ج. نتایج مورد نظر	۳۲
۱. اهداف کوتاه مدت	۳۲
۲. اهداف میان مدت	۳۳
۳. اهداف دراز مدت	۳۴
۶. مصارف و دست آورد ها	۳۶
الف. برنامه های عمده	۳۶
ب. تشکیلات و ارتقای ظرفیت ها	۳۷
ج. انکشاف ملی منابع آب	۳۷

۱. بخش های مطالعات پلانی.....	۳۷
۲. جزای زیرینا.....	۳۹
د. مدیریت ملی حوزه های دریائی.....	۴۲
ه. احیای آبیاری	۴۳
ک. برنامه روستائی بهداشت (حفظ الصحة) و آبرسانی	۴۴
ل. برنامه تحکیم سواحل.....	۴۴
م. برنامه مصئونیت غذائی برای همه " برنامه زراعت.....	۴۵
ص. برنامه ها و پروژه های قیمت گذاری شده و با الویت.....	۴۵
۷. مسایل مشترک	۴۶
الف. حفظ محیط زیست:	۴۶
ب. مبارزه با مواد مخدر:	۴۶
ج. جنسیت اجتماعی.....	۴۶
د. مبارزه با فساد اداری:.....	۴۶
ه. ظرفیت سازی:.....	۴۶
۸. چارچوب تطبیقی.....	۴۷
الف. ارزیابی خطرات احتمالی	۴۷
ب. روند نظارت و ارزیابی	۴۷
۹. معلومات مفصل	۴۸
آب آشامدنی.....	۴۸

آب زنده گی است: هر قطره آن مراث برای نسل فعلی و آینده می باشد

۱. فشرده استراتژی

الف. مقدمه

ضروریات اجتماعی یک کشور در عرصه های آبرسانی، حفظ الصحة، زراعت، تولید برق و استفاده منابع صنعتی به آب نیاز دارد. نیازمندی های ایکولوژیکی باعث افزایش در ضروریات ماهیگری، جنگلات، و تنوع زیستی گردیده است. محیط زیست طبیعی تمام این نیازمندی ها را بصورت دوامدار برای حال و آینده نیاز دارد.

افغانستان آب خویش را از طریق ریزش برف در سلسله کوه های این کشور بدست می آورد و بعد از گذشت چند ماه، برف آب میگردد. قلت آب برای متباقی ماه های دیگر وجود میداشته باشد.

در جریان سالهای ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰، پیشرفتهای زیادی در زمینه شناسایی یک رشته پروژه های بالقوه آب مربوط به هر نوع نوعیت صورت گرفته است. تعداد زیادی پروژه های بزرگ آب نیز به منصه اجرا قرار گرفتند. همه این پروژه ها در جریان سالهای جنگ داخلی متوقف گردیدند. امروز، ساختار نهادی سکتور آب در افغانستان بر اساس سکتور پایه گذاری میگردد. اداره وانکشاف منابع آب نظر به پروژه صورت میگیرد و عرصه های پلانگذاری و اداری آن عمدتاً مرکزی شده اند

ساختار حاکمیت سکتور آب نیز از بین رفته و زیربنای همه چیز منجمله زراعت، برق آبی، و آبرسانی تخریب گردیده اند. جمع آوری معلومات نیز وجود ندارد و حتی وزارتخانه های ذریبط نیز از ثبات چندان برخوردار نیستند.

ب. راهی که در پیش رو است

قبلاً تمام پلانگذاری و انکشاف سکتور آب بر اساس پروژه صورت میگرفت. اخیراً دولت افغانستان طرز العمل اداره همه جانبه منابع آب را منحصراً بهترین راه پیشبرد انتخاب نمود. در حالیکه انتقال تدریجی به این اداره در جریان است؛ اکثریت مسوولیت های فعلی انکشافی هنوز هم بر اساس پروژه صورت میگیرد. این بخاطری است که اداره متذکره به معلومات مربوط به استفاده آب و زمین نیاز دارد. بعضی از این معلومات در حال حاضر موجود نیست. به همین ترتیب، به تاخیر انداختن امور انکشافی تاثیر معکوس بالای ضروریات فوری افغانستان در امر کاهش فقر خواهد داشت. هر نوع تاخیر نیز قابلیت افغانستان را در امر جذب تعداد کثیر عودت کننده گان متاثر خواهد ساخت.

علاوه بر انتخاب اساسات اداره منابع آب، سکتور آب افغانستان با گذشت زمان از یک ساختار مرکزی شده به یک ساختار نهادی غیر مرکزی شده انتقال خواهد یافت. شیوه غیر مرکزی سازی حوزه صلاحیت را در ارتباط به حوزه های دریائی به میان خواهد آورد. تجربه روند انتقال به سازمان حوزه دریائی قبلاً روی دست بوده که شامل حوزه دریای آمو میگردد. تجربه که از این پروژه آزمایشی بدست میاید در تطبیق روند های بعدی در سرتاسر کشور کمک خواهد کرد.

تغییرات بیشتر در سطح استفاده کننده گان آب در جریان است. در سکتور زراعت، مفهوم انجمن های مصرف کننده گان آب به معرفی گرفته شده است. انجمن مصرف کننده گان آب در بسیاری نقاط کشور جاگزین میکانیزم های عنعنوی که از دیر زمانست که غیر فعال میباشد، گردیده است. در آبرسانی شهری، اداره مرکزی آبرسانی و حفظ الصحة به یک شرکت عامه مبدل خواهد گردید که به نام شرکت آبرسانی و کانالیزاسیون شهری افغانستان (AUWSSC) مسمی خواهد گردید. هدف از تمام این تغییرات بهبود مؤثریت استفاده و اداره آب میباشد. در رابطه به اداره، تدوین قانون جدید آب روی دست است، مقررات محیط زیست قبلاً طرح ریزی گردیده اند و قابلیت انفاذ آن از طریق

وزارت امور داخله تأمین گردد. در بخش دهات، موضوع اداره نیز از طریق ایجاد شوراهای انکشاف محل تحت برنامه همبستگی ملی مورد رسیده گی قرار میگیرد.

ج. پروژه های انکشاف سکتور آب

در جریان مدت که برای انتقال اساسات انکشافی و اداری به واحد اداره همه جانبه منابع آب ضروری پنداشته میشود و به همین ترتیب انتقال ساختار های نهادی به نهاد حوزه دریائی، برنامه مداوم تطبیق پروژه در سکتور آب باید از سوی جامعه جهانی و تمویل کننده گان بین المللی حمایت گردد. سرمایه گذاری اساسی زیربنایی بعد از سروی و مطالعات مربوطه برای این منظور لازم و ضروری است:

- بخش های سکتور آب شامل شناسائی منابع آب از قبیل اعمار بند های ذخیره و سایر تأسیسات آب
- آبرسانی شهری مستلزم بند های ذخیره و بند های آبگردان میباشد تا آب سطحی را فراهم نماید
- هکذا آبرسانی شهری و روستایی به حفر چاه ها، تجهیزات و سروی همه جانبه استخراج آبهای زیرزمینی نیاز دارد.
- بخش های انتقال آب شامل اعمار بند های آبگردان، کانالها یا پایپ لاین ها
- بخش های استفاده آب شامل اعمار شبکه تولید برق آبی، دستگاه پمپ آب، دستگاه آبرسانی و تصفیه آب و مراکز توزیع آب
- بخش حمایتی زیربنای مستلزم اعمار مراکز آبگردان میباشد که این ها حین اعمار بند های آب، سرک ها، کمپهای موقت کارگران، و نصب تجهیزات نظارتی ضروری اند
- آب زیر زمین باید با استفاده از حوزه های ذخیره وی و بند های آب دوباره تکمیل گردد
- شیوه های ذخیره آب باید جستجو گردد تا آب کافی بدست آمده و برای مالداری آب کافی در دسترس قرار گیرد.
- تدابیر لازم جهت جلوگیری از تخریب سواحل دریاها باید جستجو گردند زیرا مزارع مهم کشور شدیداً متاثر گردیده اند
- احیای جنگلات، محل ماهی گیری، تنوع حیات و ملاحظات اجتماعی و محیطی باید مورد رسیده گی قرار گیرند و نظر به شرایط تنظیم گردند
- اداره کاهش سیلابها مستلزم تطبیق تدابیر ساختمانی و مدیریتی میباشد تا از خطرات و خسارات سیلابها کاهش به عمل آورد. تدابیر مدیریتی شامل ایجاد سیستم هشدار دهنده سیلابها در میان اقشار آسیب پذیر میباشد و تدابیر ساختمانی شامل اعمار پروژه های ذخیره سیلابها، دکه و پشته ها و ایجاد تسهیلات برای تنظیم دریاها
- نیازمندی های آب در شهرک ده سبز و باریک آب باید در پلان های اداره آب و برق آبی تمام حوزه های آبگیر مربوطه دقیقاً گنجانیده شود.
- علاوه بر اعمار ذخایر آب، آماده گی در برابر خشکسالی مستلزم تجربه وسیع در پیش بینی آب و هوا میباشد.
- معرفی و بکاربرد تکنالوژی های مناسب و جدید آبیاری و زراعت جهت استفاده مؤثر و اقتصادی از آب
- کنترل و حفاظت از آبهای زیرزمینی و طرز استفاده معقول از آن امر ضروری پنداشته می شود.

شرح پروژه های دارای اولویت سکتور آب که برای انکشاف انتخاب گردیده اند در پلان تطبیقی که طی استراتژیی هذا تهیه گردیده، شامل میباشد. این شرح عمدتاً در حال حاضر بر اساس پروژه بیان گردیده است. زمانیکه تجزیه و تحلیل مربوط به اداره همه جانبه منابع آب در آینده پیشرفت مینماید، توقع می رود تا اینها در برنامه های پلانگذاری و انکشافی مربوطه کاملاً توحید و شامل گردند.

د. کاهش فقر

فقر یک مسله اساسی در افغانستان محسوب میگردد. تجزیه و تحلیلی که از سروی های ملی ارزیابی خطر و آسیب پذیری بدست آمده اند مردم افغانستان را در پایین ترین ردیف جهان از لحاظ فقر درجه بندی نموده است. بنابراین، سهم سکنور آب در کاهش فقر از اهمیت شایانی برخوردار است. در مطالعات مشارکت های جهانی آب که بصورت اخص از سال ۲۰۰۳ بدینسو صورت گرفته اند، ملاحظاتی مهم در ارتباط به اتخاذ شیوه همه جانبه منابع آب به مشاهده رسیده اند. سوال عمده این است که مسوولیت توحید و انسجام را کی به عهده دارد؟ منفعت کی ها باید در روند ادغام منعکس گردد؟ این روند چگونه نظارت شده میتواند تا اطمینان حاصل گردد که منافع تمام همکاران بصورت مساویانه انعکاس یافته اند؟ منازعات باید چگونه حل گردند و با استفاده از شیوه های همه جانبه کدام مسایل باید مورد رسیدگی قرار گیرند؟

چهار موضوع اساسی که از مطالعات فوق بدست آمده اند عبارتند از:

- ۱- در سیستم های اقتصاد که در آن مردم به زراعت متکی باشند، دسترسی به آب وسیله اساسی در جهت کاهش فقر محسوب میگردد.
 - ۲- اهمیت شایان در زمینه تقویت ساختار های اداری
 - ۳- تلاشهای بیشتر باید در اتخاذ شیوه های مدیریتی صورت گیرد تا جوابگوی نوسانات های درولوژیکی، کمبود آمار و ارقام معلوماتی، تغییرات سریع اجتماعی، تخنیکی، اقتصادی، تغییرات نفوس و انکشافات سیاسی باشد
 - ۴- در زمان طرح و تطبیق روش همه جانبه منابع آبی، با در نظر داشت اداره ضعیف و تغییرات آنی اجتماعی، لازم شمرده می شود تا عطف توجه جدی و دوامدار برای رفع نیازمندی های اقشار فقیر جامعه صورت گیرد
- عموماً در زمان تطبیق پالیسی های اداره همه جانبه منابع آب، تمرکز بالای نیاز آب برای استفاده مردم کمتر صورت گرفته و در عوض تأکید بیشتری بر بالای خواست ها در رابطه به اداره، جبران مخارج، اختصاص دوباره آب برای مصرف کننده گان بیشتر آب و حفاظت محیط زیست انجام می یابد. اما در هر برنامه، مسأله شامل ساختن کاهش فقر به یک شیوه مؤثر معیشت متمرکز و اداره همه جانبه منابع آب نیاز است.
- لازم شمرده می شود تا در تطبیق برنامه اداره همه جانبه منابع آب، اساس یک بنیاد گسترده برای ارتقای ظرفیت جوانب ذیدخل ایجاد گردد و جهت حمایت از دهاقین کم زمین و آنعده از استفاده کنندگان فقیر واقع در پائین آب و خارج از ساحه که به آب بیشتر نیاز دارند، تدابیر لازم اتخاذ شود. همچنان مشاهده شده است که روند متذکره به درجه بندی حمایت نهادی نیاز دارد.

۲. مقدمه

الف. عمومیات

سال ها جنگ و ویرانی همراه با شش سال خشک سالی متواتر بر ساختار های اجتماعی، اقتصادی و محیط زیست افغانستان تأثیرات ناگواری بر جا گذاشت که در نتیجه آن:

- اکثریت عظیم مردم از دسترسی به آب آشامیدنی صحی محروم ماندند؛
- تخریب زیربنای موجود و کمبود زیربنای جدید جواب دهنده نیاز های فعلی کشور
- وقایع امراض که از آبهای غیر صحی به میان می آیند افزایش یافته که برای تداوی آن مساعدت های طبی اندک و یا هیچ مساعدتی وجود ندارد؛
- کاهش قابل ملاحظه در تولیدات سکتور زراعت رخ داده و زیربنای این سکتور تخریب گردید؛
- تعداد بیشتر مردم در داخل و یا به خارج از کشور بیجا و مهاجر گردیده اند؛
- جنگلات به شکل غیر منظم و خودسرانه قطع شده که منجر به کاهش قابل ملاحظه منابع طبیعی و خرابی محیط زیست گردیده است؛
- افزایش قابل توجه در تخریب سواحل دریا ها و تخریبات در اثر سیل آب به میان آمده؛
- نباتات طبیعی، درختان پسته و سایر جنگلات خسته باب از ریشه خشک شده؛
- و نهاد های سنتی محلی که مؤلف برای اداره جنگلات، آب و سایر منابع طبیعی بودند صدمه شدید را متقبل شده اند.
- کاهش سطح آبهای زیرزمینی به نسبت استخراج بیش از حد مجاز

رشد نفوس، بازگشت مهاجرین و رشد اقتصادی منجر به ایجاد رقابت در منابع کمیاب آب میگردد. قوانین و استراتژی های خاص ملی که پاسخ مناسب برای نیازمندی های روز افزون جامعه افغانی ارائه دارد وجود نداشته است. سکتور آب بر این نیازمندی ها تمرکز دارد و نقش مهمی را از: ایجاد اداره منابع آب تا بهبود عرضه آب کافی برای زراعت و آب آشامیدنی و حفاظت و احیای مجدد محیط طبیعی ایفا مینماید.

ب. حالت فقر

در افغانستان فقر گسترده بوده و مردم این کشور از جمله مردم اند که در مقابل حوادث که همراه با فقر خیلی زیاد میباشد آسیب پذیرترین میباشند. مردم فقیر بطور مطلق دسترسی به آب تازه و حفظ الصحة ندارند. کسانی که در فقر قرار دارند نه تنها این نمیتوانند پول بیشتر برای آب پردازند، بلکه در مقابل امراض که از آب ناپاک و حفظ الصحة نادرست بوجود می آیند حساس اند. بهبود دسترسی به آب تازه و وضعیت بهتر حفظ الصحة میتواند عامل عمده در امر کاهش فقر باشد.

یک دلیل که چرا مردم فقیر به آب پاک و حفظ الصحة دسترسی ندارند و این که چرا آب برای به یک شیوه بی ثبات از نگاه محیط زیست به مصرف میرسد عبارت از ضعف ظرفیت اداره واحد تنظیم منابع آب میباشد. اداره واحد تنظیم منابع آب با تأکید قوی بر اداره ایکو سیستم که وضعیت محیط زیست را بهبود میبخشد، معیشت کسانی که بر این اداره متکی اند بهتر میسازد.

یک بخش از اتخاذ تدابیر قانع کننده اداره واحد تنظیم منابع آب عبارت است از ایجاد حکومتداری سالم میباشد که ممکن عمده ترین نیازمندی برای حل و فصل مشکلات ایجاد زمینه برای دسترسی فقرا به آب تازه و حفظ الصحة باشد. حکومتداری متشکل است بر پالیسی، اداره، چارچوبهای حقوقی، نهاد های مؤثر، و اشتراک مسئولانه جامعه. حکومتداری سالم با دانش خوب که فعالیت های استفاده درست از منابع آبی را تسهیل میبخشد و منجر به نیل به انکشاف پایدار اقتصادی میشود همراه میباشد. بنابراین فعالیت های فقر زدایی میتواند از طریق توزیع مساویانه منافع افزایش یابد. در جاهاییکه منابع مشترک وجود دارد، در آنجا امکان کاهش منازعات نیز میتواند بدست آید.

به منظور رسیدگی کامل و نیل به اهداف انکشافی در ۱۵ سال آینده (ام دی جی) غرض هدف قرار دادن جنبه های کاهش فقر و هم توانمند ساختن جنسیت اجتماعی (جندر)، رهنمود های ذیل که بر تجارب بلعکس جهانی دلالت میکند باید در شرایط اداره واحد منابع آبی گنجانیده شوند:

- قانون و پالیسی آب باید اعتبار و مشروعیت برنامه های محلی آب را که تا حال مطابق به شرایط قانون اساسی و اصول حقوق بشر فعالیت داشته اند برسمیت بشناسد.
- انکشاف منابع آبی باید کمک های فنی و مالی را برای مصرف کننده گان کوچک آب به ویژه زنان فراهم سازد.
- اداره و صلاحیت مصرف آب باید استفاده کننده گان کوچک روستایی را بدون تحمیل موانع محدود کننده غیر واقعی یا سهمیه استفاده از آب تسهیل نماید، مگر
- اداره مصرف آب به پیمانهای کوچک در روستاها باید واقعیت و یا شیوه های نظارت عملی را دربر داشته باشد.

دستاوردها

دستاوردهای عمده در سکتور آب بعد از سال ۱۳۸۰ به شرح ذیل میباشد:

- درقسمت اداره سکتور آب: تشکیل شورای عالی تنظیم امور آب و دارالانشای تخنیک، آماده سازی قوانین جدید آب و پالیسی های سکتور، قانون محیط زیست از جانب شورای ملی تصویب گردیده است.
- اداره منابع آب:
 - 0 استفاده از اداره همه جانبه منابع آب، نظریه اداره های حوزه های دریائی
 - 0 مطالعات امکان سنجی در زمینه پروژه های کوچک، متوسط و بزرگ تکمیل گردیده یا در حال اجرا میباشند.
 - 0 احیا و مدرن سازی ایستیشن های هایدرولوژیکی شروع شده است
 - 0 تحقیقات در زمینه آبرسانی به کابل در کوتاه مدت، میان مدت و دراز مدت
- آبیاری: ۱۲۰۰ شبکه کوچک، متوسط و بزرگ آبیاری احیا و یا بهسازی گردیده اند که در نتیجه ساحه تحت آبیاری شده از ۱,۶ میلیون هکتار به ۱,۸ میلیون هکتار افزایش یافته است.
- دسترسی به آب آشامیدنی صحتی و حفظ الصحة:
 - 0 تاسیس شرکت آبرسانی و کانالیزاسیون شهری افغانستان
 - 0 ۱۴۰ پروژه برای آبرسانی و حفظ الصحة انکشاف داده شده اند.
 - 0 تحقیقات و ارزیابی آب های زیرزمینی در کابل آغاز و ادامه دارد
 - 0 سیستم های آبرسانی در ۱۱ ولایت احیا گردیده اند.

- با استفاده از وسایل ذیل ۱,۷ میلیون نفر از آبرسانی و حفظ الصحة در مناطق روستایی مستفید گردیدند:

0 حفر ۴۵۶۶۶ چاه و نصب پمپ ها

0 ایجاد ۶۸ سیستم آب رسانی

0 اعمار ۴۲۹۵ تشناب

چالش ها و موانع

چالش ها و موانع که در حال حاضر سکتور آب به آنها مواجه است عبارتند از:

- کمبود منابع بشری ماهر، نهادها و منابع مالی
- کمبود معلومات مطمئن هایدرو لژیکی، هواشناسی، هایدرو جیولوجی، جیوتخنیک و معلومات در مورد کیفیت آب
- تجهیزات و زیر بنا های ناکافی آب
- کمبود معلومات و ارقام کافی در مورد منابع آبهای زیر زمینی و ضرورت تحلیل و ارزیابی آنها
- نبود میکانیزم های اقتصادی تنظیم کننده استفاده آب و سرمایه گذاری ها در زمینه آبیاری، آبرسانی، سیستم های حفظ الصحة، و تولید برق آبی
- کمبود وضاحت در تقسیم مسئولیت ها
- هماهنگی ضعیف میان وزارت ها در زمینه پروژه ها
- تمرکز مراجع تمویل کننده روی پروژه های عاجل و کوچک
- دسترسی مردم به آب آشامیدنی و حفظ الصحة با اهداف انکشافی افغانستان مطابقت ندارد.
- عدم امکانات سروی سراسری آبهای زیر زمینی کشور
- حفاری چاه های عمیق خودسر و بدون معلومات هایدرو جیالوجیکی

آب و کاهش فقر و رشد اقتصادی

تاکید روی کاهش فقر و انکشاف سکتور خصوصی:

- افزایش دسترسی به آب آشامیدنی صحی برای کاهش میزان مرگ و میر اطفال و افزایش اوسط طول عمر از طریق کاهش امراض ناشی از آلوده گی آب
- حمایت از انکشاف سکتور خصوصی، ایجاد شغل و کاهش فقر
- فراهم آوری آب برای آبیاری محصولات زراعتی تجاری و غیر تجاری و حمایت از کاهش فقر در بین جمعیت روستایی

پلان های انکشافی ولایتی

نظریات و پروژه های انکشافی پیشنهاد شده در جریان مشوره های ولایتی در استراتیژی سکتور آب در نظر گرفته شده اند و این استراتیژی در جواب نیاز ها و اهداف انکشافی افغانستان تهیه شده است. به معلومات بیشتر لطفا به ضمیمه ۴ مراجعه نماید.

۳. وضعیت

الف. وضعیت سکتور

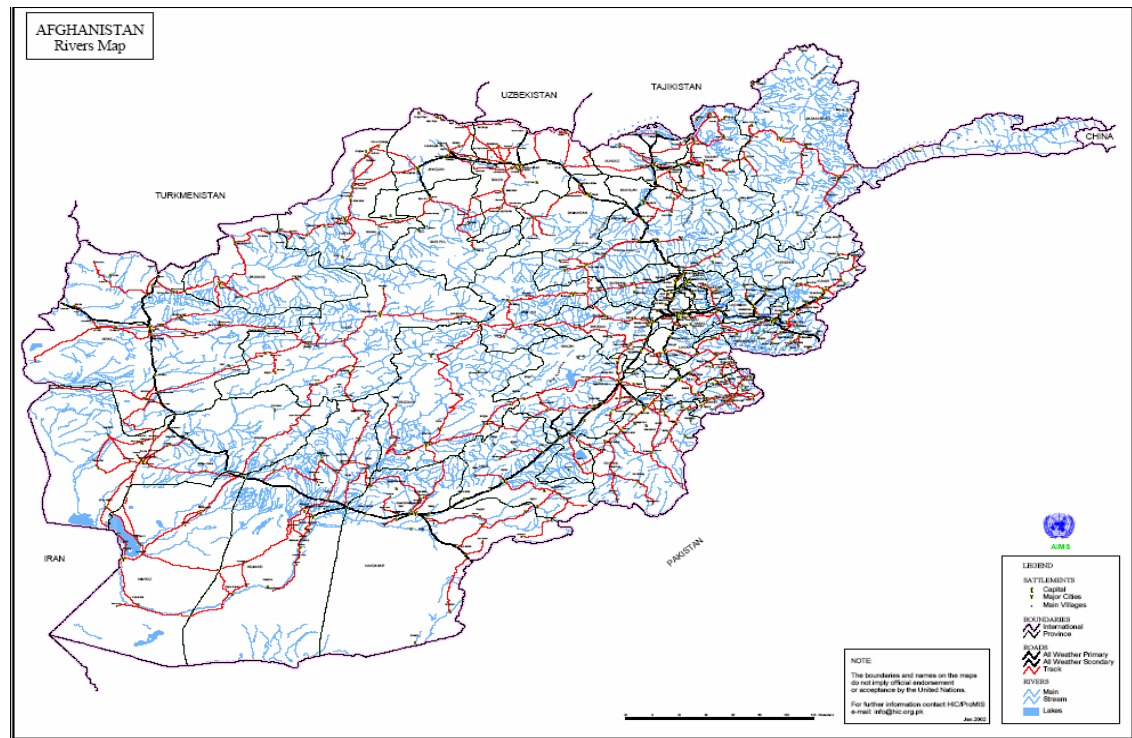
بعد از شکست طالبان در سال ۱۳۸۰، در مقایسه با سایر سکتور ها منابع کمتری برای احیای موارد ذیل تخصیص داده شده است:

- ظرفیت در سکتور آب؛
 - سکتور زراعت با احیای شبکه های آبیاری همراه با کار؛
 - سکتور روستایی همراه با آغاز و تطبیق برنامه همبستگی ملی؛
 - سکتور شهری همراه با احیا و گسترش سیستم های آرسانی در کابل و ۲۲ شهر ولایتی و بهبود ساختار های نهادی و ظرفیت اداره؛
 - سکتور برق آبی همراه با احیای یک تعداد دستگاه های تولید برق آبی و تطبیق پروژه های نمایشی دستگاه های کوچک تولید برق آبی (و انرژی قابل تجدید) در ساحات دور دست روستایی.
- گام های ابتدایی به منظور طرح پالیسی ها، قوانین و استراتژی ها برای پلانگذاری، انکشاف و اداره فعالیت ها در سکتور آب برداشته شده است.

ج. خصوصیات کشور

افغانستان یک کشور نیمه خشک و محاط به خشکه بوده که دارای مساحت ۶۵۵,۰۰۰ کیلومتر مربع میباشد، این مساحت از جنوب غرب تا شمال شرق ۱,۳۰۰ کیلومتر و از شمال غرب تا جنوب شرق تقریباً ۶۰۰ کیلومتر میباشد. بیشتر از سه قسمت این سرزمین کوهستانی میباشد که کوه های مشهور با ارتفاعات بلند میباشد که عبارت اند از کوه های پامیر، هندوکش، بابا و پاراپامیز. در بعضی ساحات بیشتر از ۶۰۰۰ متر ارتفاع دارند و این کوه ها زمین های هموار شمال را از ساحات مرکزی و دره های و دشت های جنوبی از هم جدا میسازد. این زنجیر مؤثر کوه ها و یک خط کوچک که تا کرانه های شرقی کشور (کوه سلیمان) میرسد منبع دریا های ملی کشور را تشکیل میدهند. دریا های بزرگ، جوی ها و سواحل افغانستان در نقشه ذیل نشان داده شده است.

شکل ۱: دریا‌های افغانستان (منبع: ایمز)

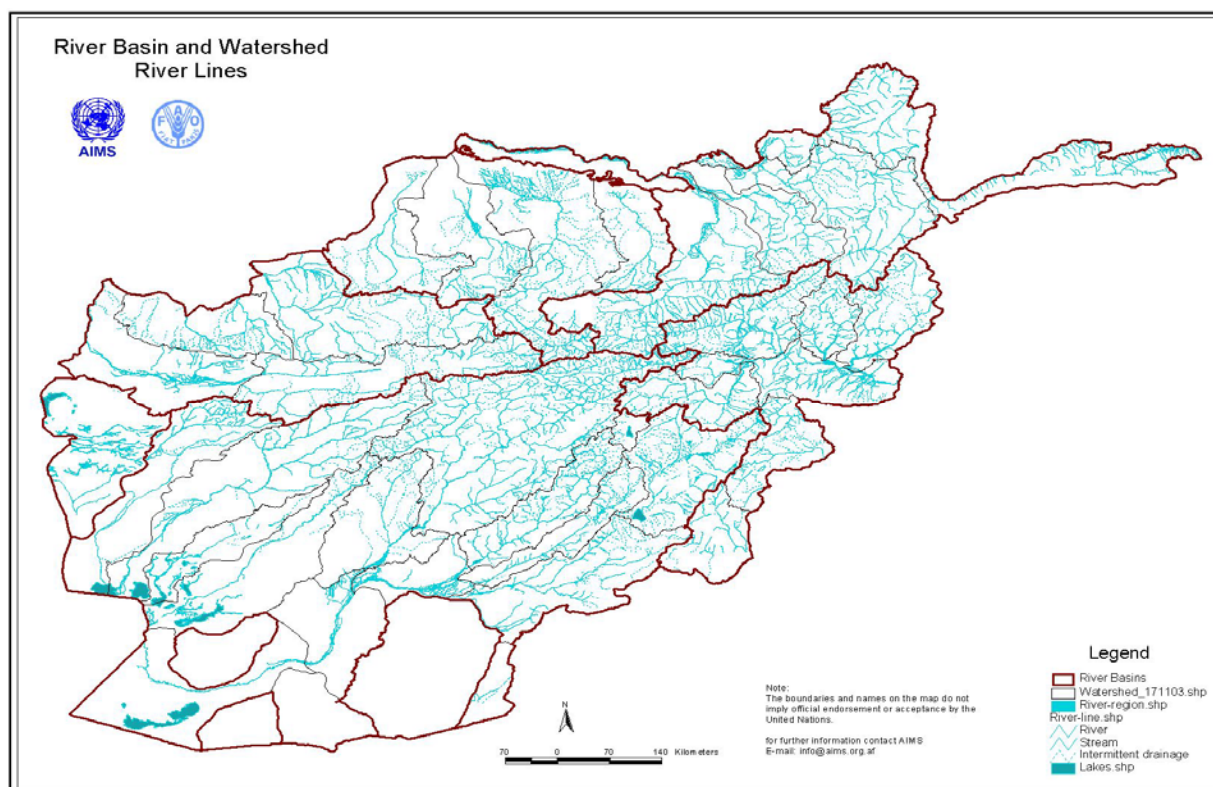
۱. اقلیم

اقلیم افغانستان قاره یی می باشد که دارای درجه حرارت ۴۵ درجه سانتی گراد در تابستان و منفی ۲۰ درجه سانتی گراد در زمستان می باشد. در فصل بهار سردی بسیار و یخبندان های بی موقع به زراعت و خاصاً به تولیدات میوه صدمه میرساند. حد اوسط بارش سالانه در حدود ۲۵۰ ملی متر تخمین شده است که نظر به منطقه از هم فرق دارد که از ۱۲۰۰ ملی متر در ارتفاعات بلند شمال شرقی شروع شده و تا ۶۰ ملی متر در جنوب غرب کشور میرسد. در مناطق کوهستانی ارتفاعات بلند شمال شرقی و زمین های مرتفع مرکزی برف به شکل منظم می بارد، درحالیکه در سایر مناطق کشور بارش برف متفاوت می باشد. بنابر زمستان طولانی و شدید میزان سالانه تبخیر آب از نباتات و خاک در هندوکش (۹۰۰ – ۱۲۰۰ ملی متر) نسبتاً پایینتر است. تفاوت میان ۱۲۰۰ ملی متر و ۱۴۰۰ ملی متر در اراضی هموار شمالی وجود دارد که در اراضی هموار جنوبی و جنوب شرقی تا ۱۸۰۰ ملی متر میرسد.

۲. منابع آبی

برف در ارتفاعات بیشتر از ۲,۰۰۰ متر ۸۰٪ منابع آبی افغانستان را تشکیل میدهد (به استثنای آبهای زیر زمینی) و از یک اهمیت بسزای در کشور من حیث ذخایر آبی کشور برخوردار می باشد. درحالیکه مقدار قابل توجه بارش در بهار باید در نظر گرفته شود، خشک سالی های بسیار وخیم به صورت عموم از اثر بارندگی کم در دو سال پیهم رخ میدهد. تاریخ حاکی از آن است که زمستان با پائینترین بارندگی در دو سال پیهم حد اقل در ۱۰ – ۱۵ سال یکبار رخ میدهد. آخرین خشک سالی منجر به کاهش یخبندان ها در کشور گردیده است که منتج به تحمیل مشکلات اضافی در دراز مدت گردیده است. حوزه دریاها و خطوط دریاها در شکل ذیل نشان داده شده است.

شکل ۲: حوزه های دریا ها و خطوط دریا ها

منبع: ایف - ای - او و ایمز

به صورت مجموعی حد اوسط سالانه ذخایر آب به شکل بارش در حدود ۱۶۵۰۰۰ میلیون متر مکعب در تمام کشور میباشد. به صورت مجموعی مقدار سالانه حجم آبهای سطحی در حدود ۵۷۰۰۰ میلیون متر مکعب میباشد که تقریباً در حدود ۳۵ فیصد این مجموعه است. بادر نظر داشت استفاده تقریباً ۶۵٪ در آینده (در حال حاضر فقط ۳۰٪ میباشد) حد اوسط موجودیت آبهای سطحی برای هر نفر تقریباً ۲,۴۸۰ متر مکعب در سال تخمین شده است و در صورت که کدام مشکل از نگاه شرایط فصلی و توزیع ساحوی رخ ندهد این مقدار کافی خواهد بود. تفصیلات حوزه دریا ها در جدول و شکل ذیل نشان داده شده است.

جدول ۱: حوزه دریا ها

حوزه دریائی	حجم سالانه آب		استفاده فعلی		مساحت		نفوس	مقدار ممکنه آب بر هر نفر سال
	میلیار متر مکعب	فیصدی مجموعی	میلیارد متر مکعب	فیصدی آب موجود	کیلو متر مربع	فیصدی مجموعی		
دریای آمو	۲۲,۰۰	۳۹	۵,۳	۲۴	۹۱,۵	۱۴	۳,۴	۶۴۷۰
هریرود- مرغاب	۳,۰۶	۵	۱,۳	۴۲	۷۸,۴	۱۲	۲,۱	۱۴۵۷
هلمند	۹,۳۰	۱۶	۵,۴	۵۸	۲۶۴۹	۴۱	۷,۱	۱۳۱۰
کابل	۲۰,۷۶	۳۶	۵,۲	۲۴	۷۷,۷	۱۲	۸,۹	۲۳۳۳
شمالی	۱,۸۸	۳	۱,۸۸	۱۰۰	۷۱,۷	۱۱	۳,۳	۵۷۰

بدون مجرا			۶۷,۹	۱۰	۰,۲
-----------	--	--	------	----	-----

منبع: وزارت انرژی و آب

۵. امنیت

وضعیت وخیم امنیتی در کشور به ویژه در ولایات جنوب و جنوب شرق فعالیت های سکتور آب را متأثر ساخته است. از یک طرف یک تعداد مراجع تمویل کننده میخوانند سرمایه گذاری های شانرا در فعالیت های انکشافی در مناطق نا امن به ویژه در ولایات که کشور های مطبوع این مراجع مأموریت های نظامی دارند، افزایش دهند که این مراجع انکشاف را منحصیث یک متمم برای فعالیت های نظامی و به حیث یک طریقه برای باثبات ساختن یک ساحه و بدست آوردن دل مردم میپندارند. از طرف دیگر، مشکلات امنیتی منجر به توقف کار یک تعداد همکاران تطبیقی به صورت مؤقت شده است و برای کاهش خطرات حیاتی کارمندان خویش این مراجع به تجدید استراتژی های تطبیقی شان برای دراز مدت میپردازند. توقف کار، نیازمندی های اضافی امنیتی، و توانایی فراهم نمودن نظارت تخنیکی منظم و کافی تمام این ها بر ظرفیت عرضه، معاد، مصارف، و کیفیت برنامه های انکشافی تأثیر گذار اند.

قبول یک شیوه که بیشتر متکی بر اداره و تطبیق محلی باشد ضروری است. تجارب نشان داده است که اتخاذ تدابیر رسمی و غیر رسمی محلی میتواند در افزایش امنیت کمک نماید.

۵. استراتژی سکتوری

طرح استراتژی سکتور آب در بردارنده تطبیق یک شیوه سکتور فرعی به منظور بهره برداری از سیستم آب میباشد. یک برنامه مؤثر استراتژی اتخاذ اهداف و طرق مختلف را به منظور نیل به آنها در حدود دولت و انکشاف (۱) آبرسانی و حفظ الصحة شهری و روستایی؛ (۲) آبیاری و زهکش؛ (۳) برق آبی؛ (۴) آبرسانی صنعتی و دفع فاضلاب؛ (۵) حفاظت و آمادگی در برابر سیلاب؛ (۶) اقدامات کاهش خشک سالی؛ و (۷) نیازمندی های محیط زیست به شمول جنگلات، تربیه ماهی و تنوع بیولوژیکی. هر یک از این سکتور های فرعی مستلزم فعالیت های عمده نهاد سازی، افزایش چارچوب های حقوقی، ارتقای ظرفیت، فهرست میکانیزم های اقتصادی، فعالیت های سریع احیایی، و تسهیل فعالیت های انکشافی میباشد.

چندین وزارت خانه ذیربط و اداره دولتی به صورت مستقیم و غیر مستقیم (کمکی) در فعالیت های که مربوط به طرح و اداره سکتور آب افغانستان میشود دخیل اند. هر نهاد یک استراتژی را در ارتباط به رسالت مشخص خویش که در سکتور دارد طرح نموده است و به صورت عموم فعالیت های سکتور آب را در آن به ترتیب هم جاه داده است. تمام فعالیت های وزارت خانه های کمکی ذیربط در سکتور آب در این استراتژی سکتوری گنجانیده شده اند. نظارت ها یا کمبودی های مربوط به استراتژی ها در استراتژی سکتور آب برای ایجاد یک تصویر جامع فعالیت های برنامه ریزی شده در سکتور آب افغانستان تصحیح گردیده است.

۶. ساختار نهادی سکتور آب

۱. مقدمه

در جریان سالهای ۱۳۵۰، انکشاف و اداره منابع آبی به عهده سه نهاد اساسی مربوطه بود: (۱) وزارت آب و برق که فعالیت های مربوط به آبیاری و برق آبی را اداره مینمود؛ (۲) وزارت معادن و صنایع در بخش سروی آبهای زیرزمینی در اکثر ساحات کشور فعالیت را انجام داده است (۳) اداره مرکزی خانه سازی و پلانگذاری شهری که فعالیت های آبرسانی و حفظ الصحة شهری را اداره مینمود؛ و ریاست انکشاف دهات که فعالیت های آبرسانی روستایی و سیستم های کوچک آبیاری را اداره مینمود. سایر وزارت خانه های ذیربط موجود بودند مگر مگر در فعالیت های مربوط به آب منحصیث ادارات همکار سهم داشتند.

در جریان سالهای بعدی که جنگ و نا امنی در افغانستان حکم فرما بود یعنی از سالهای ۱۳۶۰ تا حد اقل سال ۱۳۸۰ (بدون در نظر داشت بی امنیتی های موجود)، این وضعیت منجر به متلاشی شدن وزارت خانه های ذیربط گردید. تنها مؤسسات غیر دولتی همراه با ملل متحد خدمات حد اقل را فراهم مینمودند. برنامه های آگاهی در جوامع روستایی متمرکز بودند. به منظور ادامه فعالیت، مؤسسات باقی مانده مجبور بودن تا در قدم نخست با سیستم های حکومتداری که در جریان آن دوره آسیب زا و غم انگیز حاکم بود خود را عیار سازند. امروز هفت وزارتخانه و اداره دولتی برنامه های در دست دارند که مستقیماً به سکتور آب ارتباط دارند: (۱) وزارت انرژی و آب؛ (۲) وزارت زراعت، آبیاری و مالداري؛ (۳) وزارت احیا و انکشاف دهات؛ (۴) وزارت انکشاف شهری؛ (۵) وزارت معادن؛ (۶) وزارت صحت عامه؛ و (۷) اداره ملی حفاظت از محیط زیست.

وزارت انرژی و آب نهاد رهبری کننده در سکتور آب های سطحی و در بخش آب های زیرزمینی وزارت معادن نهاد رهبری کننده میباشد. شکل ۱ نشان دهنده تقسیم مسوولیت ها و فعالیت های نهادی تمام وزارتخانه ها میباشد که به شکل فعال در فعالیت های سکتور آب سهیم اند. در بعضی امور مسوولیت های سکتور های فرعی از سوی وزارتخانه های مربوطه مختلف تعیین میگردد: به ویژه فعالیت های سکتور فرعی که آبرسانی و حفظ الصحة رهایی را با خود داشت باشند از سوی چهار وزارتخانه ذیربط جداگانه اداره میگردد.

۲. شورای عالی تنظیم امور آب و دارالانشای تخنیکي آب

شواری عالی تنظیم امور آب در سال ۱۳۸۴ ایجاد گردیده است. ریاست این شورا را معاون اول رئیس جمهور افغانستان به عهده دارد و متشکل از ذوات آتی می باشد: (۱) وزیر انرژی و آب؛ (۲) وزیر زراعت، آبیاری و مالداري؛ (۳) وزیر انکشاف شهری؛ (۴) وزیر احیا و انکشاف دهات؛ (۵) وزیر صحت عامه؛ (۶) وزیر معادن؛ (۷) وزیر اقتصاد؛ و (۸) اداره ملی حفاظت محیط زیست؛ (۹) شاروال کابل.

شواری عالی تنظیم امور آب به منظور درک و شناخت اهمیت آب ایجاد گردیده است، آب نه تنها برای آسایش مردم افغانستان ضروریست، بلکه برای انکشاف افغانستان نیز از اهمیت بسزای برخوردار است. شواری عالی تنظیم امور آب مسؤل فعالیت ها و وجایب ذیل میباشد:

- تأیید و تصویب پالیسی ها و قوانین تدوین شده مربوط به امور آب و تقدیم آن به مراجع ذیصلاح،
- ایجاد هم آهنگی، تفکیک وظایف و جلوگیری از تداخل وظیفه وی بین ارگان های ذیربط،
- نظارت و کنترل به تطبیق پالیسی ها و قوانین مربوطه،
- تصمیم گیری در مورد مذاکره با کشور های همسایه روی آبهای مشترک و مرزی،
- ایجاد هم آهنگی در مورد سیاست های تخصیص و سهمیه بندی آب برای مصارف مختلف،
- تصویب پلان های ارگانهای ذیربط،
- فراهم آوری تسهیلات در اجرای برنامه های تأمین آب، انکشاف و بهره برداری از منابع آب،

تشکیل شورای عالی تنظیم امور آب در اواسط سال ۱۳۸۴ با ایجاد یک دارالانشای تخنیکي ایجاد گردید. این دارالانشای تخنیکي از متخصصین شواری عالی تنظیم امور آب تحت ریاست معین وزارت انرژی و آب تشکیل گردیده است تا برای شورای عالی تنظیم امور آب جهت تصمیم گیری در مورد فعالیتهای انکشافی در سکتور آب توسط وزارتخانه های عضو، مشوره دهد. در این اواخر بیشتر فکر میشد که دارالانشای تخنیکي حد اقل از تطبیق فعالیت های ذیل اطمینان بدست خواهد آورد:

- حصول اسناد و مدارک لازم از ارگان های مربوط،

- تحلیل و ارزیابی اسناد مطابق به پالیسی های منظور شده که متضمن استفاده مؤثر و مطلوب آب به صورت همه جانبه و پایدار برای انکشاف امور اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی و غیره باشد،
- تقدیم پیشنهاد بعد از ارزیابی اسناد و مدارک جهت تصمیم گیری به شورای عالی،
- جمع آوری آمار، ارقام و اطلاعات مورد ضرورت از مراجع مختلف روی مسائل مورد نیاز از قبیل خشکسالی، کنترل سیلاب، معضله آب آشامیدنی و غیره،
- جمع آوری اسناد و مدارک حقوقی و قرار داد های ملی و بین المللی در مورد منابع آبی،
- ترتیب پیشنهاد جهت تزیید و تنقیص اعضای شورای عالی تنظیم آب نظر به ضرورت،

جدول ۱ ساختار تشکیلاتی سکتور آب

جدول ۱ مسئولیت وزارتخانه ها و ادارات ذیربط را خلاصه میسازد البته آن نهاد های که مستقیماً در فعالیت های سکتور آب دخیل اند:

مسئولیت ها	اداره
مسئول انکشاف و اداره منابع آب و زیر بنا های آب و برق آبی (انحراف مسیر و انتقال آب)	۱ وزارت انرژی و آب
مسئول انکشاف و اداره زراعت آبی و مالداری، اداره آب در مزرعه استفاده از آب برای محصولات و اداره آب پخش	۲ وزارت زراعت آبیاری و مالداری
مسئول تنظیم و نظارت هر فعالیت که به محیط زیست ارتباط دارد به شمول آب	۳ اداره ملی حفاظت از محیط زیست
مسئول آبرسانی و سیستم فاضلاب شهری	۴ الف وزارت انکشاف شهری
مسئول اداره و فعالیت آبرسانی در شهر ها.	ب شرکت آبرسانی و کانالیزاسیون شهر افغانستان
مسئول تنظیم سروی، تفحص، انکشاف، تثبیت ذخایر و کنترل از منابع آبهای زیرزمینی	۵ وزارت معادن
مسئول فراهم نمودن آب و سیستم فاضل آب برای روستا ها و همچنان آبیاری به پیمانه های کوچک	۶ وزارت احیا و انکشاف دهات
مسئول تنظیم و نظارت از کیفیت آب (آشامیدنی)	۷ وزارت صحت عامه
بحیث نماینده پایتخت، عضو شورای عالی اداره امور آب می باشد.	۸ شاروالی کابل
کمک در عرصه امور مشاورتی، فعالیت های تحقیقاتی و ارتقای ظرفیت در سکتور آب	۹ کمیته ملی هایدرو لوجی افغانستان
مسئول مطالعات مقدماتی امکان پذیری و طرح آبرسانی و سیستم های بد رفت شهر جدید ده سبز	۱۰ شاروالی ده سبز

نهاد های دولتی که به صورت غیر مستقیم در این سکتور دخیل اند

هر موضوع مربوط به <i>امور بین المللی</i> یا تنظیم حوزه دریای بین المرزی	۱۱ وزارت امور خارجه
ضرورت به همکاری وزارت امور خارجه می باشد.	
هر منازعه و امور امنیتی مربوط به آب . که به این وزارت راجع میگردد...	وزارت امور داخله

تفسیر مواد قانون آب و مقرره های مربوط به آن به این وزارت راجع میگردد	وزارت عدلیه	
تدارک وجوه مالی مورد نیاز برای سکتور آب	وزارت مالیه	۱۲
ارزیابی اثرات مستقیم انکشاف سکتور آب در اقتصاد ملی و الویت بندی پروژه ها	وزارت اقتصاد	۱۳
ارائه نظریات و رهنمودهای تخنیکی در مورد رسیدگی بر مشارکت و سهمگیری زنان و مسائل جنسیت اجتماعی (جندر) در سکتور آب.	وزارت امور زنان	۱۴
حمایه مشاورتی و ارایه نظریات در امور انکشاف ملی منابع آب در خصوص جلوگیری و مبارزه با مواد مخدر و تمویل پروژه در سکتور آب	وزارت مبارزه با مواد مخدر	۱۵
حمایت و سهمگیری در تأسیس و ایجاد شورا های حوزه های دریائی مطابق قانون آب و مقرره های مربوطه و همکاری در اجرای وظایف پیشنهاد شده آنها	ادارات ولایتی و کمیته های انکشافی	
طرح نصاب آموزشی برای اداره منابع آب، حمایت از انکشاف منابع بشری در سکتور آب	وزارت تحصیلات عالی	۱۷
جمع آوری معلومات اقلیمی	ریاست هواشناسی	۱۸
تحقیق و مشوره دهی در مورد سکتور آب	اکادمی علوم	۱۹

ز. قانون و پالیسی آب

۱. پس منظر

در طول تاریخ افغانستان، بصورت عموم حکومتداری در سطح ولایات، شاروالی ها و محلات غیر مرکزی بوده است. به همین ترتیب، منابع طبیعی بشمول سکتور آب همچنان بصورت عموم در آن سطح اداره گردیده است. معمولاً، منابع آب توسط میرآب اداره می گردید که آن شخص توسط دهقانان انتخاب میشد. میرآب صلاحیت اتخاذ تصمیم کلیدی را پیرامون توزیع و مصرف آب بشمول حفظ و مراقبت آنرا به عهده داشت. وی همچنان ارتباطات لازم را میان دهقانان و نهاد های تطبیقی دولتی تأمین می نمود.

جنگهای شدید این ساختار حکومتداری سنتی را متضرر نمود و امروز ساختار حکومتداری نه تنها بسیار شکننده است بلکه اغلباً نسبت عدم امکانات مالی و تخنیکی در ساحات کاری کمتر مؤثر می باشد. جنگها اثر قابل ملاحظه داشته است با در نظر داشت اینکه بیشتر از ۸۰ فیصد نفوس کشور در ساحات روستایی افغانستان زنده گی می نمایند. با توجه به این دشواری ها، پاداش های قوی دولتی جهت ایجاد مجدد ساختار های حکومتداری در سطح محلی با انجمن های مصرف کننده گان آب وجود دارد. هدف اصلی مشارکت مستقیم همکاران ذیعلاقه (جوامع محلی) از طریق این میکانیزم می باشد.

۲. فارمولبندی پالیسی ها

در سال ۲۰۰۲ یک کنفرانس بین المللی در کابل اساسات انکشاف سکتور آب در افغانستان را گذاشت. از نتایج بدست آمده از این کنفرانس که بنام تفاهم کابل نیز مسما شده است، در تهیه پالیسی های مختلف سکتور آب مورد استفاده بعمل آمده است.

پالیسی عمده رهنمودی برای سکتور آب عبارت از چارچوب استراتژیک پالیسی آب تائید شده توسط شورای عالی اداره امور آب در نومبر ۲۰۰۶ میباشد که مسوده نخست آن در سال ۲۰۰۴ در کابینه نیز مورد بحث قرار گرفته بود. محتویات این چارچوب رهنمود اصلی برای تهیه پالیسی های مشخص، قوانین، مقررات و طرز العمل ها در سکتور آب می باشد.

۱. چارچوب استراتژیک پالیسی سکتور آب
۲. تجدید نظر در قانون آب تصویب شده در سال ۱۹۹۱
۳. پالیسی و مقرره های اداره منابع آب
۴. پالیسی و مقرره های آبیاری
۵. مقرره برای انجمن های استفاده کننده گان آب.
۶. پالیسی ملی آبرسانی شهری و روستائی و پالیسی های حفظ الصحة و انکشاف نهادها.
۷. پالیسی و مقرره منابع آبهای زیرزمینی
۸. پالیسی انکشافی برق آبی
۹. قانون محیط زیست

قانون محیط زیست توسط پارلمان در جنوری ۲۰۰۷ تصویب و هکذا تعدادی از پالیسی ها و ستراتیژی های فوق الذکر توسط شورای عالی تنظیم امور آب، منحیث پالیسی های ملی تصویب گردیده و قسمت باقی مانده آن تحت غور می باشد.

چارچوب استراتژیک پالیسی سکتور آب (منحیث پالیسی ملی به تصویب رسیده) و قانون تجدید شده آب (روند تصویب در جریان است) سکتور را رهبری خواهد نمود. جزئیات این چارچوب به صورت مشخص در پالیسی ها/پلانهای تنظیم منابع آب، آبیاری، آبرسانی و حفظ الصحة شهری و انکشاف نهادی آبرسانی شهری، آبرسانی و حفظ الصحة روستائی و انکشاف آب های زیرزمینی شرح داده شده است. برای تطبیق درست قانون تجدید شده آب ۱۱ مقررۀ جداگانه مشخص شده است (ممکن به مقررات بیشتر نیاز باشد). از این جمله ۴ مقررۀ قبلاً طرح گردیده اند:

- ایجاد و اداره شورای های حوزه های دریائی، شورای های حوزه های فرعی، نهاد های حوزه های دریائی و نهاد های حوزه های فرعی؛
- ایجاد انجمن های استفاده کننده گان آب؛
- ابلاغ حوزه های اصلی و فرعی دریائی؛ و
- اجازه نامه ها و جواز نامه ها.

طرح مقررات متباقی متکی به ارزیابی ها در قانون مطروحه آب میباشند. تأیید رسمی این مقررات و تطبیق آن غرض پیشرفت این سکتور یک امر حتمی می باشد.

علاوه بر این نیازمندی های تقنینی، به رضایت سیاسی و تعهد دولت به منظور ایجاد تنفیذ چارچوب های مقرراتی نیاز است. به ویژه در عرصۀ عدم مطابقت، جلوگیری از طولیل شدن معضلات میان استفاده کننده گان مختلف آب در سکتور آب و کاهش هر خرابی محیط طبیعی و اجتماعی.

در عرصۀ طرح قوانین، اصول دولت "اداره واحد منابع آب" تطبیق خواهد شد، به شمول یکی از اصول که اظهار میدارد: زنان همکاران اساسی در تنظیم آب اند.

ک. مراجع تمويل کننده و همکاران

شركای بین المللی		نقش مشخص
۱.	بانك جهانی	از طریق پروژه ها ومشوره های خویش در منابع آبی، احیای مجدد آبیاری، تهیه آب آشامیدنی شهری، بانك جهانی چندین سكتور/بخش همکاری به مقصد ستراتیژی حمایت مینماید.
۲.	اتحادیه اروپا	پروگرام حمایتی حوزه دریائی کندز و پروگرام حوزه دریائی کوكچه-پنج به حیث پروگرام نمونوی برای راه جدید تنظیم منابع آب به اساس اصلاح قانون آب اجرا خواهد شد.
۳.	بانك انكشاف آسیایی	حمایت آنها در راستای سكتور منابع طبیعی با همکاری در امور زراعت همچنان در منابع آب و آبیاری جهت رسیدن به هدف مؤثر خواهد بود.
۴.	اداره زراعت و خوراکه سازمان ملل متحد	مطالعات ساحوی آنها در مورد زراعت و منابع آبی همچنان حمایت مشورتی آنها، همکاری به سكتور های مختلف در راستای هدف از ستراتیژی.
۵.	GTZ مؤسسه تخنیکي آلمان	انكشافات قانونی و تشکیلاتی در سكتور تنظیم منابع آب توسط مؤسسه تخنیکي آلمان حمایت می شود ونتایج کلیدی برای رسیدن به هدف می باشد.
۶.	KfW	حمایت مالی برای بازسازی و یلند بردن سیستم ذخیره آب در کابل، هرات و کندز. حمایت مالی نیز برای نصب دستگاه های تولید برق آبی کوچک
۷.	اداره انكشاف بین المللی ایالات متحده امریکا	
۸.	اداره کمک های بین المللی جاپان	مطالعه امکانات از منابع مختلف آب مطالعه آبرسانی برای ساحه شهری کابل و دیزاین ابتدایی سیستم های آبرسانی برای شهر جدید ده سبز
۹.	دولت هندوستان	اعمار بند سلما، احیای مجدد بندهای قرغه و امیر غازی و بعضی مطالعات امکان سنجی برای آینده، ارتقای ظرفیت کاری
۱۰.	دولت ایران	حمایت از ارتقای ظرفیت کاری و اعمار نهاد تحقیقاتی در وزارت انرژی و آب، همکاری تخنیکي، آماده ساختن ماستر پلان آب برای حوزه فرعی دریائی شمل و متون.
۱۱.	موسسه یونسکو	همکاری از طریق پروگرام بین المللی هایدرولوژی به منظور برنامه ریزی انكشاف ملی منابع آب و حمایت از کمیته ملی هایدرولوژی افغانستان. ارتقای ظرفیت کاری.
۱۲.	مؤسسات بین المللی	مؤسسات غیر دولتی میتواند نقش مهم را در انكشاف شرکت سهامداران در تنظیم منابع آب، بخصوص در سطح ساحوی بازی نماید.
۱۳	اداره انكشاف بین المللی کانادا	مساعدت ها به برنامه همبستگی ملی، تمويل مشترک حوزه دریائی غربی
۱۴	اداره انكشاف بین المللی انگلستان	مساعدت ها به برنامه همبستگی ملی
۱۵	دنمارک	مساعدت ها به برنامه همبستگی ملی
۱۶	ناروی	مساعدت ها به برنامه همبستگی ملی
۱۷	موسسه هیئات ملل متحد	مساعدت به وزارت انكشاف شهری

۱۸	موسسه یونسف	مساعادت به وزارت احیاء و انکشاف دهات
۱۹	موسسه سیدا	
۲۰	چین	تمویل و تطبیق پروژه های آبیاری
۲۱	بانک انکشاف اسلامی	حمایت از انکشاف حوزه دریائی غربی
۲۲	سروی جیولوجی ایالات متحده امریکا	در بخش آبهای سطحی و زیرزمینی همکاری دارد

ل. موسسات غیر حکومتی داخلی و بین المللی و سکتور خصوصی

موسسات غیر حکومتی میتوانند در انکشاف سطح مشارکتی ادارات همکار در تنظیم منابع آب خصوصاً در سطح ساحوی نقش بارزی را ایفا نمایند. در جریان جنگهای داخلی و نابسامانی ها در کشور، موسسات غیر دولتی رابطه نزدیک را با تمام اجتماعات محلی تأمین نموده و خدمات این موسسات در آموزش شیوه ها و برنامه ها غرض استفاده و نگهداری آب برای شوراهای انکشاف محلی / انجمن استفاده کننده گان آب بصورت گسترده وسعت یافته است.

در حال حاضر ۱۱۰۰ موسسه داخلی و ۳۰۰ موسسه خارجی وجود دارند که ثبت و راجستر گردیده اند. این موسسات در ولایات فعالیت مینمایند و از روابط نزدیک با اجتماعات محلی افغانستان برخوردار است. بنابر آن، موسسات غیر حکومتی نقش بسیار مهمی را در انکشاف سطح مشارکتی همکاران در عرصه تنظیم و پلانگذاری منابع آب ایفا مینمایند. خدمات مربوط به این موسسات میتوانند برای شوراهای انکشاف محل و حتی انجمن مصرف کننده گان آب شیوه های مؤثر و برنامه های استفاده از آب را برای آنها فراهم نمایند.

قانون آب برای استفاده کننده گان آب که در پائین آب منابع آبی قرار دارند، فرصت های مهمی را در روند تصمیم گیری در موارد ذیل فراهم مینماید:

(۱) پلانگذاری، تطبیق و اداره منابع آب (۲) بهره برداری و حفظ و مراقبت سیستم های آبرسانی و خدمات مربوط به آن (۳) تعیین سهمیه استفاده از آب. تمام حقوق استفاده کننده گان پائین آب در قانون آب تشریح گردیده است. موسسات داخلی و خارجی میتوانند از طریق فراهم آوری برنامه های مناسب آموزشی و ارتقای ظرفیت، زمینه مشارکت استفاده کننده گان را مساعد سازد.

در قانون آب از تمام همکاران خواسته شده تا در روند منسجم پلانگذاری و تنظیم منابع آب سهم گیرند. این سهمگیری میتواند به اشکال مختلف نظر به سطح اتخاذ اقدامات و تصامیم صورت گیرد. سهمگیری خصوصاً در سطح پروژه مهم میباشد جایکه مشکلات مربوط به آب به بسیار آسانی حل شده میتواند. نهادها باید قابلیت آنرا دارا باشند تا نیازمندی ها و نگرانی های ادارات همکار را در یک شیوه همه جانبه بگنجانند که این امر میتواند رابطه همکاری را تسهیل بخشد. چنین روابط نه تنها باعث تسریع پروژه میگردد بلکه باعث تنظیم بعدی پروژه شده و زمینه خوبی را برای نگهداری آب مساعد میسازد.

مشارکت سکتور خصوصی نیز در این قانون تشویق گردیده است. هرچند، در جایکه به خدمات عامه ارتباط میگیرد (که از سکتور عامه به سکتور خصوصی انتقال یافته باشد)، مشارکت سکتور خصوصی با داشتن نهادهای قوی و چارچوب جامع مقرراتی بهتر ارزیابی گردیده است. در جایکه مقررات محدود باشند و یاهم غیر قابل انفاذ باشد، انتقال خدمات به سکتور خصوصی ناخوش آیند به نظر میرسد.

م. پوهنتون ها، مكاتب عالی و دیگر عرضه كنندگان خدمات آموزشی

برای انكشاف نصاب تحصیلی مناسب مدیریت منابع آبی و انكشاف، در جهت دست یافتن به دانش تئوریک و عملی در این زمینه همکاری میان وزارت انرژی و آب وزارت زراعت و آبیاری، وزارت معادن و صنایع، وزارت صحت عامه، اداره ملی حفاظت از محیط زیست و پوهنتون ها ضروری است.

لازم است تا تیوری علمی را با دانش عملی ادغام کرد. همچنان لازم است تا فارغان، متخصصین فنی و پرسونل ماهر را که به نیازمندی های مربوط این سكتور پاسخ میدهند، بصورت عملی آموزش داد.

ن. نتیجه گیری

از تحلیل اوضاع موجوده، مشکلات ذیل تشخیص می شود:

۱. ساختار تشکیلاتی (نهادی)

- نهادهای حاضر در سكتور آب بصورت پراکنده فعالیت مینمایند و همچنان از سطح ضعیف هماهنگی برخوردار هستند. میان نهاد هنوز طور شاید و باید مسوولیت ها مشخص نگردیده اند.
- فعالیت های مربوط به سكتور آب در حال حاضر بصورت پراکنده وجود دارند و از تنظیم و اداره کافی برخوردار نیستند
- عرضه خدمات مربوط به آب در نهادهای دولتی مرکزی بوده و علاوه بر آن، آنها فعالیت های خویش را در زیر بنا ویران در سطح بسیار پایین انجام میدهند

۲. ظرفیت بشری

- سكتور آب با کمبود ظرفیت بشری آموزش دیده و عدم تساوی کارمندان از لحاظ جنسیت روبرو است

۳. معلومات، آمار و ارقام

- سكتور آب با کمبود معلومات در مورد هایدرولولژی، میترولوجی، جیولوجی روبرو است و همچنان خصوصیات معلومات اقتصادی و اجتماعی و شاخص های استفاده از آب و بصورت عموم شاخص های موثق که بتواند در حل منازعات کمک نماید وجود ندارد
- نبود ارتباط و شفافیت در تبادل معلومات میان وزارتخانه ها به مشاهده میرسد

۴. قوانین

- میکانیزم های مؤثر اداری وجود ندارند
- در حال حاضر، قوانین و مقررات به منظور نظارت و انفاذ قوانین خصوصاً در اجتماعات روستایی وجود ندارد

۵. پلانگذاری همه جانبه و اولویت بندی

- فهرست فعلی پروژه ها در سكتور آب همه بالای خط مشی های نهادهای مختلف متمرکز هستند. اکثریت آنها دارای پروژه های طولانی هستند. تاثیرات منفی و مثبت بالای هر پروژه مدنظر گرفته نشده اند.
- اداره آب یک بخش لازمی فقر زدایی و افزایش اشتغال را تشکیل می دهد.

- مهم است تا مکانیزم های اقتصادی تنظیم مصرف آب را بهبود بخشید و جذب سرمایه گذاری ها را برای احیای مجدد سیستم های آبرسانی و حفظ الصحة ترویج بخشید.
 - مهم است تا دسترسی مردم را به آب آشامیدنی صحتی و حفظ الصحة در مطابقت با اهداف ام.دی.جی بهبود بخشید.
 - در حال حاضر، تمویل کننده گان در پروژه های کوچک و عاجل علاقه دارند. نبود بررسی های مقدماتی در مورد سرمایه گذاری باعث عدم تشویق در زیربنای بزرگ میگردد
 - شهر نشینی مداوم و انکشاف اقتصادی عمومی کشور باید توأم با انکشاف متناسب سیستم آبرسانی، کانالیزاسیون و انتقال مواد زائد صورت گیرد.
 - در مورد پلانهای حوزه دریائی دیدگاه مشترک وجود ندارد و همچنان برای تمام پروژه های پیشنهادی منابع محدود مالی وجود دارند.
- آب رول نهایت مهم را در رشد و توسعه اقتصادی- اجتماعی و زیست محیطی کشور دارا بوده بناً لازم شمرده می شود تا تنظیم و انکشاف سکتور آب منیحت جزء عمده و اساسی انکشاف ملی کشور تلقی گردد بدین لحاظ دراین استراتژی روی آن تأکید جدی صورت گرفته است.

۴. استراتژی کلی برای سکتور آب

الف. دیدگاه استراتژیک

اداره منابع آب در کشور طوری تنظیم گردد که فقر کاهش یابد، انکشاف پایدار اقتصادی و اجتماعی افزایش یابد، سطح زنده گی افغانها بهبود یافته و تهیه آب کافی به نسل های آینده تضمین گردد

اهداف:

بهبود وضعیت معیشتی نسل های کنون و آینده افغان بوسیله فراهم آوری:

- افزایش دسترسی به آب آشامیدنی
- افزایش مصونیت غذایی خانواده ها
- تقویت مصونیت ها در برابر تاثیرات خشکسالی ها و سیلاب ها
- انکشاف و اداره پایدار منابع آب به اشتراک استفاده کننده گان آب
- حفظ پایداری محیط زیست و
- کمک به کاهش فقر، انکشاف سکتور خصوصی، و حمایت رشد از طریق فراهم آوری خدمات مؤثر برای استفاده مؤثر از آب در تمام سکتور ها

قانون اساسی افغانستان

ماده ۹ فقره ۲: حفاظت و اداره املاک دولت و طرز استفاده درست از منابع طبیعی و سایر املاک عامه توسط قانون تنظیم میگردد.

اهداف انکشافی

هدف هفتم: تأمین و تضمین محیط زیست پایدار:

مقاصد: ۵۰٪ کاهش در تعداد کسانی که به آب آشامیدنی صحی و حفظ الصحة دسترسی ندارند تا سال ۲۰۲۰.

ب. معیار های توافقنامه افغانستان

معیارهای کلیدی سکتور آب که در توافق نامه افغانستان گنجانیده شده است، از این قرار اند:

معیار اول

اداره منابع آب:

استراتژی ها و پلان های دایمی برای اداره منابع آب که مشتمل بر تأمین آب صحی و آبیاری خواهد بود، تا پایان سال ۱۳۸۵ (۲۰۰۶ میلادی) ایجاد خواهد شد. سرمایه گذاری در عرصه آبیاری باعث خواهد شد تا حد اقل ۳۰ درصد آب از شبکه های بزرگ آبرسانی تا پایان سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰ میلادی)، تأمین شود.

معیار دوم

انکشاف شهری:

تا پایان سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰ میلادی)، ظرفیت ادارات شاروالی ها تقویت خواهند شد تا بتوانند انکشاف شهرها را اداره کنند و خدمات شهری را به طور مؤثر، متمرکز و شفاف ارائه نمایند. در راستای بر آورده ساختن اهداف ام. دی. جی. افغانستان، زمینه سرمایه گذاری در ساحات آبرسانی و صحت عامه فراهم خواهد گردید تا ۵۰ درصد خانواده ها در کابل و ۳۰ درصد خانواده هادر سایر شهرهای بزرگ به آب نل دسترسی داشته باشند.

معیار سوم

زراعت و مالداري :

تا پایان سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰ میلادی)، چارچوب نهادی، تقنینی و تشویقی ضروری به منظور افزایش تولید و حاصلدهی ایجاد خواهد گردید تا محیط مساعدی برای زراعت مشروع و صنایع روستایی متکی به زراعت، ایجاد شود. همچنین سرمایه گذاری حکومتی در سکتور کشاورزی ۳۰ درصد افزایش خواهد یافت. در عرصه های ذیل توجه ویژه مبذول میگردد: باغداری دایمی، مسائل صحی حیوانات و مصونیت غذایی از طریق ایجاد نماینده گی های ویژه حمایتی و میکانیزم های عرضه خدمات مالی، حمایت از انجمن های دهقانان، نشانه گذاری تولیدات ملی، اعلان به موقع قیمتها، اطلاعات جوی و احصایه ها، فراهم نمودن تحقیقات استراتژیک و کمک تخبیکی، تأمین دسترسی به آبیاری و شیوه های تنظیم آب.

معیار چهارم

انکشاف گسترده دهات :

تا پایان سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰ میلادی)، انکشاف دهات به صورت جامع تقویت خواهد شد تا از مزایای آن ۱۹ میلیون نفر در بیشتر از ۳۸۰۰۰ دهکده بهره مند شوند. این کار از طریق انتخاب حد اقل ۱۴۰۰۰ شورای داوطلب انکشاف محلی در تمام روستا های باقیمانده، تقویت اداره محلی و اعطای اختیارات به جوامع محلی صورت خواهد گرفت. دسترسی به آب صحی به ۹۰ فیصد و امکانات صحی به ۵۰ فیصد از قریه ها انکشاف می یابد. ارتباط مواصلاتی برای ۴۰ فیصد از قریه ها میسر خواهد شد که این مسئله دسترسی به بازار ها، اشتغال و خدمات اجتماعی را افزایش خواهد داد. ۴۷ فیصد روستا ها از آبیاری به پیمانه کوچک بهره مند خواهند گردید. حدود ۸۰۰۰۰۰ خانواده (۲۲ فیصد تمام خانواده های افغانستان) از خدمات مالی بهتر بهره مند خواهند گردید. معیشت حد اقل ۱۵ فیصد مردم دهات از طریق تأمین ۹۱ میلیون روز کار حمایت خواهد شد.

معیار پنجم

محیط زیست:

در راستای برآورده شدن اهداف ام.دی.جی افغانستان، چارچوب های تقنینی و اداره خدمات محیط زیست به منظور حفاظت کیفیت آب و هوا، انتقال مواد فاضله و مراقبت آلودگی ایجاد خواهد شد. سیاست های منابع طبیعی انکشاف خواهد یافت و تطبیق آن ها در تمام سطح حکومتی و محلی تا پایان سال ۱۳۸۶ (۲۰۰۷ میلادی) آغاز خواهد گردید.

چارچوب پالیسی

چارچوب استراتژیک پالیسی که کنفرانس بین المللی سکتور آب افغانستان انکشاف داده شده و توسط شورای عالی اداره امور آب در سال ۲۰۰۶ منظور گردید توصیه میکند که پالیسی ها، قوانین، مقررات و طرز العمل های ذیل باید انکشاف داده شوند تا در زمینه انکشاف سکتور آب پیشرفت حاصل شود.

۱. چارچوب استراتژیک پالیسی سکتور آب
۲. تجدید نظر در قانون آب تصویب شده در سال ۱۹۹۱
۳. پالیسی و مقرر های اداره منابع آب
۴. پالیسی و مقرر های آبیاری
۵. مقرر برای انجمن های استفاده کننده گان آب.
۶. پالیسی ملی آبرسانی شهری و روستائی و پالیسی های حفظ الصحه و انکشاف نهادها.
۷. پالیسی منابع آبهای زیرزمینی
۸. پالیسی انکشافی برق آبی
۹. قانون محیط زیست

ب. پلان اداره منابع آب

۲. اداره همه جانبه منابع آب

به منظور رسیدن به دیدگاه مورد نظر در سکتور آب، دولت افغانستان شیوه اداره همه جانبه منابع آب را جهت پلانگذاری و انکشاف منابع آبی خویش اتخاذ نموده است.

توقعات پذیرفته شده عمومی که در اتخاذ اداره همه جانبه منابع آب شامل است، از قرار ذیل می باشند:

- اداره منابع آب به شیوه فراگیر، همه جانبه و پایدار صورت می گیرد
- مهار آبهای سطحی از طریق تنظیم و کنترل دریاهای کشور
- کنترل لازم از کمیت و کیفیت آبهای سطحی و آبهای زیر زمینی
- لازم شمرده می شود تا محیط زیست بشمول حفاظت جنگلات، ماهی پروری و تنوع زیست به عنوان مصرف کننده گان آب و جوانب ذیدخل به حساب آیند.
- تخصیص عادلانه و مناسب آب برای نیازمندی های اجتماعی، محیطی و اقتصادی.
- آب یک سرمایه همگانی است؛ هیچگونه مالکیت انفرادی و یا خصوصی در آن مجاز ندارد
- خدمات تأمین آب از طریق ادارات مستقل و مسئول عامه، خصوصی و یا کوپراتیف ها فراهم می گردد.
- زنان در عرصه اداره آب نقش کلیدی را ایفای می نمایند.
- بهبود قابل تشخیص که در راستای اداره آب صورت گرفته، قرار ذیل می باشد:

۱. بسیج مشارکت جوانب ذیدخل

۲. تأمین ارتباطات اجتماعی از طریق ایجاد نهاد های مؤثر

۳. فراهم آوری سهمیه عادلانه و مناسب منابع آب

۴. ایجاد شیوه های حل و فصل منازعات مربوط به آب

۵. تشخیص و شناسایی شیوه های رسیدن به توافق و مصالحه

تطبیق مؤثر اداره همه جانبه منابع آب مستلزم نکات آتی می باشد:

۱. ایجاد زمینه مساعد از طریق:

- پالیسی مؤثر آب
- قوانین قابل تطبیق
- ساختار های مساعد مالی و امتیازی
- توانایی به منظور اعاده مصارف از طریق تقسیم مصارف
- ایجاد حقوق مصرف کننده گان آب
- تعیین مسئولیت های مشخص نهاد های دولت مرکزی، ادارات حوزه دریائی، ادارات ولایتی و محلی، انجمن های مصرف کننده

گان آب، عرضه کننده گان خدمات و سکتور خصوصی و غیره

۱. تعیین مسئولیت های مشخص نهادهای حوزه دریائی؛ و

۲. شیوه های عملی و مؤثر تنظیم و اداره از طریق:

- اداره حوزه دریائی با کفایت
- نهادینه سازی مشارکت همکاران ذیعلاقه
- نظارت و ارزیابی مؤثر

۲. ساختار تشکیلاتی تنظیم و اداره حوزه دریائی

روش حوزه دریائی بصورت عموم وسیله مؤثر برای طرح استراتژی های اداره همه جانبه منابع آب ثابت شده است. اغلباً، این ادارات میتوانند به عنوان میکانیزم های مشارکتی با داشتن امتیازات فعالیت نمایند. بخصوص آنها میتوانند در جهت سهمیه بندی آب میان مصرف کننده گان مختلف و کاهش و یا حل و فصل منازعات مربوط به آب، مفید واقع شوند.

ارقام ذکرشده در مورد منابع آبی نشان می دهد که در کشور مقدار آب نسبتاً کافی موجود است. این مسأله معنی این را نمیدهد که کمبود آب در کشور موجود نیست. توزیع نابرابر منابع آب در کشور و تغییر ناگهانی اقلیم منجر به خشکسالی های جدی شده و همچنان سیلابها تهدیدات مداوم محسوب می شوند.

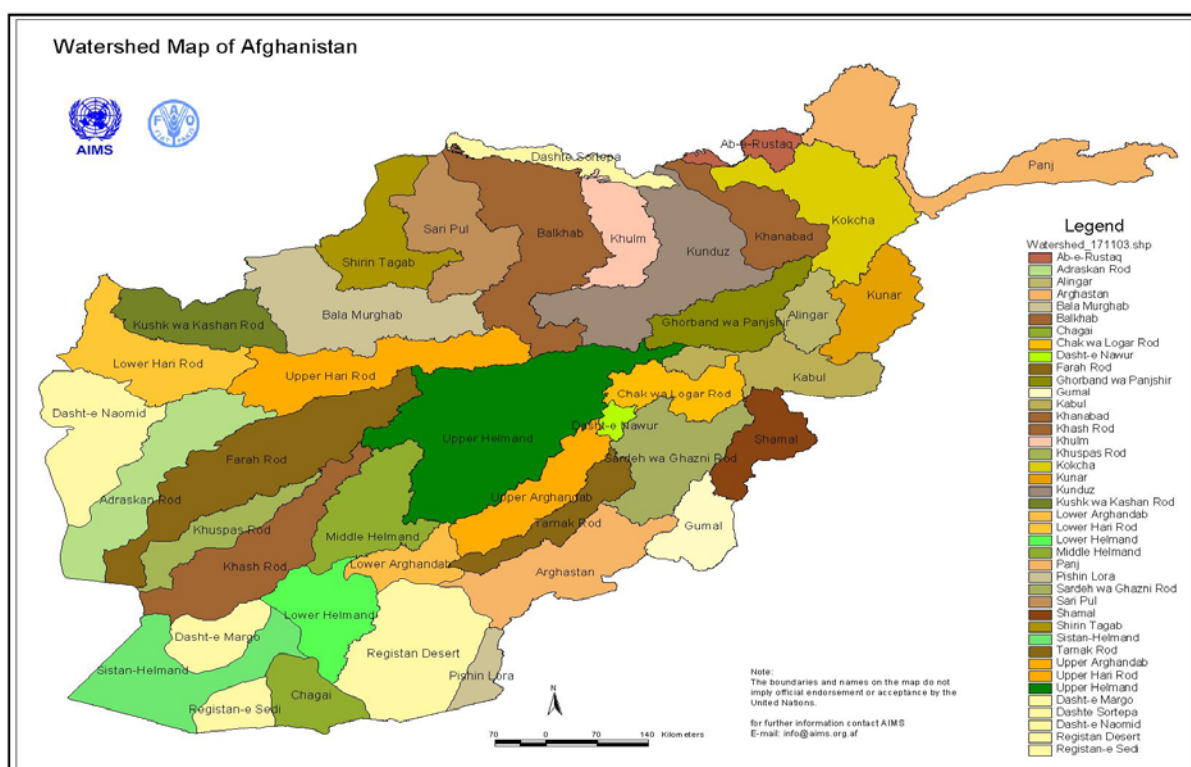
به منظور تعیین ساحات برای پلانگذاری و انکشاف نهادی اداره منابع آب، از سرحدات طبیعی حوزه های عمده دریائی استفاده بعمل می آید. پنج حوزه عمده دریائی برای معرفی ساختار مدیریتی حوزه های دریائی در آینده، مدنظر گرفته شده است:

- حوزه دریائی آمو
- حوزه دریائی شمال
- حوزه دریائی هریرود - مرغاب
- حوزه دریائی هلمند
- حوزه دریائی کابل . حوزه دریا ها و حوزه فرعی دریاها در شکل ذیل نشان داده شده است.

شکل ۳: نقشه حوزه های دریا ها (منبع: ایف - ای - او)

شکل ۴: نقشه حوزه های فرعی دریا ها (منبع: ایف - ای - او و ایمز)

شوراهای حوزه های دریائی اصلی و فرعی به شمول نماینده گی های انجمن های استفاده کننده گان آب و دیگر مراجع و افراد ذیدخل به شمول زنان، ایجاد گردیده و زمینه مشارکت جوانب ذیربط محلی را تأمین خواهد کرد و دولت حمایت و آگاهی لازم را از طریق ادارات حوزه دریائی به آنها فراهم نمود.

یک اداره آب بصورت جداگانه و مشترک نیز برای شهر جدید ایجاد میگردد که مسئولیت هم آهنگی تمام اداره منابع آب را دارد که شامل حوزه های آبرگیر کنار دریا بوده و این پروژه از آن استفاده میکند.

الی زمان ایجاد چارچوب نهادی برای اداره و تنظیم حوزه های دریائی، به منظور پیشبرد امور از شیوه موجوده اداره منابع طبیعی و بشری از طریق دفاتر فعلی در ولایات و ولسوالی ها اجرات بعمل می آید. میراب ها و شورا های محلی و انجمن های قبلاً ایجاد شده، به فعالیت های خویش در سطح استفاده کننده گان نهائی آب، به کار خود ادامه می دهند.

ایجاد ادارات حوزه دریائی میتواند در انسجام فعالیت های ادارات متعدد در مرکز و ولایات که در آنها تداخل وظیفوی وجود دارد، کمک نماید. ایجاد این ادارات میتواند نقش و مسئولیت گروپ های علاقمند موجود در داخل هر حوزه دریائی را انکشاف دهد. آنها همچنان میتوانند در خصوص حل مشکلات و هماهنگی فعالیت ها کمک های لازم را فراهم نمایند. معرفی چنین ادارات و تطبیق شیوه حوزه دریائی باید بصورت تدریجی صورت گیرد.

چ. آبرسانی امور رهایشی معیشتی و حفظ الصحه

۱. وضعیت کنونی

با وجود پیشرفت هایی که در عرصه آبرسانی و حفظ الصحه از سال ۱۳۸۱ بدینسو صورت گرفته اند، هنوز هم اکثر مردم به آب آشامیدنی صحی و خدمات حفظ الصحه دسترسی کافی ندارند. افراد فقیر در حاشیه ساحات شهری (ساحات غیرپلائی)، ساحات روستایی و حاشیه شهرک ها و شهرهای کوچک و متوسط بیشتر از کمبود آب رنج میبرند. انکشاف این ساحات اغلباً نادیده گرفته می شوند. مردمی که نیازمندی های خویش را از لحاظ آب آشامیدنی از منابع طبیعی مرفوع می سازند، صحت شان در معرض خطر امراض ناشی از آب آلوده قرار میگیرد. علاوه بر آن، زنان و دختران به ویژه بار سنگین رفتن و آوردن آب را از منابع طبیعی به عهده دارند. فاضلاب و مواد فاضله انسانی از جوی ها و رفع حاجت مردم در فضای باز، تأثیر بدی بر محیط زیست و تأمین آب برای افراد فقیر دارد.

تأمین مقدار کافی آب آشامیدنی، حفظ الصحه ابتدائی، رد فاضلاب و تنظیم درست زباله و کثافت از جمله پیش شرط های اساسی برای داشتن یک زندگی بهتر میباشد. این اوامر از بسیاری امراض که به کیفیت زندگی صدمه میسازند، مشکلات مالی را برای خانواده ها به بار میآورد و فرصت های تولید عواید شانرا محدود میسازد، جلوگیری مینماید.

دسترسی به آب آشامیدنی صحی و حفظ الصحه در میان روستائیان در افغانستان در مقایسه با کشورهای منطقه و جهان در سطح پائینی قرار دارد. طور مثال دسترسی به منابع آب آشامیدنی صحی به تقریباً ۳۱٪ در تمام نفوس کشور میرسد، در حالیکه دسترسی در ساحات روستایی به مراتب کمتر میباشد. (برای معلومات بیشتر به ضمیمه مراجعه نمایید) تخمین ها نشان میدهد که در ساحات روستایی از ۵ نفر افغان ۴ تن آن شاید آب های غیر صحی را بنوشند و تنها ۱۰٪ مردم روستایی به حفظ الصحه دسترسی دارند.

ملوئیت منابع آب توسط فاضلاب مناطق رهایشی بصورت قابل ملاحظه افزایش یافته است. همچنان آلودگی آب از اثر استفاده از کود کیمیاوی و حشره کش در زراعت، موجود می باشد. آلودگی آب باعث شده تا حالت ایکوسیستم خراب گردد (بطور مثال، از دست دادن تنوع حیات) و فعالیت های محیطی شان را تقلیل می دهد. بدون در نظر داشت رد نمودن درست فاضلاب و زباله ها (کثافات)، توسعه سیستم های آبرسانی میتواند مشکلات حفظ الصحه محیطی و تنظیم فاضلات را بیشتر سازد و در عین زمان ازدیاد مقدار فاضلاب خطرات را متوجه

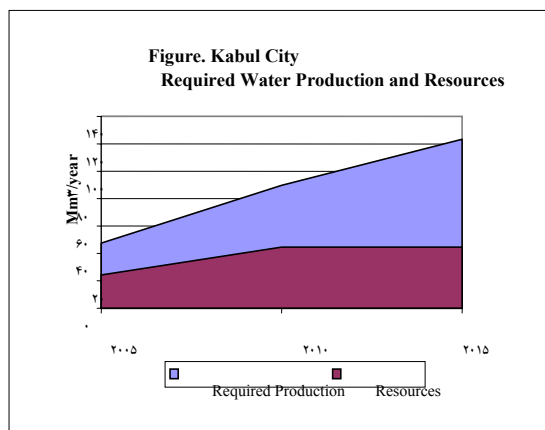
منابع آب شیرین و محیط زیست سیستم آبی می سازد. قسمی که دیده میشود در بسیاری حالات، منابع مالی موجود برای رد فاضلاب ناکافی بوده و یا سرمایه گذاری در امور رد فاضلاب و ایجاد ساختمانهای تصفیه از جمله اولویت های سیاسی شمرده نمی شود.

یک سروی در کابل که از سوی BGR و AGS در سالها ۱۳۸۳-۱۳۸۴ صورت گرفت، نشان داد که ۵۰ فیصد چاه های عادی آلوده می باشند. این چاه های سروی شده در نقاط مختلف کابل موقعیت داشتند. وضعیت مشابه از سایر شهرهای عمده توقع میرود.

آبهای زیرزمینی تاحال منحنی منبع عمده برای آب آشامیدنی پنداشته میشوند از همین رو ساحات روستایی و شهری بیشتر بر این آب متکی میباشند و بسیاری از مردم به منظور برآورده ساختن نیازمندی های شان از زمین آب را استخراج مینمایند. حفر خودسرانه و غیر منظم چاه های برمه ای بدون معلومات مناسب در مورد هایدرو جیولوجی و دانستن حالت کمی و کیفی آب های زیرزمینی باعث شده که سطح آبهای زیر زمینی کاهش یابد. استفاده از تکنالوژی های نامناسب حالت آبهای زیر زمینی را خراب ساخته است. قسمی که قبلاً شاهد این اثرات ناگوار بودیم. مشبوع ساختن دوباره ذخایر آب های زیر زمینی باید منحنی یک نقطه اساسی در استراتیژی سکتور آب کشور پنداشته شود.

۲. اهداف آب رسانی شهری

با در نظر داشت اهداف ام دی جی در رابطه به دسترسی به آب صحی و نتایج بدست آمده از ارزیابی خطرات و آسیب پذیری ملی، لازم است تا توجه به تهیه آب آشامیدنی مبذول شود. با کاهش سطح آبهای زیر زمینی لازم است تا تمرکز بیشتر روی آب های سطحی به عنوان منبع دیگر آب صحی، صورت گیرد، مخصوصاً برای سیستم های آبرسانی بزرگتر.

به طور مثال، شکل ذیل که ارائه کننده انکشاف مقدار مورد نیاز آب و مقدار منابع آن می باشد، نشان میدهد که بین این دو گراف یک تفاوت خیلی فاحش موجود است. مقدار تولید مورد نیاز مبتنی بر رشد جمعیت و توسعه شبکه آبرسانی بوده در حالیکه منابع عبارتند از منابع آب های زیر زمینی که در حال حاضر از آنها استفاده به عمل میآید و توسعه این منابع در آینده میباشد.

ذخایر فعلی آب های زیرزمینی برای تهیه آب آشامیدنی شهر کابل مطابق به پلان های طرح شده تنها میتواند نیاز آبرسانی را تا سال ۱۳۹۱، به اساس مصرف روزانه ۴۰ لیتر آب برای یک نفر، تأمین نماید. از آن جایکه دیگر ذخیره های ممکنه آب زیر زمینی تا هنوز شناسایی نشده است، باید از آب های سطحی به عنوان منابع جدید آبرسانی برای شهر کابل استفاده به عمل آید. جهت تأمین متداوم آب مورد نیاز شهر کابل قبل و بعد از سال ۱۳۹۱، لازم شمرده می شود تا در مورد منبع بدیل دیگر از آبهای سطحی، هر چه عاجل مطالعات لازمه آغاز یابد و در مورد تصمیم اتخاذ شود زیرا طرح و تطبیق چنین یک پروژه ای ۵ سال را دربر خواهد گرفت.

تحت یک توافقنامه که در دسمبر ۲۰۰۷ امضا گردید، موسسه (جایکا) مسئولیت مطالعه آبرسانی و بد رفت برای ساحه شهری کابل و دیزاین ابتدایی سیستم های آبرسانی و بد رفت برای شهر جدید ده سبز را به عهده میگیرد. این امر تصمیم گیری در مورد بدیل منابع آب سطح زمین برای آبرسانی کابل سهل میسازد تا از تهیه آب کافی در سال آینده اطمینان حاصل گردد.

۳. اهداف آبرسانی روستایی

در مناطق روستایی آب زیر زمینی یکی از منابع عمده آب صحی به شمار میرود. با توجه به کاهش میزان آب های زیر زمینی و اهداف انکشافی، ضرورت عاجل به رسیدگی به این موضوع احساس میشود. همچنان باید در استفاده از روشهای امور برمه کاری چاه های عمیق دقت لازم صورت گیرد تا از چاه های عمیق به صورت پایدار استفاده صورت گرفته، از مخلوط شدن آبهای طبقات مختلف جلوگیری بعمل آید و

کوشش گردد تا تعادل در استخراج و تغذیه موجود باشد تا سطح آب در این منابع کاهش پیدا نکند (به این معنی که کاهش سطح آب های زیر زمینی روی ذخیره آب تاثیر میگذارد). این مسأله باعث میشود تا دسترسی به آب را در دراز مدت به خطر مواجه سازد. هزینه بهره برداری و حفظ و مراقبت تاسیسات آب رسانی مناطق روستایی باید مد نظر گرفته شوند تا پایداری آن تأمین گردیده بتواند- سیستم جمع آوری عواید از ساکنین دهات باید مد نظر گرفته شود. آبرسانی در دهات برای بسیاری از پروسس های تولیدات زراعتی و مالداری لازمی است.

در موضوع دسترسی به آب یک بُعد بسیار عمده صحتی وجود دارد. این مسأله بالای زنان در دهات و در شهر ها اثر می گذارد و ارتباط با میزان مرگ و میر مادران و میزان دسترسی به آب صحتی غیر آلوده دارد، چنانچه تاثیرات این موضوع بر صحت و میزان مرگ و میر کودکان آشکاراست. از آنجاییکه زنان عمده ترین مصرف کنندگان آب هستند، کمبود آب تاثیر منحصر به فردی را روی آنها میگذارد. با وجود این، مشکلات و ظرفیت های زنان در سکونر آب نادیده گرفته میشود. به همین سبب نیاز به سیاست ها، میکانیزم ها و اهداف روشن در مورد زنان در سکونر آب که عاری از هرگونه مسئله جنسیت اجتماعی پنداشته میشود، بیشتر احساس میگردد.

۴. حفظ الصحه (بهداشت)

به صورت عموم، اهالی شهر نشین از تشناب های غیر صحتی که تاثیرات مخرب بر صحت دارد استفاده میکنند. برای اینکه این تشناب ها با معیار صحتی و محیط زیست تطابق داده شوند، باید از شیوه ها و تکنالوژی های مناسب و پایدار استفاده صورت گیرد. برای دستیابی به آن باید از شیوه های منظم استفاده به عمل آید. برعلاوه، کانال های فاضلاب سر باز به صورت درست به هم وصل نشده اند و باعث ایجاد مشکلات فراوان میگردد. بیشتر مناطق به احیای مجدد سیستم های تخلیه فاضلاب ضرورت دارند.

وضعیت در مناطق روستایی وخیم تر است. طوریکه تنها ۱۰ فیصد آنها به تشناب های صحتی دسترسی دارند. ضروت عاجل به بهبود وضعیت حفظ الصحه و دسترسی به آب آشامیدنی برای رفاه اهالی روستایی احساس میشود.

۵. تهیه آب برای صنایع و تخلیه فاضلاب

۱. وضعیت کنونی

علاوه بر تأمین مصئونیت غذایی، موجودیت آب اساس مهم برای کلیه فعالیت های تولیدی محسوب می شود. موجودیت آب برای تجارت، معادن و صنایع ضروری پنداشته میشود که در بسیاری از روند های تولید منحث ماده سرد کننده و یا وسیله انتقال بکار میرود. آب همچنان منبع مهم برای تولید انرژی به ویژه دستگاه های تولید برق آبی بشمار میرود. دستگاه های تولید برق حرارتی به منظور سرد سازی در جریان فعالیت و یا بحیث یک حمل کننده انرژی حرارتی به آب نیاز دارد. با در نظر داشت بحث روی تغییر اقلیم جهانی، تولید برق آبی احتمالاً بصورت فزاینده از اهمیت خاصی برخوردار می گردد چنانچه این منبع تولید برق اغلباً یک منبع انرژی قابل تجدید و ارزان محسوب می گردد که بصورت عموم موجب تاثیرات محیطی منفی کمتر نسبت به سایر منابع انرژی می گردد.

اکثر از فابریکات صنعتی آب مورد نیاز خویش را بصورت مستقل و یا اینکه از شبکه های شهری تأمین می نمایند. ارقام در مورد کمیت و کیفیت آب تأمین شده و فاضلاب رد شده در دسترس نمی باشد.

۲. اهداف انکشافی

با شروع طرح تاسیس ۱۷ پارک صنعتی تقاضا برای آب در این پارک ها سریعاً بلند خواهد رفت. محاسبه این تقاضا جدآ مورد نیاز است تا یک منبع مناسب برای این پارک ها، بدون ضرر رسانیدن به منابع دیگریکه در آن ساحه مورد استفاده قرار میگیرند، مانند چاه های خانه ها و محلات در نظر گرفته شود. بر علاوه یک ارزیابی مفصل از نیازمندی های آب برای شهر جدید (ده سبز) ضرورت است تا از فراهمی آب کافی و ظرفیت اداره اطمینان دهد.

۵. آبیاری

۱. توضیح معیارها

در بخش دوم معیار اول شبکه های بزرگ آب به تعریف ضرورت دارد. برای گزارش دهی از جریان تطبیق توافقتنامه افغانستان شبکه های بزرگ عبارتند از آن نوع ساختمانهای انجیر آبیاری می باشند که قادر به آبیاری بیش از ۵۰۰۰ هکتار زمین هستند.

برای گزارش دهی از روند پیشرفت توافقتنامه افغانستان این شاخص ها ترتیب شده اند:

شاخص های ابتدایی

شاخص های دومی

۱. افزایش ظرفیت آبیاری (در تمام کشور) از سیستم های بزرگ موجود

مساحت مجموعی زمینهای تحت آبیاری به هکتار

۲. ظرفیت آبیاری (در تمام کشور) از سیستم های بزرگ جدید

ملاحظات: مشخصه ابتدایی تنها به زیربنای فیزیکی اتلاق نمیشود بلکه استفاده واقعی از آب را نیز در بر میگیرد.

۲. وضعیت کنونی

اصطلاح "آب برای غذا" مشخص کننده آبی است که در زراعت برای تهیه غذا جهت برطرف ساختن نیازهای نفوس در حال رشد مورد استفاده قرار میگیرد. در مجموع، دربرگیرنده تمام انواع استفاده از زمین جهت تولید غذا و بدست آوری عواید، بشمول زراعت للمی، زراعت آبیاری شده، مالدار، جنگلداری و غیره میباشد.

زراعت به تنهایی خویش بیشتر از ۹۰٪ مصرف آب را در بر می گیرد. در حالیکه بیشتر از ۵۰ فیصد آن ضایع می گردد و بصورت موثر از آن استفاده صورت نمی گیرد. البته با در نظر داشت ازدیاد نیاز برای آب در آینده و تغییرات اقلیمی، توجه جدی به استفاده مؤثر از آب احساس می گردد.

بیشتر از ۱۵ فیصد زمین های آبیاری شده افغانستان آب خویش را از منابع آبهای زیر زمینی چون کاریزها، چشمه ها و سیستم های چاه های کم عمق (ارهد)، بدست میاورد. کاریزها عبارت از سیستم های زیر زمینی می باشند که آبهای زیر زمینی را از حوزه های زیر زمینی برای مقاصد آبیاری ویا آبرسانی جذب می نماید. امروز، تقریباً ۶۰ تا ۷۰ فیصد کاریزها و ۸۵ فیصد چاه های کم عمق موجود آب مورد نیاز را فراهم نمی سازند که مردم به آن اشد ضرورت دارند. ولی، این وضعیت، با حفره چاه های عمیق در نزدیک سیستم های سنتی بدتر شده می رود که روی محصولات سیستم حوزه آبهای زیر زمینی تأثیر میگذارد. در اکثر ساحات شهری که این کار ادامه دارد، بخش فقیرتر مردم در معرض خطر عدم دسترسی به منابع آب سنتی قرار دارند.

۳. اهداف انکشافی

با وجود بکار انداختن منابع قابل ملاحظه در احیای مجدد سیستم های آبیاری موجود از طریق پروژه های در حال اجرا، هنوز هم ضرورت زیاد به توسعه اراضی تحت آبیاری از طریق احیا و اصلاح سیستم های موجود و همین گونه به وسیله انکشاف سیستم های جدید آبیاری به شمول شبکه های بزرگ احساس میشود. نه تنها ساختارهای فیزیکی، بلکه بهبود مدیریت آبیاری در مزرعه، توزیع آب، محصولات بدیل و شیوه های آبیاری نیز باید مورد توجه قرار گیرند. چون سیستم های آبیاری به مقیاس کوچک احیای مجدد می شوند لازم شمرده می شود تا مباحثات در سطح جوامع محلی به منظور تعیین گزینه ها جهت معرفی سیستم های زراعتی و محصولات جدید باید صورت گیرد. معرفی محصولات پُر ارزش به منظور رقابت با کشت کوکنار باید تشویق گردد. هدف از رسیدن به معیار اول (بخش دوم)، نباید تنها تمرکز بر زیربنا های فیزیکی صورت گیرد بلکه در عرصه بهبود استفاده از آب از این زیربنا ها نیز به صورت هم زمان کار انجام شود. لازم است تا قبل از

احیای مجدد شبکه های آبیاری و ساختمانهای آبیاری با دهقانان تفاهم و توافق صورت گیرد تا از آب برای آبیاری محصولات قانونی استفاده گردد و همچنین این توافق در اساسنامه انجمن های استفاده کننده گان آب درج گردد.

در حال حاضر به اساس تخمین ها در حدود ۱/۸ میلیون هکتار زمین تحت آبیاری قرار داشته که در حدود ۳۰۰ هزار هکتار این زمین ها از طریق سیستم های دیزاین شده به روش های علمی و شبکه های بزرگ آبیاری شده و بقیه با روش های سنتی آبیاری میگردند.

و. برق آبی

۱. وضعیت فعلی

در سال (۱۳۷۱) ۱۹۹۳، مجموع ظرفیت ناصبه برق در افغانستان در حدود ۴۵۴ میگاوات بوده که از آنجمله ۲۸۱ میگاوات در پروژه های مختلف برق آبی وجود داشته است. اکثریت استیشن های تولید برق آبی در محدوده ولایت کابل قرار دارد. در جریان سالهای نابسامانی، اکثریت پروژه ها غیر فعال شدند. ظرفیت تولید برق کاهش قابل ملاحظه یافت. بنابر تلاشهای خسته گي ناپذیر کارمندان این سکتور بود که استیشن های برق به شکلی از اشکال به صورت محدود فعال شدند. ظرفیت فعلی استیشن های برق آبی (ماهپیر، نغلو، سروبی، کجکی) در حدود ۲۵۰ میگاوات میباشد.

در آغاز مرحله بازسازی به سطح ملی، ابتدا ارزیابی های صورت گرفت تا میزان کار های که لازم است انجام یابد، تعیین شود. بعداً از طریق مساعدت های مراجع تمویل کننده، برنامه های احیای مجدد پروژه های آبی آغاز گردید. توجه بیشتر بالای ترمیم، تعویض و در صورت امکان ارتقای مؤثریت اجزای الکترومیکانیکی صورت گرفت. در آغاز این دوره، یک ماستر پلان مفصل تهیه گردید تا انکشاف سریعتر سکتور برق روی دست گرفته شود. در این پلان تمام پروژه های کثیرالاهداف ارزیابی گردیده که البته تمرکز بیشتر بالای پروژه های تشخیص شده قبلی صورت گرفته است.

۲. اهداف انکشافی

بعد از ارزیابی مطالعات، نتیجه بر آن شد تا توسعه سکتور برق از طریق تطبیق پروژه برق آبی باغدره با ظرفیت تولیدی ۲۸۰ میگاوات بالای دریای پنجشیر، آغاز و در سال ۲۰۱۳ به تولید شروع نماید. مرحله اول مطالعات امکان سنجی تکمیل و قرار است مرحله دوم آن آغاز گردد. باغدره ظرفیت آنرا دارد تا برق و آب آشامیدنی مورد ضرورت شهر جدید ده سبز را فراهم سازد. البته قابل تذکر است که مطالعات و اعمار پروژه های بزرگ برق آبی سالهای متعدد را در بر می گیرد.

با در نظر داشت اینکه اتصال ساحات دور افتاده و پراکنده روستائی با لین عمومی سرتاسری اقتصادی نمی باشد بدین لحاظ تبدیل مناسب اعمار ستیشن های کوچک برق آبی در این مناطق که دارای منابع پایدار آب می باشد، محسوب می گردد. هکذا احداث ستیشن های کوچک برق آبی بالای شبکه های آبیاری، در صورت که به حقا به و سرکویت شبکه ضرر وارد نکند، نیز می تواند می تواند تبدیل خوبی باشد. در ارتباط به انکشاف زیربنای روستائی، کوشش بعمل آید تا آبرسانی روستائی یکجا با تولید برق از طریق ستیشن های کوچک برق با استفاده از منابع پایدار آب صورت گیرد. این مسأله می تواند اثرات مثبتی را بالای فعالیت های مبارزه با مواد مخدر نیز وارد نماید.

استراتژی انکشاف برق آبی بر موارد ذیل تمرکز خواهد نمود:

- تأکید بیشتر بالای تولید برق آبی صورت گیرد. البته نه تنها به این هدف که سکتور انرژی باید بهبود یابد بلکه سکتور محیط زیست و سکتور آب بصورت عموم نیز از این امر مستفید گردند.
- تأمین برق مداوم و مطمئن از طریق اتصال شبکه های برقی با همدیگر.
- بهبود در پلانگذاری و پالیسی های سرمایه گذاری در سکتور

- تاکید بیشتر روی پروژه های کثیرالاهداف تا توسط آن نیازمندی های آبیاری را نیز تأمین نماید
- احیاء و عصری سازی تمام پروژه های موجود

ز. محیط زیست

ایکو سیستم ها متکی بر مقدار کافی کمی و کیفی آب میباشند. آنها نقش عمده و کلیدی را در دوران هایدرولوژیکی آب و در ایجاد ذخایر طبیعی مانند تالاب ها، جنگلات و جھیل ها دارا می باشد.

ایکو سیستم ها قسمت از آب را در برطرف ساختن ضروریات خویش و دوران هایدرولوژیکی استفاده و جذب می نماید که این مقدار آب بعد از دسترس انسان ها خارج میگردد که اثرات مثبت آن از طریق جنگلات در کاهش فرسایش خاک، زمین لغزه ها، سیلاب و بارش با در نظر داشت شرایط اقلیم، جیولوجی و جیومورفولوژی و مساحت آبریزه و غیره وارد می گردد. در عمل قسمی که دیده می شود دربخش تخصیص منابع به سکتور های مختلف به سکتور محیط زیست در تناسب به سکتورهای دیگری اهمیت کمتری قابل می شوند. به صورت کل، بیشترین کسانی که از آلوده گی محیط زیست متضرر میگردند فقرا و آنده کسانی اند که بطور مستقیم متکی بر خدمات زیست محیطی میباشند. معمولاً در سنجش بیلائس هایدرولوژیکی در امور تحقیقاتی و در سیاست، نیازمندی های طبیعی ایکو سیستم های آب نادیده گرفته می شوند.

سالهای جنگ در افغانستان و مدیریت ضعیف امور آب به طور جدی حالت بعضی از تالاب ها خراب ساخته است و در بعضاً شرایط چنان نا گوار است که امکانات احیای مجدد و اصلاح زیربنا ها را از بین برده است و یا گنجاندن شبکه های محلی غیر مسنجم را در یک استراتیژی ملی منطقی برای آب مشکل و یا غیر ممکن ساخته است. طوریکه در پایین نشان داده شده است تالاب ها نه تنها یکی از بخش های ضروری برای احیای مجدد فزیک منابع آب می باشد بلکه یک جزء عمده ساختمانها و برنامه مدیریت اجتماعی شامل استراتیژی را تشکیل میدهد. مسایل ایکه باید به طور جدی مد نظر گرفته شوند قرار ذیل اند:

- خشک شدن تالاب ها همراه با از بین رفتن نباتات
- فرسایش خاک و سرازیر شدن ریگ، گرد و خاک و رسوبات به مزارع، کانال های آبیاری و بستر دریاچه ها
- از بین رفتن زمین های زراعتی
- تغییر نباتات و حیات وحش بومی در تالاب ها
- استخراج فزاینده و ناهماهنگ آب
- شوری آب های زیرزمینی
- باقی مانده حشره کش ها در تالاب ها
- تجمع مواد حشره کش در تالاب ها

ک. حوادث طبیعی

۱. انکشاف ظرفیت های بشری

وقوع سیلاب های شدید نه تنها خطری به مردم و زیربنای کشور محسوب شده بلکه همچنان خطری به دارایی های و منابع زیست محیطی پنداشته می شود. وقوع سیلاب ها میتواند موجب تلفات صد ها هزار زنده جان، شیوع امراض ساری و تخریب سرمایه گذاری در زیربنا گردد و

بدین گونه تأثیرات شدیدی بر رشد و انکشاف اقتصادی داشته باشد. ولی، کشورهایی که انکشاف اقتصادی و اجتماعی شان اکثراً متکی بر زراعت می باشد بخاطر بدست آوردن محصولات غذایی و فقر زدایی قسماً به اراضی هموار حاصلخیز ایجاد شده از سیلاب ها، متکی خواهند بود. تناوب و نوسان سیلاب های شدید در حال تغییر است؛ دلیل آن در پهلوی عوامل دیگر، قطع جنگلات، سخت شدن خاک و تغییر اقلیم می باشد. افزایش نفوس و ایجاد مساکن در ساحات جدید و همچنان شهر نشینی، تعداد فزاینده مردم را در معرض خطر سیلاب قرار می دهد، بدینگونه سبب آسیب پذیری و خسارات را بیشتر می گردد.

بطور عموم ارزیابی گردیده است که در وزارت های سکتوری آب، به اندازه کافی نیروی کاری توانا و مؤثر برای پلاننگذاری، طرح و تطبیق پروژه ها وجود ندارد، به خصوص افرادی که در زمینه شیوه جدید مدیریت همه جانبه منابع آب و یا پلاننگذاری به اساس حوزه دریائی بلدیت داشته باشد. اکثر کارمندانیکه در جریان و یا قبل از اشغال شوروی سابق آموزش دیده بودند کشور را ترک گفته و هرگز برنگشته اند و هم آنده که برگشته اند توسط سکتور خصوصی، سازمانهای بین المللی و ادارات غیر دولتی جذب شده اند.

لازم است تا نقش هماهنگ کننده شورای عالی تنظیم امور آب تقویت گردد. با وجودی که سکرتریت تخنیک برای شورای عالی تنظیم امور اب ایجاد شده است، ضرورت عاجل برای ایجاد یک محلی است که در آن پرسونل مجرب تخنیک و اقتصاددانان کافی وجود داشته باشد تا در مرور و تهیه اسناد، نظارت بر پروژه کار، اطلاع رسانی و مشوره دهی برای ادارات ذیدخل در سکتور عامه و خصوصی در رابطه به موضوعات مربوط پالیسی ها و مقرر ها بخاطر برنامه ریزی و تطبیق پلانها در آینده به شکل مؤثر نظارت و همکاری داشته باشند. همچنان در باره ساختار تشکیلاتی آن نیز باید تصمیم عاجل گرفته شود.

همچنان کمبود دانش امور جامعه شناسی، تحلیل و تجربه این مسایل در نزد انجیران و دیگر کارمندان فنی وزارت های دخیل در سکتور آب دیده می شود. استخدام مشاور امور اجتماعی و جنسیت یا آموزش اختصاصی متخصصین فنی و دیگر کارمندان در این ساحه لازم شمرده می شود.

قابل تذکر است که تلاش های در زمینه بیالانس جنسی نیروی بشری متخصص در سکتور آب صورت خواهد گرفت.

۲. جمع آوری معلومات

موضوع اصلی در قسمت برنامه ریزی حوزه های دریائی داشتن یک بانک معلوماتی یا دیتابیس در باره معلومات های تاریخی است. داشتن این بانک معلوماتی نظارت و بررسی مداوم اقلیم شناسی را نیز تسهیل میکند. بازسازی شبکه های هایدرو لوژیکی اخیراً شروع شده است. بهبود در جمع آوری اطلاعات هواشناسی نیز لازم شمرده می شود و اعمار استیشن های هواشناسی برای آینده نزدیک پیش بینی شده است.

لازم شمرده می شود تا هرگونه معلومات موجود در نزد وزارت های عضو شورای عالی تنظیم امور آب در باره فعالیت ها و پروژه های مربوط آب باید برای تهیه یک بانک معلوماتی یا دیتابیس مرکزی جهت پلاننگذاری، انکشاف و مدیریت منابع آب مورد استفاده قرار گیرد. هرچند بانک معلوماتی یا دیتابیس مرکزی و متخصصین مربوط به راه اندازی و تحلیل آن در بخش آب های سطحی وزارت انرژی و در بخش آب های زیرزمینی وزارت معادن موقعیت خواهد داشت، ولی استفاده از معلومات تحت نظارت شورای عالی تنظیم امور آب انجام خواهد گرفت.

۵. اهداف و سیاست های دارای اولویت

الف. مبحث عمومی

موارد ذیل برای پلانگذاری درست و انکشاف و سرمایه گذاری پایدار نقش اساسی دارند:

- ظرفیت کافی نیروی بشری در تمام سطوح سکتور آب در دولت و سکتور خصوصی؛
- نهاد های فعال سکتور آب در سطح ملی، حوزه های اصلی و فرعی دریائی
- معلومات جدید در باره سکتور آب

این ساحات کلیدی باید در تطبیق استراتژی از اولویت برخوردار باشند، در حالیکه در داخل این ساحات نیز باید الویت بندی اضافی انجام شود و همزمان با آن تمرکز بالای انکشاف فزینگی منابع و پروژه و زیر بنا های آب ادامه یابد.

تجارب بدست آمده از سایر کشورها نشان می دهد که اعمار زیر بناها نمی تواند به تنهایی یک وسیله مؤثر در بدست آوردن اهداف به شمار رود. چیزی های دیگری که در پهلوی زیر بناها ضرورت می باشد عبارت از ارتقای ظرفیت نهادها و ظرفیت مالی می باشد که موازی به اعمار زیر بناها رشد نماید. فعالیت های انجام یافته در این عرصه بصورت مشابه منحنی وسیله ای آموزشی در ارتقای ظرفیت و ایجاد نهادهای جدید مورد استفاده قرار گیرد.

شیوه معرفی دوامدار مدیریت حوزه دریائی و ایجاد تدریجی نهاد های جدید، در پروژه ها و پروگرام های در حال جریان و آینده، از مؤثریت خوبی برخوردار می باشد. پلان سازی، دیزاین و تطبیق زیر بناها وسیله ای برای ایجاد نهاد ها از قبیل ادارات حوزه های اصلی و فرعی دریائی، شورا های حوزه های اصلی و فرعی دریائی و سهمگیری استفاده کننده گان پائین آب به شمار می رود. این شیوه معرفی تدریجی مورد تأیید قانون جدید آب می باشد که در آن آمده است: زمانی که وزارت حکم نماید که ادارت و شورا های حوزه دریائی توانائی اخذ صلاحیت ها قانونی می باشند، در این حالت صلاحیت به این ادارات و شورا ها تفویض می گردد. توجه خاص به فعالیت های مدیریت اجتماعی آب در پروگرامهای در حال اجرای حوزه های دریائی صورت خواهد گرفت تا ایجاد مناسب انجمن های استفاده کننده گان آب را یقینی سازند. تجارب بدست آمده برای تهیه مقرر ها به سطح ملی و محلی مورد استفاده قرار گیرد.

لذا استراتژی کلی جهت رسیدن به نتایج متوقعه عبارت از استفاده از روش موازی و دوامدار به خاطر معرفی مدیریت همه جانبه منابع آب در کشور می باشد. در عین زمان پاسخ دهی به نیازهای عاجل مردم در بازسازی و بهبود شبکه های آبرسانی، ایاری و زیر بناهای منابع آبی صورت خواهد گرفت.

جمع آوری معلومات و ظرفیت سازی برای تحلیل و تفسیر معلومات یکی دیگر از اولویت ها به شمار میرود. اولویت خاص باید به احیای مجدد شبکه های هایدرولوژیکی و هواشناسی داده شود چرا که معلومات حاصل شده توسط این شبکه ها برای پلانگذاری و انکشاف منابع آب بسیار مهم به شمار می رود. برعلاوه، معلومات در باره کیفیت آب، زمین شناسی / جیومورفولوژی، مسایل اقتصادی اجتماعی و محیط زیست باید جمع آوری شوند. این معلومات برای انکشاف استراتژیک همه جانبه بصورت مؤثر و پلان های سرمایه گذاری در هر حوزه های دریائی از اهمیت برخوردار هستند. با الویت بندی فعالیت ها یک راهبرد واقعی طرح ریزی شده میتواند که بیانگر دیدگاه های روشن در مورد ارتقای ظرفیت ها سکتور عامه و حمایت سرمایه گذاری سکتور خصوصی در انکشاف سکتوری خواهد بود. الویت های که در استراتژی های وزارت های مختلف جای داده شده اند در پلان های خاص سرمایه گذاری و انکشاف حوزه های دریائی و یا منحنی اجزای این پلان ها انعکاس خواهند یافت. درمورد معیارها، شاخص ها و اهداف باید توافق مشترک وجود داشته باشد تا فعالیت ها تسهیل گردیده و به اهداف انکشافی استراتژی انکشاف ملی افغانستان ارتباط داده شوند.

ب. طرز العمل تطبيق

تطبيق اقدامات ذیل زمینه مهم را جهت ایجاد تشکیل نهاد جدید وانتقال تدریجی مسؤولیت ها از وزارت به شورا ها و ادارات حوزه های دریائی بمیان میآورد:

- منظوری قانون بازنگری شده آب از سوی کابینه و پارلمان.
- هماهنگی با سایر همکاران در سکتور عامه (وزارت های ذیربط در امور اداره منابع آب، اداره ملی تحفظ محیط زیست وغیره.**) و توافق روی چگونگی تطبيق ساختار اداری جدید برای سکتور منابع طبیعی براساس شیوه حوزه های دریائی (حدود اربعه طبیعی حوزه های دریائی برای تمام عرصه های امور اداره پلاننگداری منابع طبیعی به عوض حدود اربعه ولسوالی ها و ولایات) مورد استفاده قرار میگیرد.
- جدا ساختن حوزه های فرعی در داخل هر حوزه اصلی دریائی با ادارات فرعی حوزه یی که از اداره حوزه های دریائی نماینده گی می نمایند.
- ایجاد ادارات حوزه دریائی در هر حوزه دریائی با وظایف اداری، مشاورتی و اجرائیوی مربوط به آبیاری، منابع آب و مدیریت زیربنا (دفاتر فعلی تنظیم آب ولایات و ولسوالی ها و همچنان دفاتر ساحوی، دفتر انسجام پروژه ها- پروژه احیای عاجل سیستم آبیاری بحیث بخشی از ادارات حوزه های دریائی مبدل خواهد گردید).
- انتخاب نماینده گان برای شورا های حوزه های فرعی از سوی استفاده کننده گان آب و سایر ادارات ذیربط
- معرفی نماینده گان شورای حوزه های فرعی توسط اعضا جهت تشکیل شورای حوزه های اصلی که برای آنها صلاحیت تصمیم گیری از سوی قانون بازنگری نظر شده آب اعطا می گردد.
- طرح، بازنگری و تصویت مقررات پیشنهاد شده قانون آب
- تهیه و اتخاذ پالیسی ها برای کاهش آسیب پذیری در مقابل تغییرات اقلیمی، خشکسالی ها و سیلاب ها

ج. نتایج مورد نظر

نتایج کلی و استراتژییک سکتور آب قرار ذیل می باشد:

- جا سازی ساختار قانونی و اداری و نهاد های اصلاح شده سکتور آب
- تطبيق و انکشاف استراتژی های مدیریت پایدار منابع آب و پلانها در برگیرنده آبیاری و آبرسانی
- بهبود و اصلاح منابع آب برای مقاصد اشامیدنی و آبیاری و هکذا کاهش فقر و ایجاد فرصت های شغلی
- کاهش میزان مرگ و میر اطفال و افزایش اوسط طول عمر در نتیجه افزایش دسترسی به آب صحی

۱. اهداف کوتاه مدت.

در کوتاه مدت نتایج ذیل توقع برده می شود:

- تصویب قانون بازنگری شده آب (پایان سال ۱۳۸۶) ومقرره ها (وسط سال ۱۳۸۷). فصل پنجم قانون محیط زیست در مورد فعالیت های سکتور آب بحث میکند؛ و در آن چنین تذکر به عمل آمده که در انجام کارهای عمده لازم است تا ارزیابی اثرات زیست محیطی و در صورت لزوم ارزیابی اثرات اجتماعی انجام شود.

- 0 تأسیس نهادهای جدید برای مدیریت منابع آب و مدیریت آبرسانی شهری.
 - 0 حوزه دریائی قندوز- سه شورای حوزه های فرعی و نمایندگی های حوزه های فرعی (پایان سال ۱۳۸۶)
 - 0 حوزه مکمل دریای امو- سه شوراهای اضافی حوزه های فرعی و نمایندگی های حوزه های فرعی و یک شورا حوزه --- دریائی و نمایندگی حوزه دریائی (تا وسط ۱۳۸۸)
 - 0 نهادهای فرعی حوزه بلخ (۱۳۸۸)
 - 0 نهادهای حوزه غربی (۱۳۸۹)
 - 0 AWWSS (تا پایان سال ۱۳۸۶)
 - 0 ۲ SBUs کاری (تا پایان ۱۳۸۷) پلان کوتاه مدت UWSS را مشاهده نمایید
- نصب و آغاز عملیات شبکه هایدرولوژیکی (۲۰۰۷-۰۸)؛ جمع آوری معلومات، پروسس نمودن این ارقام و تهیه مؤثر خدمات معلوماتی برای استفاده کننده گان (۲۰۰۸) طرز العمل پلانگذاری توزیع و تخصیص آب حوزه های دریای ترتیب گردیده و سیستم های پیش بینی خشکسالی ها و سیلاب های انکشاف داده میشوند (از سال ۲۰۰۸ آغاز می گردد).
- ایجاد چارچوب های تنظیمی کننده زیست محیطی و مدیریت امور خدماتی برای تحفظ کیفیت آب و هوا ، مدیریت فاضلاب و کنترل الودگی و پالیسی های منابع طبیعی (پایان سال ۱۳۸۶)
 - انجمن های استفاد کننده گان آب براساس سیستم سنتی میرآب از سوی مصرف کننده گان آب ایجاد گردیده و در تمامی عرصه های برنامه ریزی و مدیریت منابع آب در ساحات شان از طریق پیشنهاد نهاد های اداره حوزه دریائی سهم میگیرند. (شوراهای حوزه دریائی و حوزه فرعی). (بعد یا درجریان ۲۰۰۷)
 - تهیه پلانهای اداره حوزه دریائی برای حوزه های که دارای نهادهای حوزه دریائی فعال میباشند. بعد یا درجریان ۲۰۰۸
 - حفر ۵۳۶۰۰ چاه در مناطق روستایی بعد از سروی هایدرولوجیکی (۲۰۰۷-۲۰۰۹)
 - مطالعات استعمال آب برای شهر جدید ده سبز و کاربرد همه جانبه آب و روش مدیریت عملیات آن باید تا سال ۲۰۱۰ تکمیل گردد.

۲. اهداف میان مدت

نتایج ذیل در میان مدت (الی سال ۲۰۱۳) توقع برده می شود:

- پیشبرد و ارتقای ظرفیت در سکتور های آبی وزارت های مختلف و ادارات دولتی جدید- در شروع سال ۱۳۸۶ و در سال ۱۳۹۱ در حدود ۷۰ فیصد کارمندان به طور صحیح آموزش خواهد دید به شمول بهبود در توازن جنسیت اجتماعی کارمندان در همه سطوح.
- آغاز به کار نمودن منابع جدید تأمین آب برای آبرسانی کابل در سال ۲۰۱۳
- یک ساحه مجموعی در حدود ۲۵۳۴۰۰۰ هکتار زمین، به شمول تقسیمات کنترل شده آب، تحت آبیاری قرار می گیرد. یعنی سربند ها برای کنترل آب در شبکه های آبیاری که تأمین کننده آب در حدود ۸۰ فیصد زمینهای تحت آبیاری می باشد، احداث می گردد:
- آب تأمین شده توسط کارهای کوچک و متوسط ۱۷۷۱۰۰ هکتار زمین
- آب تأمین شده توسط کارهای بزرگ ۷۶۳۰۰۰ هکتار زمین (۳۰ فیصد توسط کار های بزرگ)

- توسعه و بهبود شبکه آبرسانی شهری جهت تأمین آب ذریعه نل به ۵۰ فیصد ساکنین شهر کابل و ۳۰ فیصد ساکنین مراکز شهرهای عمده.
- وفق دادن ساختار کنونی مدیریت همه جانبه منابع آب در اداره وادی هلمند و ارغنداب.
- توسعه نهادهای مدیریتی در مدیریت منابع آبی و آبرسانی شهری
- دسترسی به آب مشروب صحتی در ۹۰ فیصد روستاها و دسترسی به بهداشت در حدود ۵۰ فیصد روستاها
- ۴۷ فیصد روستاها از شبکه های کوچک آبیاری مستفید خواهند شد
- حفر تعداد ۵۴۷۹۱ چاه اضافی و بازسازی چاه های غیر فعال
- ایجاد واحد های نظارت و ارزیابی در داخل وزارت و ادارات حوزه دریائی به منظور ارائه معلومات برای مدیریت و مراجع تمویل کننده.
- تهیه پلان ملی انکشاف منابع آب منعکس کننده وریانت های مختلف برای بندهای بالقوه، ذخایر آبی چندین منظوره، تأمین منابع آب آشامیدنی، توسعه ساحه تحت آبیاری و بهتر سازی امور استفاده مؤثر و مفید از آب. مطالعات امکان سنجی که فعلاً تحت کار می باشد، باید جزء این پلان گردند.
- زیربنای اداره جامع آب شهر جدید ده سبز تا سال ۲۰۱۵ تکمیل میگردد

۳. اهداف دراز مدت

نتایج اهداف دراز مدت الی سال ۲۰۲۳ توقع برده می شود

نتایج، تجارب و درس های فرا گرفته شده از نتایج بدست آمده از پلان های کوتاه مدت و میان مدت در بدست آوردن نتایج مطلوب از پلانهای دراز مدت کمک خواهد کرد:

- ایجاد نهاد های مدیریت حوزه دریائی و عملکرد آنها در تمام ۵ حوزه دریائی، با توازن مناسب جنسیت در ادارات و شوراهای حوزه دریائی
- سرمایه گذاری مداوم در زیربنا های منابع آب از طریق سکتورهای خصوصی و دولتی، به اساس برنامه ها و طرح های تهیه شده طبق پلان انکشاف ملی منابع آب
- بهبود مدیریت منابع آب و معرفی محصولات بدیل، تکنالوژی جدید آبیاری و سیستم های مختلف زراعتی به طور قابل ملاحظه مصئونیت غذایی را افزایش داده، شرایط زیست محیطی را بهبود و زرع خاشخاش را کاهش می دهد
- کارمندان وزارت ها و ادارات حوزه دریائی به طور مکمل قادر به رهبری انکشافات و مدیریت منابع آب کشور بوده طبق آن سکتور عامه و خصوصی را اطلاع و مشوره داده میدهند.
- سیستم های معلوماتی فعال جهت پیشبینی مناسب خشکسالی ها و سیلاب ها
- سیستم های فعال مدیریت سیلاب در کلیه پنج حوزه دریائی
- شورای عالی تنظیم امور آب و سکرتریت تخنیکي آن به عنوان یک نهاد عالی رهبری کننده، با یک تیم متخصصین بالمقطع بعد از وقت به حیث مشاوران، عمل مینماید.
- طرح و انکشاف نصاب درسی مناسب در همه جنبه های سکتور آب در پوهنتون ها و دیگر نهاد های تخنیکي

- ۲۵ فیصدی ازدیاد تدریجی کمپنی های خصوصی در شبکه های آبیاری بزرگ.
- بهره برداری و حفظ و مراقبت شبکه های بزرگ آبیاری کاملاً اجرا شده توسط سکتور خصوصی.
- وصول مکمل مصارف خدمات تأمین آب از استفاده کننده گان
- حاکمیت اقتصادی ادارات حوزه های دریائی و دیگر ادارات خدماتی عامه
- عرضه کننده گان خدمات آب در ساحات شهری به حیث تصدی های مستقل و خودکفا عمل مینمایند.
- شبکه تأمین آب آشامیدنی ۹۰٪ ساحات شهری را تحت پوشش قرار میدهد.
- اعمار شبکه آبرسانی توسط نل به صورت ثقلی و یا توسط پمپ جهت تهیه آب صحی آشامیدنی در مقابل دروازه هر خانواده در مناطق روستائی.
- افزایش دسترسی به آب پاک صحی به ۹۸٪ نفوس.
- برق آبی: تولید برق آبی از تمام ستیشن های تولیدی تقریباً به ۳۰۰۰ میگا وات رسیده و قابل استفاده میباشد.
- سروی آبهای زیرزمینی شهرهای پرنفوس در سرتاسر کشور

۶. مصارف و دست اورد ها

الف. برنامه های عمده

پروژه های تحت کار و پلان شده وزارت ها در یکتعداد از برنامه های ملی گروپ بندی گردیده که این برنامه ها پاسخگوی خواستهای مندرج در پالیسی های اولویت بندی شده می باشد:

۱. برنامه ایجاد نهاد ها و ارتقای ظرفیت ها
۲. برنامه ملی انکشاف منابع آبی
۳. برنامه ملی مدیریت حوزه های دریائی
۴. برنامه احیای امورعاجل سیستم آبیاری، (بشمول برنامه های زراعتی که در برگیرنده مدیریت کامل آب در داخل مزرعه، هموار کاری، شیوه های مؤثر آبیاری، محصولات مقاوم در برابر خشک سالی و انکشاف گونه ها میباشد).
۵. برنامه میان مدت آبرسانی و بهداشت شهری
۶. برنامه آبرسانی و بهداشت روستایی
۷. برنامه تحکیم سواحل دریاها
۸. برنامه زراعت (مصونیت غذائی برای همه)

برنامه های ۱ و ۲ با ظرفیت سازی، ساختار نهادی، قانون گذاری، جمع آوری معلومات و پروسس آن ارتباط دارد. به این برنامه ها باید اولویت داده شود و در حین حال انکشاف منابع آب در ساحه نیز جریان داشته باشد.

برنامه ۳ دارای هدف دو گانه بوده و به تغییر شکل دادن و عصری سازی نهادها رسیدگی نموده و در عین زمان زیربنا را احیای مجدد و اصلاح می نماید. این برنامه اهداف کوتاه مدت احیای عاجل زیربنای آب و پاسخگوئی به نیاز های ایجاد عواید و همچنان برنامه های دراز مدت انکشاف مداوم نهاد ها و ایجاد زیربنای جدید دارای فعالیت های متعدد را در سکتور آب مدنظر می گیرند. چنانچه بیشتر پروژه ها و مطالعات که فعلاً در حال اجراء می باشد، در خود بخش ارتقای ظرفیت کاری و انکشاف نهادی دارا است، از فعالیت های این پروژه ها منحنی ابزار آموزشی برای کارمندان جدید اداره حوزه دریائی استفاده خواهد شد، همچنان برنامه آموزشی برای استفاده کنندگان آب و کارمندان مؤسسات ذیربط و سایرین که تحت تشکیل نهاد حوزه دریائی قرار دارند، مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

در حال حاضر پروژه ها مبنی بر فعالیت های عمده سکتور فرعی در برنامه های ۴-۸ گروپ بندی گردیده اند. بعد از تهیه مسوده پلان انکشافی و پلان سرمایه گذاری برای حوزه های دریائی، برنامه های ۴-۸ به پلان های حوزه های دریائی شامل خواهند شد.

برنامه ۱۰ در برگیرنده پروژه های که اولویت بندی شده و هزینه های شان محاسبه گردیده است، می باشد. شاخص عمده که به اساس آن الویت بندی پروژه ها صورت می گیرد، اینست که آنها چندین مقصده باشند و خصوصیات دراز مدت را دارا باشند. کار طرح ریزی و الویت بندی پروژه های خاص ایکه باید در چارچوب زمانی این استراتژی راه اندازی شوند توسط دولت و دیگر مراجع ذیدخل جریان دارد. این پروژه ها مطابقت با پروژه های در حال اجراء و پلان شده کنونی وزارت ها داشته و با در نظر داشت خواستهای مندرج در پالیسی های دارای اولویت، در تحت برنامه های ملی گروپ بندی گردیده است.

ب. تشکیلات و ارتقای ظرفیت ها

فعالیت های شامل درین برنامه عبارت از بخش های از پروژه های تحت کار و پلان شده میباشد که تمرکز آنها در ارتباط به تشکیل نهاد و ارتقای ظرفیت کاری برای مدیریت منابع آبی، انکشاف زیربنایی منابع آبی و انکشاف آبرسانی شهری در سطح ملی و همچنان در سطح حوزه دریائی و حوزه فرعی دریائی می باشد. به منظور افزایش همکاری بین پروژه ها و جلوگیری از فعالیت های تکراری، این فعالیت ها در تحت یک برنامه گروپبندی شده است. فعالیت های ذیل قسمت یا بخش های پیشنهاد شده از پروژه ها می باشند که بایست به خاطر انکشاف پایدار سکور آب به آن توجه مناسب صورت گیرد.

- ساختار مجدد وزارت ها، کوپراتیف سازی یا خصوصی سازی یکتعداد تصدی های دولتی و مسدود نمودن تصدی های باقی مانده آن
- تقویت کدر های وزارت و ارتقای ظرفیت مصرف کنندگان آب درمورد مدیریت آب در داخل و خارج از مزرعه، بشمول انکشاف طرزالعمل ها برای پیشبینی خشک سالی، سیلاب ها و تغییر اقلیم و آماده گی برای مبارزه علیه این حوادث.
- کمک به ظرفیت اکادمیک و روند تحقیقات.
- تمام جنبه های قانونی به منظور ریفورم بخش آب مانند مقرر ها در قانون آب، رهنمودها، معیارها، تأسیس نهاد ها برای مدیریت منابع آب، همچنان آموزش کارمندان وزارت های ذربط در تطبیق قانون و مقرر ها جدید.
- انکشاف ظرفیت کاری در امور آبیاری، مدیریت منابع آبی و آبرسانی از طریق ادامه همکاری های تخنیکی و مشاورتی در ساحات مختلف مانند: مدیریت، پلانگذاری به شمول اقتصاد، طرح و دیزاین، سروی ساحوی، اگرونومی و مدیریت مزرعه، بسیج نهاد های اجتماعی و امور جنسیت اجتماعی، بهره برداری و حفظ و مراقبت و غیره.
- ارتقای ظرفیت و انکشاف نهادهای ادارات حوزه های دریائی و ادارات حوزه فرعی.
- ارتقای ظرفیت و انکشاف نهادهای AWWSSC و SBus آن.

انکشاف ظرفیت ها تنها به ظرفیت های بشری محدود نگردیده بلکه داشتن ظرفیت بطور کل در سه ساحت ذیل را تحت پوشش قرار میدهد: مالی، تخنیکی و اداری. دارا بودن ظرفیت مالی به این معنی است که سکور از ظرفیت کافی برای بدست آوردن و مدیریت منابع مالی برای پیروی از مقرر ها و پالیسی ها و همچنان تسهیل توسعه لازم برخوردار باشد. عناصر لازمی ظرفیت مالی شامل دارا بودن وسایل کافی تحلیلی، بدست آوردن عواید کافی در جهت دستیابی به خودکفایی و ایجاد توانایی و شایستگی برای جذب اعتبارات می باشد. به همین ترتیب ظرفیت تخنیکی شامل زیربنای فیزیکی می باشد که برنامه ها و پروژه ها را قادر به تطبیق می سازد.

ج. انکشاف ملی منابع آب

۱. بخش های مطالعات پلانی

با توجه به قانون آب، وزارت انرژی و آب مسؤل آماده نمودن پلان انکشاف ملی منابع آب میباشد. این پلان باید دربرگیرنده جنبه های انکشاف ملی منابع آب در ارتباط به نیازمندی های اجتماعی، زیست محیطی و اقتصادی کشور باشد و همچنان عرصه های ذیل در برگیرد:

- مطالعه، شناسائی و تثبیت بهتر ودقیق تر منابع آبهای سطحی به وزارت انرژی و آب و دربخش آب های زیرزمینی وزارت معادن (تهیه ماستر پلان برای آبهای سطحی و زیرزمینی)
- تشریح و توضیح پلانهای مدیریتی و انکشاف حوزه های دریائی

- برنامه ریزی مناسب جهت احداث زیربناها برای مهار آبهای سطحی و جمع آوری آب های باران و سیلاب ها، آبیاری اضافی (کمکی)، تقویه آب های زیرزمینی، تثبیت خاک و غیره.
- مساعد نمودن زمینه برای سرمایه گذاری سکتور خصوصی در سکتور آب

اعمار مجدد شبکه هایدرولولژیکی و هواشناسی اولین نیازمندی پنداشته می شود. دیتابیس فعلی (بانک معلومات) در برگیرنده ارقام هایدرولولژیکی جمع آوری شده قبل از دهه ۷۰ میباشد. به همینگونه ضرورت به جمع آوری معلومات در رابطه به کیفیت آب، معلومات در مسائل جیوتخنیک، اقتصاد- اجتماعی و محیط زیست میباشد.

در مدیریت همه جانبه منابع آبی، اختصاص منابع محدود آبی بین مصارف امور زراعت، روستاها، شهرها، صنعت و محیط زیست مستلزم آنست تا مسایل مربوط به عرضه، تقاضا، کیفیت آب و مسایل ایکولوژیکی در نظر گرفته شوند. کیفیت محیط زیست، پلانگذاری تحت تغییرپذیری اقلیم و عدم اطمینان و ضرورت برای انکشاف و تطبیق استراتیژی های پایدار مصرف آب، نیاز به ماسترپلان جامع سکتور آب دارد. بمنظور تسهیل بهتر روند انتقال به مدیریت جامع منابع آبی IWRM، ماسترپلان سکتور آب بایست در برگیرنده تحلیل تمام سیستم های مغلق حوزه های دریائی افغانستان باشد. این امر بایست بیلائس های آبی و پالیسی های مربوط به آب را با هر دو اجزای انجنیری و طبیعی زیربنای سکتور آب باهم یکجا نماید.

ماستر پلان بایست از طریق مراحل جداگانه پیشرفت نماید (۱) مشخص نمودن پارامترها و پروسس ها؛ (۲) درجه بندی اجزای اساسی؛ (۳) تشابه سازی سناریوهای مختلف؛ و (۴) ارزیابی کافی بودن آب، برآورده ساختن اهداف استفاده از آب، و اثرات بالای جوابدهی در تغییرات پارامتر های اساسی، موانع شامل بررسی و تحلیل حساسیت نکات ذیل میگردد:

- تغییرات با رشد جمعیت و انکشاف اقتصاد.
- تغییرات در مقررات عملیاتی ذخایر آب
- تغییرات در استخراج آب های زیرزمین
- تغییرات در تحفظ آب
- تغییرات در نیازمندی های ایکوسیستم
- تغییرات در استفاده همزمان جهت ذخیره سازی آب های اضافی سطحی و در سفره آب های زیرزمینی.
- تغییرات در برنامه های بالقوه استفاده دوباره از آب
- تغییرات در تخنیک های آبیاری و مؤثریت آن.
- تغییرات در تناوب کشت زراعتی
- تغییرات در اقلیم
- تغییرات در آلودگی آبریزه ها و تاثیر آن بالای کیفیت آب در پائین آب
- تغییرات در استفاده از زمین و مشخصات تغییر یافته جریان از اثر آن.

در فورمولبندی یک ماسترپلان سکتور آب هدف اساسی این است تا مسایل مربوط به تقاضای آب از قبیل تناوب استفاده از آب، مؤثریت سامان آلات و لوازم، استراتیژی های استفاده دوباره از آب، هزینه و شبکه های تخصیص آب با مسائل مربوط به عرضه آب از قبیل مقدار جریان منابع سطحی، منابع زیرزمینی، ذخایر و انتقال آب مقایسه گردد. تنها از طریق مطالعات تشابه سازی مناسب ماستر پلان، استفاده کننده گان آب و سایر همکاران میتوانند یک نظر جامع را درباره فاکتورهای با ابعاد وسیع که باید در مدیریت منابع آب برای استفاده در حال حاضر

۶۰,۰۰۰	۴۵۰	۱۵۰	۱۰	۱۳۹۶	۱۳۸۶	Ir, FC, P, En, WS, GWR, In, Re	هلمند	پروژه بند ذخیره بخش آباد، بند آبگردان و کانال های اساسی
۲۰۰,۰۰۰	۱۵۰	۷۰	۷	۱۳۹۴	۱۳۸۷	Ir, P, Re, En, FC	شمال	پروژه بند ذخیره چشمه شفا
			۱۵	۱۴۰۳	۱۳۸۸	Ir, FC, Re,	هلمند	مرحله دوم مطالعه بند دهله
	۱۸۳	۱۰۰	۸	۱۳۹۵	۱۳۸۷	Ir, FC, Re, WS	هلمند	احیای مجدد و اصلاح بند دهله
۸۰,۰۰۰	۲۵۰	۲۰۰	۶	۱۳۹۲	۱۳۸۶	Ir, P, En, Re	کابل	پروژه برق و آبیاری گمیری
۶۰,۰۰۰ و فراهم آوری آب آشامیدنی برای شهر جدید ده سبز	۱۲۰۰	۲۵۰	۱۰	۱۳۹۷	۱۳۸۷	WS, Ir, FC, P, In, Re, En	کابل	پروژه بند ذخیره گلبهار
۴۸,۰۰۰	۲۰۰	۱۰۰	۸	۱۳۹۵	۱۳۸۷	Ir, En	هلمند	پروژه انکشافی وادی هلمند بشمول نهر سراج
	۱۵۰	۵۰	۸	۱۳۹۵	۱۳۸۷	Ir, FC, P	هریرود مرغاب	پروژه بند ذخیره کفگان
۷۵,۰۰۰	۲۵۰	۲۵۰	۳	۱۳۹۰	۱۳۸۷	P, Ir	هلمند	نصب دروازه کجکی (پروژه برق و آبیاری
	۱۵۰	۱۲۰	۶	۱۳۹۳	۱۳۸۷	Ir, Re	کابل	پروژه بند ذخیره کله گوش
۱۲,۰۰۰	۴۰۰	۲۰۰	۷	۱۳۹۴	۱۳۸۷	Ir, P,	کابل	پروژه برق و آبیاری کامه
۱۱۹,۰۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴	۱۳۹۱	۱۳۸۷	FC, Ir, En, Re	هلمند	پروژه بند آبگردان و محافظت از سیلاب کمال خان
۹۰,۰۰۰	۳۵۰	۱۰۰	۷	۱۳۹۳	۱۳۸۶	Ir, P, Re, En, In, FP	آمو	پروژه بند ذخیره کيله گي

			۶	۱۳۹۳	۱۳۸۷	Ir, P, En, FC	هلمند	پروژه بند ذخیره مچلغو
۰۰۰،۵	۸۲	۸۲	۵	۱۳۹۱	۱۳۸۶	Ir, FC, In, Re, En, GWR	هریرود مرغاب	پروژه بند ذخیره پاشدان
۱۰،۰۰۰	۳۰	۳۰	۵	۱۳۹۲	۱۳۸۷	Ir	آمو، پنج	پروژه شبکه های پمپ
۷۳،۰۰۰	۸۰	۸۰	۵	۱۳۸۹	۱۳۸۴	Ir, FC, Re, In	هریرود مرغاب	تطبیق پروژه بند ذخیره سلما
۳،۰۰۰	۴۴	۴۴	۴	۱۳۹۰	۱۳۸۶	WS, Ir, P, Re, En, In, FC, GWR	کابل	پروژه بند شاه وعروس
۱۲،۰۰۰ و فراهم آوری آب آشامیدنی برای بخش اول شهر جدید ده سبز	۱۰۰	۱۰۰	۷	۱۳۹۴	۱۳۸۷	WS, Ir, P, Re, En, In, FC	کابل	پروژه بند ذخیره شاه توت و سیستم آبرسانی
	۱۵۰	۵۰	۷	۱۳۸۴	۱۳۸۷	Ir, FC, P	آمو	بند ذخیره بالای دریای بامیان
۱۰۰،۰۰۰	۱۰۰۰	۲۰۰	۱۵	۱۴۰۱	۱۳۸۶		همه	مطالعه به تعداد ۹۰ بند کوچک و متوسط
۵۰۰،۰۰۰	۲۷۰۰	۱۰۰	۱۳	۱۴۰۰	۱۳۸۷	Ir, P, WS, En	آمو	پروژه آبگردان آمو دریای علیا
۳۰،۰۰۰	۲۵۰	۸۰	۱۰	۱۳۹۷	۱۳۸۷	Ir, P, En, Re, FC	آمو	پروژه بند ذخیره، برق، آبیاری ورسج.
	۱،۴	۱،۴	۵	۱۳۸۸	۱۳۸۷	تهیه آب	کابل	تفحص آب های زیرزمینی شهر چایکار
	۱،۱۱	۱،۱۱	۵	۱۳۹۰	۱۳۸۹	تهیه آب	آمو	تفحص آب های زیرزمینی شهر کندز

تفحص آب های	شمال				
زیرزمینی شهر مزار	تهیه آب	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۵	۱,۰۸
شریف					۱,۰۸
سروی انونتوری	شمال				
(Inventory)					
آب های زیرزمینی	تهیه آب	۱۳۸۷	۱۳۹۲	۵	۰,۱
شهری مزار شریف					۰,۱

د. مدیریت ملی حوزه های دریائی

پالیسی های جدید آب و مقررہ های مربوطه در بر گیرنده چهار بخش عمده ذیل می باشد:

۱. **مدیریت یا اداره همه جانبه یا یک پارچه منابع آب** - برنامه ریزی، انکشاف و اداره منابع آب جهت استفاده در سکتور های مختلف (آب آشامیدنی، زراعت، معادن، صنعت و غیره) به صورت یک پارچه و مرتبط به همدیگر صورت خواهند گرفت.
۲. **روش حوزه های دریائی** - جهت مدیریت منابع آب و ایجاد ادوات مربوطه از مرزهای طبیعی دریائی استفاده خواهد شد.
۳. **تقسیمبندی وظایف** - مدیریت منابع آب سه سطح وظایف را معرفی میدارد مانند: وظایف تقنینی و پالیسی توسط وزارت، وظایف تطبیقی توسط ادارات حوزه دریائی و وظایف عملیاتی توسط متصدی ها و موسسات خدماتی. (بطور مثال: قرارداد امور بهره برداری و حفظ و مراقبت با موسسات خدماتی)
۴. **سهم گیری افراد و ادارات ذیدخل** در مدیریت منابع آب در سطح حوزه دریائی.

این موضوعات جنبه های جدید کاری در کشور می باشد و معرفی این عرصه ها می تواند یکجا با بازسازی ساحات تخریب شده و اصلاح زیربنای آبیاری و بهبود معیشت بصورت درست عملی گردد. برنامه های حوزه دریائی تحت حمایه جامعه اروپا و بانک انکشاف آسیایی مثال های روشن از فعالیت های مختلف در تحت یک برنامه می باشد که در آن فعالیت های مختلف از قبیل تشکیل نهادهای مدیریت آب، بازسازی زیر بناهای سیستم آبیاری، حفاظت از ساحات بالائی آبریزه، تنظیم اجتماعی آب و غیره من حیث یکی از اهداف برنامه، با هم مدغم ساخته شده است. طرح و راه اندازی این برنامه ها یک گام بسیار ارزنده در راستای معرفی مدیریت حوزه دریائی بوده و امکانات را جهت انکشاف طرز العمل ها به منظور تأسیس نهادها در آینده، ایجاد انجمن های استفاده کنندگان آب و آموزش نمایندگان محلی در عرصه های تنظیم آب فراهم می نماید. تجارب بدست آمده از این برنامه ها میتواند جهت تهیه مسوده مقررہ ها و رهنمود اضافی به کار برده شود.

پروژه های تحت کار برنامه ملی مدیریت حوزه دریائی قدمهای مهم را در راستای اشاعه و درک مفهوم کلی حوزه دریائی در سطح وزارت و پرسونل تخنیکی ساحوی و اهمیت روش حوزه دریائی به منظور ازدیاد حاصلخیزی، مؤثریت اقتصادی در سکتور آب و همچنان استفاده مداوم آب اتخاذ نموده است. پاسخ استفاده کنندگان آب و سایر سهامداران در مربوطات حوزه های دریائی مثبت می باشد، چنانچه آنها می بینند که عدم مرکزیت و سهم گیری راه های است که کارمندان دولت را در مقابل استفاده کنندگان آب، حساسه بیشتر می سازد.

در زمان ایجاد اساسات نهادی و زیربنائی برای روش مدیریت حوزه دریائی، لازم است تا بالای روند جاری ایجاد انگیزه در بین شرکا و ذیدخل ساختن و اشتراک دادن زنان در تمامی سطوح جنبه های جدید مدیریت آب به خصوص مسایل مشخص مربوط جنسیت اجتماعی تأکید صورت گیرد. همچنان ضرورت است تا در پروژه ها و برنامه ها، وقت کافی و منابع مالی به منظور اصلاح نهاد ها و بالابردن ظرفیت کاری در نظر گرفته شود.

۵. احیای آبیاری

از دو دهه به اینطرف بیشتر زیربناهای نهایت مهم مربوط به سکتور زراعت در افغانستان تخریب گردیده است.

زیربناهای که برای بازسازی آنها اولویت داده شود در بخش های آبیاری، ذخیره، پروسس، مارکیت و بازار، انرژی، مخابرات، سرک و ترانسپورت می باشد.

این برنامه به ایجاد یک محیط مناسب برای سرمایه گذاری سکتور خصوصی و تجارتی سازی تمرکز مینماید. اولویت خاص برای سرمایه گذاری در صنایع داده میشود که منتج به ارتقای ارزش محلی می گردد و زمینه های کاری را برای تعداد بیشتر مردم ایجاد و عواید دهاقین را ازدیاد می نماید..

پایداری و تداوم، مدیریت متکی به مردم سیستم آبیاری، بازسازی فیزیکی زیربناها، انکشاف چارچوب های مناسب تنظیمی و بهبود ظرفیت ها عبارت از نقاط مهمی بوده که جهت بهبود سکتور آبیاری به آن نیاز است.

در سال ۲۰۰۲ چندین پروژه به منظور رفع مشکلات عاجل زیر بنایی سیستم آبیاری انکشاف داده شد، که تا هنوز کار آنها جریان دارد. گرچه این پروژه ها در بازسازی زیربنا ها متمرکز می باشد، مگر بازهم نقش عمده و ارزشمند را در راستای انکشاف منابع آبی و موضوعات مربوط به آن مانند احیای مجدد شبکه های درولوژیکی برای جمعآوری ارقام جریان دریا و هواشناسی ایفا مینماید. هرگاه مرحله دیگر تغییر و اصلاح در هر یکی از نورمهای پروژه پیشنهادی بوجود بیاید میتوان نتیجه مؤثر پروژه را به هر پروگرام دیگر این ستراتیژی انکشاف داد. بخشهای برنامه احیای مجدد سیستم آبیاری عاجل برای مدت ۲۰۰۸ الی ۲۰۱۳ ازین قرار است:

- احیای مجدد سیستم آبیاری عنعنوی بزرگ، متوسط و کوچک در سرتاسر کشورمانند پروژه بازسازی عاجل سیستم آبیاری از قرضه بانک جهانی برای- این پروژه سراسری طی سه سال ادامه دارد و از ماه اپریل ۲۰۰۴ بخاطر احیای مجدد زیربنا ها و رشد ظرفیت کاری فعالیت مینماید و کار بالای مرحله دوم آن نیز در حال جریان می باشد.
- کنگوری اول برنامه طرح احیای مجدد سیستم ملی اضطراری آبیاری (پروژه احیای مجدد زیربنای عاجل و عمرانی - ترکیب سیستم عنعنوی آبیاری)
- طرح احیای مجدد سیستم ملی اضطراری آبیاری از پروژه وادی هلمند
- کنترل فوری سیلاب (حفاظت/تحفظ آب " کار گبین")

و. برنامه میان مدت آبرسانی و حفظ الصحه

اصلاح و بهبود امکانات آبرسانی در شهر کابل و دیگر مناطق شهری، قبلاً منتج به بهبود صحت و وضع زنده گی مردم گردیده است. مگر هنوز هم تقاضای آب نسبت به مقدار تأمین شده فعلی بلند بوده و حصول قیمت مصارف خدمات آبرسانی از طریق پرداخت توسط استفاده کننده گان منحصی یک موضوع مهم باقی میماند.

در نتیجه حمایت تمویل کننده گان در تهیه پالیسی آبرسانی و بهداشت باعث گردید تا یک پالیسی آب شهری و پلان انکشاف نهادی بدست آید. برای بهبود خدمات آبرسانی و فاضلاب قرار است اداره مرکزی آبرسانی و کانالیزاسیون به شکل یک شرکت مستقل تشکیل گردد.

گذارش های مطالعات امکان سنجی امور آبرسانی تعداد زیادی از شهرها با حمایت فعال تمویل کننده گان تهیه گردیده و به اساس این گذارشات، پلان سرمایه گذاری در زمان های مناسب تقسیمبندی گردیده است.

ارتقای ظرفیت و تهیه معیارها (ستندردها) منحنی اجزای فرعی این شیوه، به پیشرفت خود ادامه می دهد. تعداد زیاد تمویل کننده گان متعهد اند تا سیستم آبرسانی کابل و بعضی ولایات کلیدی دیگر را تمویل نمایند. جهت تأمین نمودن این ضرورت اساسی یا خدمات نجات دهنده زنده گی انسان ها، به حمایت بیشتر ضرورت است. که این هم نیاز به پلان گذاری و کاری در مراحل مختلف دارد.

برای تمویل کننده گان و نهاد های محلی، تمویل امور مربوط به آب محل ورود عمده و اساسی محسوب می شود تا بتوانند در قلب های اهالی جای پیدا کنند. بهبود و اصلاح امور بهره برداری یکی از دیگر راه های عمده برای جلب اعتماد مردم میباشد که تنها با یک تعداد از برنامه های ارتقای ظرفیت و کمک های مالی (سبسایدی) ممکن میباشد.

وزارت الی سال ۲۰۱۰ متعهد است تا ۵۰ فیصد شهر کابل و ۳۰ فیصد شهر های دیگر را (طبق معیار استراتژی انکشاف ملی افغانستان) را تحت پوشش آبرسانی قرار دهد، بهر حال جهت رسیدن به این معیار، مسأله حمایت تمویل کننده ها عمده می باشد. به گونه تخمین بیشتر از ۳۰ شهر تا به حال دارای سیستم آبرسانی توسط نل نمی باشند.

بهداشت یک موضوع عمده دیگر میباشد که باید ۵۰ فیصد بهبود در آن در کابل و ۳۰ فیصد در شهر های ولایتی الی سال ۲۰۱۰ طبق معیار استراتژی انکشاف ملی افغانستان بوجود آید. برای بدست آوردن اهداف انکشافی افغانستان در پانزده سال و دیگر شاخص ها، لازم شمرده می شود تا بهبود بهداشت یکجا با اصلاح و انکشاف آبرسانی صورت گیرد.

تا به حال کار کمی در زمینه صورت گرفته است. در کابل یک اندازه حمایت و کمک در عرصه اداره و جمع آوری کثافات جامد انجام یافته. برای تجهیز شهر های دیگر با وسایل، عراده جات، کارکنان و تکنالوژی جهت بهبود محیط زیست نیاز است که بدین ملحوظ سرمایه گذاری در عرصه بهداشت یک نیاز مبرم میباشد.

ک. برنامه روستائی بهداشت (حفظ الصحه) و آبرسانی

هدف برنامه روستائی حفظ الصحه و آبرسانی، بهبود صحت جهت کاهش مرگ و میر و کاهش امراض ایجاد شده از آب می باشد که به اشخاص اجازه می دهد تا در تقویت استراتژی معیشت خویش از طریق تأمین دسترسی پایدار به منابع آب نوشیدنی و تسهیلات بهداشت (حفظ الصحه) سهم فعال و کامل گرفته و به حفظ الصحه عامه و حفظ الصحه محیطی در مناطق روستائی بهبود بخشند. بر علاوه، برنامه روستائی حفظ الصحه و آبرسانی همواره سعی میورزد تا ظرفیت جوامع روستائی را جهت ارائه بهتر خدمات در عرصه های بهره برداری، حفظ و مراقبت و استفاده پایدار از تسهیلات آبرسانی و حفظ الصحه تقویت بخشد.

این همه از طریق اعمار تأسیسات آب و یا تسهیلات حفظ الصحه یکجا با بسیج نمودن افراد، آموزش در زمینه حفظ الصحه و بهداشت و آموزش در امور ترمیم و حفظ و مراقبت تأسیسات مربوطه جهت ازدیاد منافع صحتی و حصول اطمینان به پایداری، صورت می گیرد. تطبیق مستقیم توسط مشارکین تسهیل کننده (ارگان های غیر دولتی و سکتور خصوصی) صورت گرفته و وزارت احیاء و انکشاف دهات رهنمود ها جهت تنظیم را ارائه می نماید و از امور به صورت کلی نظارت می کند. تمام این فعالیت ها در راستای تأمین دسترسی به آب مشروب صحتی برای ۹۰ فیصد روستاها و دسترسی به بهداشت برای ۵۰ فیصد با تأکید بالای اعمار مبرزهای باستندرد عالی، صورت می گیرد.

برنامه متذکره همچنان یک میکانیزم را برای حصول اطمینان در مورد اینکه تصمیم گیری در مورد انتخاب پروژه ها مشورتی بوده و فعالیت ها با فعالیت های تحت کار دیگر ساحات انکشافی در سکتور های مورد نظر، تکراری نمی باشد، ایجاد می نماید.

ل. برنامه تحکیم سواحل

تقریباً همه ساله دریا های عمده کشور سیلابی می باشند که باعث تحت سیل آمدن اراضی زیاد، تخریب کشت ها و تخریب دارائی ها گردد. تخریب سواحل دریا ها باعث می شود تا هزاران هکتار زمینهای حاصلخیز شستشوی گردد. حتی در زمان عبور جریان اصغری در دریا، سواحل

رسوبی دریا توسط جریان از قسمت پائینی تخریب شده و در نتیجه باعث لغزش سواحل به دریا می شود. با در نظر داشت شرایط اقتصادی افغانستان این غیر ممکن به نظر می رسد که در مورد تحکیم و تقویت سواحل دریاهای بزرگ در تمام طول آن فکر کرد. برنامه تحکیم سواحل یک برنامه عاجل بوده و شامل مداخلات کوتاه مدت عاجل، تشخیص آن قسمت های که زیاد تحت خطر شستشوی قرار دارند و اتخاذ تدابیر مناسب و اقتصادی جهت کاهش خطر و حراست از مال و دارائی ها در مقابل سیلاب می باشد

م. برنامه مصونیت غذایی برای همه " برنامه زراعت

مهم ترین نقش در یک اقتصاد زراعتی، حصول اطمینان جهت تأمین دسترسی به مقدار کافی غذا های متنوع برای مردم یک کشور است تا آنها دارای یک زنده گی فعال و صحتمند باشند.

مصونیت غذایی میتواند با اصلاح امور تأمین و رسانیدن غذا از تولیدات داخلی و ازدیاد حاصلدهی محصولات، واردات تجارتي و کمک های تمویل کننده ها و همچنان تقویت توان خرید غذا توسط خانواده ها از طریق دسترسی بهبود یافته فزیکي به مواد غذایی و ازدیاد عواید آنها، بدست آید.

در حال حاضر چندین برنامه زراعتی در حمایت از بهبود بخشیدن به وضعیت تأمین غذای اصلی تحت کار می باشند:

۱. زمایش و معرفی انواع اصلاح شده گونه های گندم، کچالو و دیگر محصولات عمده.
 ۲. موزش دهی شیوه های اصلاح شده زراعتی برای دهاقین
 ۳. بهبود شرایط دسترسی به تخم دارای کیفیت از طریق شرکت های خصوصی تخم های اصلاح شده.
 ۴. بهبود شرایط دسترسی به کود
 ۵. بهبود تسهیلات ذخیره نمودن در سطح خانواده ها، جامعه و سطح ولایات.
- موفقیت مداخلات جهت پایدار سازی تولیدات، رابطه نزدیک با همکاری میان مدیریت و حفاظت از منابع طبیعی و اصلاح و بهبود زیربنا های روستائی و آبیاری دارد.

ن. اولویت های مشوره های ولایتی

این استر ایتیژی سکتوری نظریات ارائه شده مردمی در روند مشوره های ولایتی را نیز در بر دارد و به این ترتیب به ضرورت ها و اهداف انکشافی مردم افغانستان را در سطح ملی و ولایتی در نظر میگیرد. مشوره های ولایتی اشتراک مردم را در روند انکشاف تأمین نمود. از نماینده های ولایت دعوت به عمل آمد تا نظر شان در باره انکشاف هشت رکن استراتیژی انکشاف ملی افغانستان در ولایات شان پرسیده شود. استراتیژی منابع آب توسط وزارت انرژی و آب ارائه گردید. به اساس این مشوره ها، نماینده های ولایات اولویت های شان را ارائه نمودند تا بعداً این اولویت ها در استراتیژی گنجانده شوند. اشتراک نماینده ها از تمام سطوح جامعه بشمول ۴۷ فیصد اشتراک زنان، مشوره های ولایتی و پلان های انکشافی ولایتی در جلب حمایه مردم جهت تهیه استراتیژی ها نقش داشته است.

ص. برنامه ها و پروژه های قیمت گذاری شده و با الویت

اینوع برنامه ها و پروژه تحت برنامه تطبیق ستراتیژی سکتور آب به صورت جداگانه مورد بحث قرار می گیرد.

قابل تذکر است که پروژه های زیربنایی آب برای ده سبز باید در برنامه های دارای اولویت عمومی سکتور آب گنجانیده شود.

۷. مسایل مشترک

موضوعات عمده مسایل مشترک به صورت مستقیم و غیر مستقیم از طریق تطبیق برنامه های پلانی و در حال تطبیق مورد رسیدگی قرار میگیرند که شامل موضوعات ذیل می شوند:

الف. حفظ محیط زیست:

بخش حفاظت محیط زیست در تحت مسایل مشترک به صورت عمده به خاطر تنوع حیات مورد تطبیق قرار می گیرد. البته استراتژی آب از طریق برنامه های با نتیجه و ساختار نهادی منحصی یک وسیله عمده جهت سمت دهی پالیسی ها، مقرر ها و قوانین مربوط به مسایل محیط زیست، به شمار می رود. قانون حفاظت محیط زیست یک چهارچوب را برای تحفظ و استفاده سودمند و مؤثر از منابع طبیعی را ایجاد نمود و برای دولت و خصوصاً اداره محیط زیست صلاحیت ها انفاذ را تفویض نمود.

ب. مبارزه با مواد مخدر:

تطبیق یک برنامه قوی استراتژی سکتور آب با مشارکت وسیع استفاده کننده گان باید مفکوره مبارزه با مواد مخدر ترویج کند. با افزایش مؤثریت استفاده از آب، و برنامه های آموزشی راه اندازی شده از سوی انجمن های استفاده کننده گان آب، یک فشار منفی مؤثر باید بوجود آید تا تولید و استفاده از مواد مخدر کاهش یابد. انتظار میرود تا با افزایش، نمایش و معرفی سیستم های آبیاری بدیل، کشت بدیل، بخصوص کشت های با ارزش تر برای رقابت با کوکنار و سیستم های مختلف زراعتی در قسمت مصئونیت غذائی، جلوگیری از فرار نفوس از مناطق روستائی، وضعیت بهتر زیست محیطی و افزایش تنوع زراعتی کمک کند.

ج. جنسیت اجتماعی

مسایل جنسیت اجتماعی نیز به شکل مثبت و مستقیم در نظر گرفته شده اند، بطور خاص بهبود در موارد ذیل در نظر گرفته شده است:

- ایجاد فرصت های شغلی برای کارگر های غیر ماهر و کارگران ماهر و تخصصی
- بهبود در معیار های زنده گی مردم که در نتیجه آن مولدیت افزایش یافته و معیار های صحی بهبود یابد.

د. مبارزه با فساد اداری:

قبول ساختار اداری حوزه های دریائی باید میکانیزم های سنتی را که باعث افزایش فساد اداری میگردد غیر متمرکز سازد. یکی از دلایل اساسی افزایش فساد اداری کم بودن معاشات است. با استفاده از نکات مثبت ایکه در یک استراتژی مؤثر آب در نظر می باشد، رشد مسایل اخلاقی در جامعه باید ترویج یافته و فساد اداری از بین برود.

ه. ظرفیت سازی:

ظرفیت سازی از سه بخش عمده تشکیل شده است: تقویت نهادی، تقویت سازمانی، و تقویت فردی. برنامه های پیشنهاد شده ظرفیت سازی در سکتور آب هر سه عنصر را در نظر گرفته اند. هر کدام از این بخش ها به بخش های فرعی در بین سکتور های فرعی تقسیم خواهند شد که شامل مدیریت منابع آب، آبرسانی شهری و روستایی و آبیاری میشود.

۸. چارچوب تطبیقی

الف. ارزیابی خطرات احتمالی

۱. اراده سیاسی و همکاری و پشتیبانی در جهت معرفی نظریه های جدید اداره منابع آب
۲. تعهد دولت
۳. احترام به قواعد و مقررات جدید
۴. موجودیت کارمندان فنی و مسلکی
۵. بهبود امنیت
۶. فراهم آوری منابع تمویلی برای کارهای ساختمانی بزرگ
۷. خطرات طبیعی خیلی ناگوار
۸. تعهد دولت و مردم
۹. منابع مالی
۱۰. عدم پیروی از قواعد و مقررات
۱۱. امنیت و عدم ثبات سیاسی

ب. روند نظارت و ارزیابی

یک روند مؤثر نظارت و ارزیابی هم در مدیریت پروژه کمک نموده و همچنان مشترکین و افراد ذیربط را در دانستن پروژه ها و برنامه های مشخص شامل می سازد. هکذا این روند شرایط برای پیشرفت، یادگیری از دستاورد ها و مشکلات و توافق روی اینکه چگونه میتوان استراتژی و فعالیت ها را بهتر ساخت، فراهم مینماید. وظایف ابتدایی نظارت و ارزیابی این است تا از پیشرفت کار اطمینان حاصل نموده، نظریات انتقادی را توجیه، تاثیرات انکشاف را افزایش داد و به همین ترتیب حسابداری انکشاف را نشان داد. رهنمود های ذیل به منظور ایجاد روند مؤثر نظارت و ارزیابی تهیه گردیده اند:

۱. ایجاد یا طرح روندهای نظارت و ارزیابی
 - شناسایی و انتخاب مؤثرترین شیوه ها
 - شیوه ها باید استراتژی پروژه را رهنمائی نموده و از فعالیت های مؤثر باید اطمینان دهد
 - در هر مرحله پروژه، به یک سلسله وظایف کلیدی نظارت و ارزیابی باید توجه مبذول گردد
 - یک پلان مفصل نظارت و ارزیابی باید در جریان مرحله آغاز و مرحله آماده سازی پروژه طرح گردد و بصورت واضح مستند ساخته شود.
 - شیوه نظارت و ارزیابی باید در تمام دوره پروژه نظارت و تجدید گردد
۲. جمع آوری و مدیریت معلومات
 - تشخیص اهمیت، مؤثریت، کارایی، اثرات و پایداری فعالیت ها

۳. استفاده از معلومات و تجارب بصورت مؤثر در جهت بهبود فعالیت

- جمع آوری و بعداً بررسی، نمونه گیری، ثبت، جمع آوری و تحلیل معلومات و ارقام
- شیوه که مورد استفاده قرار میگیرد باید از لحاظ تخیکی و مالی ممکن باشد
- شیوه مشارکتی در جهت جمع آوری ارقام و تحلیل و استفاده مؤثر از مشترکین و افراد ذیربط ترجیح داده میشود

۴. معلومات دهی و گزارشدهی نتایج

- تشخیص این که کدام ضرورت ها من حیث روند نظارت و ارزیابی ابلاغ شود و به کی و چگونه؟
- مراجع مورد نظر باید مدیران پروژه، مسئولین نظارت و ارزیابی، وزارت های ذیربط و ادارات همکار باشد. به معلومات بیشتر لطفاً به ضمیمه ۲ مراجعه نماید.

۹. معلومات مفصل

آب آشامدنی.

دسترسی به آب صحی

در سروی ارزیابی خطرات و آسیب پذیری ملی سال ۱۳۸۴ وزارت احیا و انکشاف دهات چنین آمده است که آب صحی عبارت از آب میباشد که از منبع محفوظ بدست میاید. در این سروی چندین گزینه برای بدست آوردن این چنین آب تذکر داده شده است:

آب صحی (محفوظ)	آب غیر صحی
بمبه های دستی عامه	چاه های سرباز سطحی عامه
بمبه های دستی در حویلی ها	چاه های سرباز سطحی در حویلی ها
چاه حفر شده یا عمیق - بمبه دستی	چشمه های غیر محفوظ
کشیدن آب به واسطه ماشین از چاه عمیق	ارهد
چشمه محفوظ یا احاطه شده	کاریز
سیستم پمپ - آمدن آب از بالا	جهیل دریا
سیستم ماشینی پایپ	آب ایستاده
سیستم پایپ - شهری	دند
آب تانکر	حوض
	زهکش
	و غیره

به سطح ملی، ۳۱٪ خانواده ها به آب آشامیدنی صحی دسترسی دارند. کوچی ها کمترین فیصدی (۱۶٪) دسترسی به آب آشامیدنی صحی را دارا میباشند، در حالیکه خانواده های روستایی ۲۶٪ و خانواده های شهری ۶۴٪ به آب آشامیدنی صحی دسترسی دارند.

پرداخت پول برای آب آشامیدنی

به سطح ملی، ۵٪ خانواده ها برای منبع اصلی آب پول میپردازند. قرار گزارشات ۲٪ کوچی ها و خانواده های روستایی برای آب آشامیدنی پول میپردازند. در مقابل، ۱۶٪ خانواده های شهری برای دریافت منبع اصلی آب آشامیدنی پول میپردازند.

مبلغ که برای خرید آب آشامیدنی پرداخته میشود. (سروی ماه های سرطان و اسد سال ۱۳۸۴)

به سطح ملی، به صورت متوسط در جریان ماه های که سروی صورت گرفته خانواده ها برای دریافت منبع اصلی آب آشامیدنی ماهانه ۱۸۱ افغانی میپردازند. کوچی ها بلند ترین مبلغ (۷۷۲) را برای خرید آب از تانکر میپردازند. خانواده های روستایی به صورت اوسط ۱۸۸ افغانی میپردازند که بلند تر از خانواده های شهری (۱۶۲ افغانی) میباشد.

زمان جمع آوری آب

به سطح ملی، ۸۲٪ خانواده ها از جوامع شان آب بدست میاورند (تقریباً وقت معین وجود ندارد)؛ ۱۴٪ خانواده ها از محلات نزدیک به جوامع شان به مسافه های یک ساعت یا کمتر از آن آب بدست میاورند؛ ۲٪ خانواده ها باید برای بدست آوردن آب یک الی دو ساعت راه بپیمایند؛ و ۱٪ خانواده ها برای بدست آوردن آب لازم است ۳ تا ۶ ساعت منزل نمایند. همچنان به جدول ذیل نظر بیاندازید.

کثگوری ها	ذقیق وقت در	نزدیک	۳-۱	۶-۳ ساعت	۱۲-۶ ساعت	یک روز
	جامعه	جامعه ۱ ساعت	ساعت	ساعت	ساعت	

				و یا کمتر		
کوچی	۵۶	۳۴	۶	۳	۱	۰
روستائی	۸۱	۱۵	۳	۱	۰	۰
شهری	۹۴	۶	۰	۰	۰	۰
ملی	۸۲	۱۴	۲	۱	۰	۰

حفظ الصحه - تسهیلات استفاده از تشناب ها

در سرتاسر کشور، گذارش میگردد که (۷۵٪) از تشناب های ساخته شده محلی ساخته شده در صحرا ها استفاده بعمل میاید که بیرون از محوطه برای تولید فضلات برای آنها راه ها کشیده شده است که بعضی از این تولیدات آتش زده شده و از ۱۳٪ در ساحات باز ، ۱۲٪ در کوچه تنگی ها و ۱۰٪ در گودال های باز قرار دارند.

گذارش گردیده که ۵٪ خانواده ها از تشناب های دارای حفظ الصحه بهتر استفاده مینمایند و تعداد استفاده از تشناب های عصری فقط ۲٪ خانواده ها گذارش گردیده. بنا تشناب های دارای حفظ الصحه بهتر و تشناب های عصری منحث تشناب های مصون توصیف شده اند. پس در این صورت در سرتاسر کشور ۷٪ خانواده ها دسترسی به تشناب های مصون دارند. برای معلومات بیشتر، به چوکات ذیل مراجعه کنید.

کتنوری ها	None/open field/bush	Dearan / (area in compound-but not pit)	چاه های سرباز	تشناب های پوشانده شده به سیستم سابقه	تشناب های دارای حفظ الصحه بهتر	تشناب های عصری
کوچی	۴۳	۱۷	۲۶	۱۴	۰	۰
روستائی	۱۳	۱۵	۱۰	۵۸	۳	۱
شهری	۰	۱	۳	۶۷	۲۰	۹
ملی	۱۲	۱۳	۱۰	۵۷	۵	۲

آبیاری

مهمترین منبع عایداتی در افغانستان، زراعت است. تقریباً نصف (۴۷٪) خانواده ها در یکی از اشکال فارمداری مشغول میباشند، ۳۳٪ خانواده ها در کار های غیر فارم داری، ۲۷٪ در تجارت و ۲۳٪ مشخصاً مصروف مالدار میباشند.

فعالیت های تولید تریاک، ۴٪ را تشکیل میدهد، اما منتشر گردیده است. به دلیل حساسیت در بدست آوری معلومات دقیق در مورد تریاک، این شاید تحت گذارش قرار داشته باشد. مهمترین (٪) محصولات زمین های آبیاری شده، در چوکات ذیل نشان داده شده

تناوب *	نخستین مهمترین محصول	دومین مهمترین محصول	سومین مهمترین محصول
+++	گندم (۸۹)	ذرت (۴۴)	یونجه (۲۰)
++	تریاک (۳)	جو (۱۹)	خربوزه/تربوز (۸)
+	سبزیجات (۱)	برنج (۷)	کچالو (۷)

سه تناوب فوق مهمترین محصولات ، اول ، دوم و سوم. ارزیابی خطرات و آسیب پذیری ملی ۲۰۰۵

استفاده صنعتی.

در حال حاضر موجودیت صنایع در افغانستان عبارت از یک حال تغییر میباشد- از تصدی های دولتی به نهاد های خصوصی- هردو فابریکات و معادن. دولت این روند را از طریق وزارتخانه ها و نهاد های مخصوص کمک مینماید.

یک ردیف از فابریکات سابقه از زمان روز های شوروی وجود دارد که عبارت از منسوجات، سمنت، مبل، بوت، پمپه و غیره میباشد.

همچنان ریدف چند فابریکه جدید که تازه به فعالیت آغاز نموده اند موجود میباشد، که عبارت اند از تولید و بسته بندی پنیر، ماست و غیره تولیدات میباشد.

بیشتر فابریکه ها در افغانستان، در پارک های صنعتی موقیعت دارند، که توسط دولت حمایه گردیده و شامل مقررات زمین و آب میباشد. چاه ها حفر گردیده و آب برای صنایع عامه بدون پرداخت تهیه میگردد. استفاده کننده خصوصی باید برای مصرف آب پرداخت نماید.

۲۱ پارک صنعتی در ۱۷ ولایت افغانستان پلان گردیده که منجمله ۷ پارک در سال های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ بدون زیر بنای لازم و اداره بموقع تاسیس گردیده. بیشتر صنایع کوچک مانند نجاری، تخنیک موتر، فابریکه ساخت آهن و فلزات سیاه، در نقاط مزدحم شهر ها و قریه جات موقیعت دارند.

ضمیمه ۱: پلان کاری

رکن: زیربنا سکتور: منابع آب			
نتایج متوقعه	شاخص ها	معلومات اساسی	اهداف
بهبود ساختارهای حکومتی و حقوقی سکتور آب و نهاد های مربوطه موجود آن	شاخص پیشرفت در مورد تامین نهاد ها و ساختار های اداری و حقوقی سکتور آب قابل آشامیدن	نسبتا خوب است (بهتر میشود)	بهبود اداره سکتور آب تا سال ۲۰۱۳
انکشاف و تحقق پلانها و استراتیژی های اداره منابع دایمی آب که حاوی آبیاری و ذخیره آب آشامیدنی میباشد.	شاخص پیشرفت در مورد استراتیژی های انکشاف و تطبیق اداره ثابت و دایمی منابع آب و پلانهای که حاوی آبیاری و آب آشامیدنی میباشد.	استراتیژی های که ۷۰ فیصد تکمیل شده اند. مطالعات ممکنه برای پروژه های گسترده ادامه دارد.	پلانها/استراتیژی های اداره منابع آب دایمی که حاوی آبیاری و ذخیره آب آشامیدنی را دارد تا ختم سال ۲۰۰۸ انکشاف خواهد کرد و سرمایه گذاری آبیاری نیز باعث خواهد گردید تا حداقل ۳۰ در صد آب تا مارچ سال ۲۰۱۱ از منابع بزرگ آبی بوجود خواهد آمد.
	فیصدی آب که وسیعا از کار گاه های آب بدست میاید.	۱۰ فیصد	بعدا تثبیت میگردد
	شاخص بهبود منابع آب برای آبیاری و اهداف آب اشامیدنی	۲۵-۳۰ فیصد	بهبود منابع آب برای اهداف آشامیدن و آبیاری تا سال ۲۰۱۳
منابع آب برای اهداف آبیاری و آشامیدن بهبود خواهد یافت.	شمار دستگاه های مجهز برق آبی نصب شده	۳ دستگاه از جمله ۱۷۷	بعدا تثبیت میگردد
	فیصدی زمین های آبیاری شده از طریق شبکه های آبی جدید	۱٫۸ میلیون هکتار	۴۵۰٫۰۰۰ هکتار دیگر تا سال (۲۰۱۳)
	فیصدی مناظر که ۹۰ فیصد قسمت های اخیر آن بموقع لازم از اب کافی مستفید میگرددند.	بعدا تثبیت میگردد	بعدا تثبیت میگردد
	تعداد ساحاتی که بحیث منابع مناسب آب آشامیدنی مورد استفاده میگردد.	به اساس سروی های اخیر، ۲۰ در صد مناظر محفوظ و مصوون مانده است.	تا سال ۲۰۱۳ نقاط بحیث منابع مناسب آب آشامیدنی محفوظ خواهد ماند.

رکن: زیربنا سکتور: منابع آب			
نتایج متوقعه	شاخص ها	معلومات اساسی	اهداف
	فیصدی مستفیدین که به تفکیک جنسیت ، دانش و مهارت های تخنیکي شان برای اداره آبیاری امکلاک بطور قابل ملاحظه انکشاف کرده است.	بعدا تثبیت میگردد	بعدا تثبیت میگردد
	فیصدی خانواده های مقیم در دیگر ساحات شهری باسثنای کابل که به آب فلتر شده دسترسی دارند.	۱۵-۱۸ فیصد	۳۰ فیصد تا پایان سال ۲۰۱۱
	فیصدی خانواده های مقیم در کابل که به آب فلتر شده دسترسی دارند.	۱۸-۲۱ فیصد	۵۰ در صد تا سال ۲۰۱۰
	تعداد منابع آب که در اختیار خانواده های روستایی قرار دارد.	بعدا تثبیت میگردد	بعدا تثبیت میگردد

ضمیمه ۲: جدول نظارت

رکن: زیربنا سکتور: منابع آب				
نتایج متوقعه	عمل سیاست گذاری	کنگوری	چوکات زمانی	ادارات مسئول
بهبود ساختار های حقوقی و اداری سکتور آب و نهاد های مربوط	ارزیابی ، شناسائی ، طرح ، بازرسی ، مذاکره ، رفع و نهائی سازی قانون آب و مقررات مربوط.	قانونگذاری	۲۰۰۸-۲۰۰۹	وزارت انرژی و آب ، وزارت معادن ، وزارت زراعت آبیاری و ماللداری ، وزارت احیاء و انکشاف دهات ، وزارت انکشاف شهری ، اداره ملی حفاظت از محیط زیست ، وزارت صحت عامه.
	براه اندازی مطالعات درست ، شناسائی برنامه های خاص آزمایشی ، آزمایش و بهبود ساختار های نهادی حوزه های دریائی.	ساختار نهادی	۲۰۱۰	وزارت معادن ، وزارت زراعت ، آبیاری و ماللداری ، وزارت احیاء و انکشاف دهات ، وزارت انکشاف شهری ، اداره ملی حفاظت از محیط زیست.
	ایجاد نهادی ها برای شبکه هایدرومتریک در کشور.	ساختار نهادی	۲۰۱۰	وزارت انرژی و آب
	موجودیت نهاد های ملی آبرسانی شهری و روستائی.	ساختار نهادی	۲۰۱۱	وزارت احیاء و انکشاف دهات ، وزارت انکشاف شهری
	آموزش کارکنان سکتور های مختلف و زارتخانه ها و اداره منابع منسجم آب.	ساختار نهادی	ادامه دارد.	وزارت انرژی و آب ، وزارت زراعت ، آبیاری و ماللداری ، وزارت معادن ، وزارت انکشاف شهری ، اداره ملی حفاظت از محیط زیست ، وزارت صحت عامه.
	ایجاد اداره و ارتقای ظرفیت ادارات حوزه های دریائی ، ادارات فرعی ، حوزه های دریائی و شورای های فرعی حوزه های دریائی.	ساختار نهادی	۲۰۰۸-۲۰۰۹	وزارت انرژی و آب
	آموزش کارکنان دارالانشاء شورای عالی اداره امور آب.	ساختار نهادی	ادامه دارد.	وزارت انرژی و آب ، وزارت زراعت ، آبیاری و ماللداری ، وزارت معادن ، وزارت انکشاف شهری ، اداره ملی حفاظت از محیط

رکن: زیربنا سکتور: منابع آب				
نتایج متوقعه	عمل سیاست گذاری	کتگوری	چوکات زمانی	ادارات مسئول
				زیست، وزارت صحت عامه.
	جمع آوری معلومات اقتصادی و اجتماعی، جیولوژی / آب زیرزمینی، محیط زیست، هایدرولوژی، میترولوژی و غیره برای انکشاف پروژه.	ساختار نهادی	ختم سال ۲۰۱۰	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت معادن، وزارت انکشاف شهری، اداره ملی حفاظت از محیط زیست، وزارت صحت عامه.
	طرح نصاب برای اداره منابع آب در سطح پوهنتون های محلی و کالج های تخریکی.	ساختار نهادی	ختم سال ۲۰۰۹	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت احیاء وانکشاف دهات، وزارت معادن، وزارت تحصیلات عالی
	مطالعات ارزیابی برای پروژه	ساختار نهادی	ادامه دارد.	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت معادن، وزارت انکشاف شهری، اداره ملی حفاظت از محیط زیست، وزارت صحت عامه.
	بنیاد آموزش در HEC RAS و سایر اصول نمونه سازی.	ساختار نهادی	۲۰۱۰	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت احیاء وانکشاف دهات، وزارت انکشاف شهری
	گمارش کارکنان/پرسونل قراردادی جهت مشاورت در آموزش.	ساختار نهادی	ختم سال ۲۰۰۹	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت احیاء وانکشاف دهات، وزارت انکشاف شهری
	از بین بردن تبعیض جنسیت اجتماعی بطور سیستماتیک در قوانین متعدد.	قانونگذاری / مسایل مشترک جنسیت اجتماعی	۲۰۰۸-۲۰۰۹	شورای ملی، وزارت انکشاف شهری، وزارت عدلیه
	آغاز گفتگو ها در مورد مسایل مربوط به آب در سطح منطقه	قانونگذاری / مسایل مشترک همکاری های منطقه ئی.	تعیین خواهد شد.	وزارت انرژی و آب، وزارت امور خارجه، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، شورای

رکن: زیربنا سکتور: منابع آب				
نتایج متوقعه	عمل سیاست گذاری	کنگوری	چوکات زمانی	ادارات مسئول
طرح و تطبیق استراتیژی های منابع پایدار آب و پلان های احتوا کننده آبیاری و آبرسانی	ایجاد یک فهرست مطالعات ، مطالعات منابع آب و ماستر پلان های حوزه های دریائی.	انکشاف	ختم سال ۲۰۱۰	عالی امور منابع آب وزارت انرژی و آب ، وزارت زراعت ، وزارت معادن ، وزارت انکشاف شهری ، وزارت انکشاف دهات ، اداره ملی حفاظت از محیط زیست.
	تکمیل تحقیقات ماستر پلان	انکشاف	۲۰۱۰	وزارت انرژی و آب ، وزارت زراعت ، آبیاری و مالداري ، وزارت احیاء و انکشاف دهات ، وزارت معادن ، وزارت انکشاف شهری ، شورای عالی امور منابع آب ، اداره ملی حفاظت از محیط زیست.
	شناسائی ، مطالعه ، طرح ، تدارک و تطبیق پروژه ها	انکشاف	ادامه دارد.	وزارت انرژی و آب ، وزارت زراعت ، آبیاری و مالداري ، وزارت احیاء و انکشاف دهات ، وزارت انکشاف شهری ، وزارت معادن ، اداره ملی حفاظت از محیط زیست.
	شناسائی ، اولویت بندی و تطبیق برنامه بازسازی	انکشاف	ادامه دارد.	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت ، آبیاری و مالداري ، وزارت احیاء و انکشاف دهات ، وزارت معادن ، وزارت انکشاف شهری ، اداره ملی حفاظت از محیط زیست.
	تقویت طرزالعمل ها مبتنی بر دست آورد ها و تکمیل منابع برنامه همبستگی ملی	انکشاف	در سال ۲۰۱۰	وزارت احیاء و انکشاف دهات
	تطبیق برنامه اتحادیه استفاده کننده گان آب.	انکشاف	ادامه دارد.	وزارت انرژی و آب ، وزارت زراعت ، آبیاری و مالداري ، وزارت احیاء و انکشاف دهات ، وزارت انکشاف شهری.
تقویت منابع لازم و نظارت از برنامه ها		انکشاف	ادامه دارد.	وزارت انرژی و آب ، وزارت احیاء و انکشاف دهات ، وزارت زراعت ، آبیاری و

رکن: زیربنا سکتور: منابع آب				
نتایج متوقعه	عمل سیاست گذاری	کنگوری	چوکات زمانی	ادارات مسئول
				مالداری ، وزارت انکشاف شهری ، اداره ملی حفاظت از محیط زیست.
	بهبود سیستم های موجود آبرسانی و ایجاد سیستم های جدید در قریه ها و شهر ها بشمول کابل	انکشاف	در سال ۲۰۱۰	وزارت احیاء و انکشاف دهات ، وزارت انرژی و آب ، وزارت معادن ، وزارت انکشاف شهری.
	احیای مجدد شبکه ملی هایدرولوژیک	انکشاف	در سال ۲۰۱۰	وزارت انرژی و آب
	طرح پلان های تخیکی ، پلان های اداری و تطبیق استراتژی ها برای حوزه دریائی دریای آمو ، حوزه دریای شمالی ، حوزه دریای غربی ، حوزه دریائی هلمند و حوزه دریای کابل.	انکشاف	در سال ۲۰۱۱	وزارت انرژی و آب
	احیای مجدد تمام سیستم های کوچک ، متوسط و بزرگ آبیاری سنتی و تقویت مجتمع استفاده کننده گان	انکشاف	ادامه دارد.	وزارت زراعت ، آبیاری و مالداری ، وزارت انرژی و آب ، وزارت احیاء و انکشاف دهات.
	فراهم آوری زمینه دسترسی به تسهیلات آب و حفظ الصحه برای مردم روستا نشین	انکشاف	ادامه دارد.	وزارت احیاء و انکشاف دهات
	تأمین حفاظت کناره های دریا و کنترل از فرسایش و تطبیق برنامه کنترل سیلاب دراز مدت	انکشافی	ادامه دارد	وزارت انرژی و آب
	ایجاد اداره منابع طبیعی مبتنی بر اجتماعات	مسایل مشترک انکشاف و محیط زیست	ادامه دارد	وزارتخانه های انرژی و آب ، احیا و انکشاف دهات ، زراعت ، آبیاری و مواشی و اداره ملی حفاظت محیطی
	منابع آب برای آبیاری کشت و کار ساحات غیرکشت خشخاش	مسایل مشترک انکشاف و مبارزه علیه مواد مخدر	تا سال ۲۰۱۰	وزارتخانه های انرژی و آب ، احیا و انکشاف دهات ، زراعت ، آبیاری و مواشی و مبارزه علیه مواد مخدر

ضمیمه ۳: فهرست پروژه / برنامه های استراتیژی سکتور آب

شماره	افغانستان نشانی بودجه	اسم پروژه / برنامه	مدت پروژه		تفکیک نیازمندی ها (به میلیون دالر امریکایی)						مجموع نیازمندی (به میلیون دالر امریکایی)	مجموع تمویل (به میلیون دالر امریکایی)	تفاوت (به میلیون دالر امریکایی)	تمویل کننده گان بزرگ	داخلی (اصلی) خارجی	ارگان مسوول
			آغاز	ختم	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲+						
۱	افغانستان/ ۰۳۳۶۱۰۱	احیای مجدد ۱۷۴ استیشن ملی هایدرولوژیکی در سرتاسر کشور	۱۳۸۳		۵,۰۰۰	۰,۷۰					۵,۷۰۰	۵,۰۰۰	۰,۷۰۰	بانک جهانی	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۲	افغانستان/ ۰۳۳۶۴۰۱	احیای برنامه حوزه آبیاری دریای آمو	۱۳۸۳		۴,۵۰۰	۳,۸۰					۸,۳۰۰	۴,۵۰۰	۳,۸۰۰	بانک انکشاف آسیایی	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۳	افغانستان/ ۰۳۳۶۷۰۱	اداره منابع منسجم حوزه آب غربی	۱۹۸۲		۵,۴۷۰	۰,۶۲					۶,۰۹۰	۵,۴۷۰	۰,۶۲۰	بانک انکشاف آسیایی	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۴	افغانستان/ ۰۳۳۷۳۰۱	امکانپذیری پروژه پائینی آبیاری کوکچه و ارزیابی و نظارت EIRP	۱۳۸۳		۰,۶۶۰						۰,۶۶۰	۰,۶۶۰	۰,۰۰۰	بانک جهانی	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۵	افغانستان/ ۰۳۳۷۷۰۱	طرح پروژه برق و آبیاری کامه	۱۳۸۳	۱۳۹۱	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰	۷۵,۰۰	۱۰۰,۰۰	۱۲۵,۰۰		۴۰۰,۰۰۰	۰,۹۰۰	۳۹۹,۱۰۰	افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۶	افغانستان/ ۰۳۵۴۶۰۱	برنامه های ملی آبیاری اضطراری، برنامه احیای مجدد در سرتاسر کشور	۱۹۸۲	۱۳۹۱	۵,۰۰۰	۴۰,۰۰	۴۵,۰۰	۵۰,۰۰	۶۵,۰۰		۲۰۵,۰۰۰	۵,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	بانک انکشاف آسیایی	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۷	افغانستان/ ۰۴۵۷۹۰۱	احیای مجدد پروژه های آبیاری سنتی کوچک و متوسط در سرتاسر کشور	۱۳۸۳		۱۵,۶۸۰						۱۵,۶۸۰	۱۵,۶۸۰	۰,۰۰۰	افغانستان بانک جهانی	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۸	افغانستان/ ۰۳۳۷۷۰۱	بررسی امکانپذیری بند های	۱۳۸۴		۳,۲۴۰	۲,۰۶					۵,۳۰۲	۳,۲۴۰	۲,۰۶۲	افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب

شماره	افغانستان نشانی بودجه	اسم پروژه / برنامه	مدت پروژه		تفکیک نیازمندی ها (به میلیون دالر امریکایی)						مجموع نیازمندی (به میلیون دالر امریکایی)	مجموع تمویل (به میلیون دالر امریکایی))	تفاوت (به میلیون دالر امریکایی)	تمویل کننده گان بزرگ	داخلی (اصلی) خارجی	ارگان مسوول
			آغاز	ختم	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲+						
	۰۵۹۴۳۰۱	کوچک و متوسط آب														آب
۹	افغانستان/ ۰۶۰۲۱۰۱	بررسی امکانپذیری پروژه بالای آبیاری دریای آمو	۱۳۸۴		۱,۰۰۰						۱,۰۰۰	۱,۰۰۰	۰,۰۰۰	افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۰	افغانستان/ ۰۶۰۲۱۰۴	بررسی امکانپذیری پروژه آب آشامیدنی اندخوی	۱۳۸۴		۲,۰۰۰	۳,۰۰					۵,۰۰۰	۲,۰۰۰	۳,۰۰۰	افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۱	افغانستان/ ۰۶۰۲۱۰۵	بررسی امکانپذیری بند آب کیلگی و پروژه بند کیلگی	۱۳۸۴	۱۳۹۳	۱,۱۷۰	۲۵,۰۰	۵۰,۰۰	۵۰,۰۰	۷۵,۰۰		۲۰۱,۱۷۰	۱,۱۷۰	۲۰۰,۰۰۰	افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۲	افغانستان/ ۰۶۰۲۱۰۶	بررسی امکانپذیری پروژه بند بخش آباد ولایت فراه	۱۳۸۴	۱۳۹۳	۱,۰۰۰	۳۵,۰۰	۵۵,۰۰	۷۰,۰۰	۹۵,۰۰		۲۵۶,۰۰۰	۱,۰۰۰	۲۵۵,۰۰۰	افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۳	افغانستان/ ۰۶۶۳۸۰۱	بررسی امکانپذیری بند ذخیروی گلپهار و دریای پنجشیر	۱۳۸۵	۱۳۹۹	۰,۷۳۰	۲۵,۰۰	۷۵,۰۰	۱۰۰,۰۰	۱۲۵,۰۰		۳۲۵,۷۳۰	۰,۷۳۰	۳۲۵,۰۰۰	افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۴	افغانستان/ ۰۷۱۰۷۰۱	بررسی امکانپذیری بند آبیاری شاه توت	۱۳۸۵	۱۳۹۱	۰,۷۲۰	۲۵,۰۰	۲۵,۰۰	۲۵,۰۰	۲۵,۰۰		۱۰۰,۷۲۰	۰,۷۲۰	۱۰۰,۰۰۰	افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۵	افغانستان/ ۰۸۰۷۰۰۱	اعمار بند برق و آب شاه و عروس شکرده	۱۳۸۷	۱۳۸۹	۳,۰۰۰	۱۷,۰۰	۱۰,۰۰				۳۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰		داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۶	افغانستان/ ۰۸۰۷۱۰۱	بررسی و اعمار برند ذخیری آب المار ولایت فاریاب	۱۳۸۷	۱۳۸۹	۳,۰۰۰	۱۷,۹۰	۱۵,۰۰				۳۵,۹۰۰	۰,۰۰۰	۳۵,۹۰۰		داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۷	افغانستان/ ۰۸۰۷۲۰۱	بررسی و اعمار بند آب و برق پاش دهن ولایت هرات	۱۳۸۷	۱۳۸۹	۵,۰۰۰	۳۷,۳۰	۳۹,۵۰				۸۱,۸۰۰	۰,۰۰۰	۸۱,۸۰۰		داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۸	افغانستان/ ۰۸۰۷۳۰۱	طرح پروژه آبیاری دشت گمبیری ننگرهار	۱۳۸۷	۱۳۹۲	۱,۲۰۰	۲۰,۰۰	۴۰,۰۰	۵۰,۰۰	۶۵,۰۰		۱۷۶,۲۰۰	۰,۰۰۰	۱۷۶,۲۰۰		داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۱۹	افغانستان/ ۰۸۰۷۳۰۱	بررسی امکانپذیری بند های	۱۳۸۷		۳,۰۰۰	۲,۰۰					۵,۰۰۰	۰,۰۰۰	۵,۰۰۰		داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و

شماره	افغانستان نشانی بودجه	اسم پروژه / برنامه	مدت پروژه		تفکیک نیازمندی ها (به میلیون دالر امریکایی)						مجموع نیازمندی (به میلیون دالر امریکایی)	مجموع تمویل (به میلیون دالر امریکایی))	تفاوت (به میلیون دالر امریکایی)	تمویل کننده گان بزرگ	داخلی (اصلی) خارجی	ارگان مسوول
			آغاز	ختم	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲+						
	۰۸۰۷۴۰۱	کوچک و متوسط آب (ورسگ در تخار، کفگان در هرات، چشمه شفا در بلخ، علیشنگ و کالاگوش در لغمان)														آب
۲۰	افغانستان/ ۰۸۰۷۶۰۱	ایجاد ساحه سبز در امتداد لشکری دایک	۱۳۸۷		۰,۲۴۰	۱,۰۴	۰,۸۳				۲,۱۰۵	۰,۰۰۰	۲,۱۰۵		داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۲۱	افغانستان/ ۰۸۰۷۷۰۱	احیای مجدد ۵ بند زخیروی آب در سه ولایت (غزنی، لوگر و پکتیا)	۱۳۸۷		۰,۸۰۰	۰,۴۰					۱,۲۰۰	۰,۰۰۰	۱,۲۰۰		داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۲۲	افغانستان/ ۰۸۰۷۸۰۱	بررسی امکانپذیری دیوار های محافظتی دریای آمو	۱۳۸۷		۱,۰۰۰						۱,۰۰۰	۰,۰۰۰	۱,۰۰۰		داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۲۳	افغانستان/ ۰۶۶۴۲۰۱	بررسی امکانپذیری و دستگاه برق آبی بالای دریای کتر	۱۳۸۵	۱۳۹۳	۰,۵۹۰	۲۵,۰۰	۷۵,۰۰	۱۲۵,۰۰	۱۲۵,۰۰		۳۵۰,۵۹۰	۰,۵۹۰	۳۵۰,۰۰۰	افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انرژی و آب
۲۴	افغانستان/ ۰۷۱۸۸۰۱	سیستم های اشتراکی اداره آبیاری در حوزه دریای کندز	۱۳۸۶		۰,۲۳	۰,۰۰	۰,۰۰				۰,۲۲۷	۰,۲۲۷	۰,۰۰۰	کمیسیون اروپایی	خارجی	وزارت انرژی و آب
۲۵	افغانستان/ ۰۷۱۹۲۰۱	برنامه انکشاف آبخیز	۱۳۸۶		۰,۸۱	۰,۰۰	۰,۰۰				۰,۸۰۸	۰,۸۰۸	۰,۰۰۰	کمیسیون اروپایی	خارجی	وزارت انرژی و آب
۲۶	افغانستان/ ۰۷۲۰۷۰۱	پروژه کانال آبیاری شاهروان در ولایت تخار – تحت KRBP، افغانستان	۱۳۸۶		۰,۴۶	۰,۰۰	۰,۰۰				۰,۴۶۰	۰,۴۶۰	۰,۰۰۰	کمیسیون اروپایی	خارجی	وزارت انرژی و آب
۲۷	افغانستان/ ۰۷۲۰۹۰۱	تدارک مساعدت تخنیکي در حمایت از برنامه اداره حوزه دریای آمو – آبخیز کوکچه	۱۳۸۶		۱,۴۷	۰,۰۰	۰,۰۰				۱,۴۷۰	۱,۴۷۰	۰,۰۰۰	کمیسیون اروپایی	خارجی	وزارت انرژی و آب

شماره	افغانستان	نشانې بودجه	اسم پروژه / برنامه	مدت پروژه		تفكيك نیازمندی ها (به میلیون دالر امریکایی)						مجموع نیازمندی (به میلیون دالر امریکایی)	مجموع تمويل (به میلیون دالر امریکایی))	تفاوت (به میلیون دالر امریکایی)	تمويل کننده گان بزرگ	داخلی (اصلی) خارجی	ارگان مسوول
				آغاز	ختم	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲+						
			و پنج، بدخشان														
۲۸	افغانستان/ ۰۷۲۴۶۰۱		احیای مجدد برنامه آبیاری خان آباد	۱۳۸۶		۱,۸۳	۲,۹۹	۰,۰۰				۴,۸۲۴	۴,۵۲۴	۰,۳۰۰	کمیسیون اروپایی	خارجی	وزارت انرژی و آب
۲۹	افغانستان/ ۰۸۲۰۶۰۱		کار احیای مجدد پروژه آبیاری پروان (مرحله دوم و سوم)	۱۳۸۶		۱۴,۸۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰			۱۴,۸۰۰	۱۴,۸۰۰	۰,۰۰۰	چین	خارجی	وزارت انرژی و آب
۳۰	افغانستان/ ۰۳۳۷۲۰۱		بررسی امکانپذیری پروژه بند سلماء، ولایت هرات	۱۳۸۶		۲۸,۸۴						۲۸,۸۴۰	۲۸,۸۴۰	۰,۰۰۰		خارجی	وزارت انرژی و آب
۳۱	افغانستان/ ۰۷۴۶۹۰۱		بررسی پتانسیل منابع آب زمینی حوزه کابل	۱۳۸۶		۰,۰۲	۰,۰۲	۰,۰۰				۰,۰۳۸	۰,۰۳۸	۰,۰۰۰	جاپان	خارجی	وزارت معادن
۳۲	افغانستان/ ۰۵۸۳۹۰۱		سیستم تدارک آب به شهر های ولایتی – چهارده شهر	۱۳۸۳		۲۱,۷۰۰						۲۱,۷۰۰	۱۹,۸۰۰	۱,۹۰۰	صندوق وجهی بازسازی افغانستان	داخلی (اصلی)	وزارت انکشاف شهری
۳۳	افغانستان/ ۰۸۰۰۰۰۱		FC – تدارک آب کابل II	۱۳۸۶		۹,۲۵	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰			۹,۲۵۰	۹,۲۵۰	۰,۰۰۰	جرمنی	خارجی	وزارت انکشاف شهری
۳۴	افغانستان/ ۰۸۲۸۱۰۱		آب آشامیدنی صحی	۱۳۸۷		۱۳,۵۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰			۱۳,۵۰۰	۱۳,۵۰۰	۰,۰۰۰	اداره المللی انکشافی امریکا	خارجی	وزارت انکشاف شهری
۳۵	افغانستان/ ۰۸۳۰۹۰۱		پروژه آب شهر میمنه	۱۳۸۷		۱,۷۰	۰,۰۰	۰,۰۰	۰,۰۰			۱,۷۰۰	۱,۷۰۰	۰,۰۰۰	ناروی	خارجی	وزارت انکشاف شهری
۳۶	افغانستان/ ۰۸۳۰۹۰۱		تدارک ملی آب برای	۱۳۸۱		۶۲,۸۵	۴۸,۵۰					۱۱۱,۳۵۰	۱۶,۹۲۰	۹۴,۴۳۰	صندوق	داخلی (اصلی)	وزارت احیاء و

شماره	افغانستان نشانی بودجه	اسم پروژه / برنامه	مدت پروژه		تفکیک نیازمندی ها (به میلیون دلار امریکایی)						مجموع نیازمندی (به میلیون دلار امریکایی)	مجموع تمویل (به میلیون دلار امریکایی))	تفاوت (به میلیون دلار امریکایی)	تمویل کننده گان بزرگ	داخلی (اصلی) خارجی	ارگان مسوول
			آغاز	ختم	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲+						
		روستا ها، برنامه آموزش بهداشت و حفظ الصحة												وجهی بازسازی , افغانستان , جاپان , سویس انگلستان- , دیفید یونیسف		انکشاف دهات
۳۷	افغانستان/ ۰۵۵۳۲۰۱	سلامتی روستاها از طریق پروژه احیای مجدد آبیاری مبتنی بر اجتماع محل	۱۳۸۳		۱,۹۷						۱,۹۷۰	۱,۹۷۰	۰,۰۰۰	بانک انکشاف آسیایی	داخلی (اصلی)	وزارت احیاء و انکشاف دهات
۳۸	افغانستان/ ۰۸۱۹۹۰۱	بهبود تدارک آب در ولایت فاریاب	۱۳۸۷		۳,۷۰	۱,۲۰					۴,۹۰۰	۴,۹۰۰	۰,۰۰۰	ناروی	خارجی	وزارت احیاء و انکشاف دهات
۳۹		پروژه آبیاری کمال خان در ولایت نیمروز	۱۳۸۷	۱۳۹۳		۲۵,۰۰	۵۰,۰۰	۷۵,۰۰	۷۵,۰۰		۲۲۵,۰۰	۰,۰۰	۲۲۵,۰۰			وزارت انرژی و آب
۴۰		پروژه آب بالای دریای آمو (خوش تپه)	۱۳۸۷	۱۳۹۹		۲۵,۰۰	۷۵,۰۰	۱۵۰,۰۰	۱۷۵,۰۰		۴۲۵,۰۰	۰,۰۰	۴۲۵,۰۰			وزارت انرژی و آب
۴۱		پروژه بند آب نهر سراج (هلمند)	۱۳۸۷	۱۳۹۲		۱۰,۰۰	۲۵,۰۰	۴۰,۰۰	۵۰,۰۰		۱۲۵,۰۰	۰,۰۰	۱۲۵,۰۰			وزارت انرژی و آب
۴۲		پروژه آب چشمه شفا (بلخ)	۱۳۸۷	۱۳۹۱		۱۵,۰۰	۲۵,۰۰	۵۰,۰۰	۶۰,۰۰		۱۵۰,۰۰	۰,۰۰	۱۵۰,۰۰			وزارت انرژی و آب
۴۳		تحفظ سواحل دریا های آمو و پنج	۱۳۸۷	۱۳۹۱		۱۵,۰۰	۲۵,۰۰	۵۰,۰۰	۵۰,۰۰		۱۴۰,۰۰	۰,۰۰	۱۴۰,۰۰			وزارت انرژی و آب
۴۴		بند آب دهله (قندهار)	۱۳۸۷	۱۳۹۱		۲۵,۰۰	۵۰,۰۰	۷۵,۰۰	۳۵,۰۰		۱۸۵,۰۰	۰,۰۰	۱۸۵,۰۰			وزارت انرژی و

شماره	افغانستان نشانی بودجه	اسم پروژه / برنامه	مدت پروژه		تشکیک نیازمندی ها (به میلیون دالر امریکایی)						مجموع نیازمندی (به میلیون دالر امریکایی)	مجموع تمویل (به میلیون دالر امریکایی))	تفاوت (به میلیون دالر امریکایی)	تمویل کننده گان بزرگ	داخلی (اصلی) خارجی	ارگان مسوول
			آغاز	ختم	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۱۳۸۹	۱۳۹۰	۱۳۹۱	۱۳۹۲+						
																آب
۴۵		برنامه آبیاری مشلغو (پکتیا) و بارک (پکتیکا)	۱۳۸۷	۱۳۸۹	۳,۰۰	۲۰,۰۰	۵۲,۰۰				۷۵,۰۰	۰,۰۰	۷۵,۰۰			وزارت انرژی و آب
	مجموع:				۲۸۰,۱۳	۵۱۸,۵۳	۸۰۷,۳۳	۱,۰۱۰,۰۰	۱,۱۴۵,۰۰		۳,۷۶۰,۹۸	۱۶۶,۸۷	۳,۵۹۴,۱۲			

ضمیمه ۴: فهرست پروژه های انکشافی ولایتی (سکتور آب)

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۱	حفر چاه های کم عمق (۲۰ حلقه)	ولایت بلخ	وزارت معادن ووزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲	تأسیس سیستم کانال درمرکز وولسوالی زارع	ولایت بلخ	وزارت انرژی و آب ووزارت زراعت ومالداری	۱۳۸۷	
۳	نوسازی سیستم تأمین آب و تهیه آب آشامیدنی	ولایت بلخ	وزارت انکشاف شهری ،وزارت انرژی و آب ،ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۴	ساختمان و تقویت دیوارهای حمایوی دریای آمو ۲ کیلومتر (استفاده کننده گان ۲۰۰۰۰ نفر)	ولایت بلخ	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۵	تدارک آب آشامیدنی.	ولایت بغلان	وزارت انکشاف شهری ،وزارت انرژی و آب ،ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۶	ساختمان دیوارحمایوی درکناره دریا ۳۲۳۰متر درامتداددشت رباط، منورجان، ده نو، افسچی، ششان وفرنګ (استفاده کننده گان ۳۰۰۰ فامیل)	ولایت بغلان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۷	اعمار تانګ آب برای کوچیها در ساحات عظیم شور، دشت گیر بالا حصار	ولایت بغلان	وزارت احیا و انکشاف دهات ووزارت انکشاف شهری ووزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۸	اعمار بند آب به طول ۳۰متر در ولسوالی فرنګ (استفاده کننده گان ۳۰۰۰۰ نفر)	ولایت بغلان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۹	اعمار بند آب در اندراب ده ساله	ولایت بغلان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۰	اعمار بند آب در تنگی نهرین (۲۰۰ متر)	ولایت بغلان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۱	احیای مجددنهر کوشک در لرخوابی دهنه غوری	ولایت بغلان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۲	حفر چاه های عمیق در ناحیه اول ولسوالی پلخمری (۱۰۰ متر)	ولایت بغلان	وزارت انرژی و آب، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۱۳	حفر چاه های عمیق در زرکوم	ولایت بغلان	وزارت انرژی و آب، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۱۴	ذخیره آب برای ۶ قریه شیر (استفاده کننده گان ۱۰۰۰۰۰ نفر)	ولایت بامیان	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انکشاف شهری	۱۳۸۷	
۱۵	اعمار دیوارحمایوی در ولسوالی کهمرد به طول ۴ کیلومتر (استفاده کننده گان ۱۰۰۰۰ فامیل)	ولایت بامیان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۶	اعمار شبکه آبرسانی در مرکز ولایت بامیان (استفاده کننده گان ۱۵۰۰۰ فامیل)	ولایت بامیان	وزارت انکشاف شهری ،وزارت انرژی و آب ،ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۷	اعمار شبکه آبرسانی در مرکز ولایت بامیان (استفاده کننده گان ۳۰۰۰۰ فامیل)	ولایت بامیان	وزارت انکشاف شهری ،وزارت انرژی و آب ،ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۸	اعمار کانال پیزی درارگو به طول ۱۰۰۰ جریب زمین (استفاده کننده گان ۵۰۰۰ فامیل)	ولایت بدخشان	وزارت زراعت ومالداری، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۹	تأسیس آب آشامیدنی برای مسجد نمازگاه در نمازگاه کشم به طول ۶ کیلومتر (استفاده کننده گان ۸۰۰ فامیل)	ولایت بدخشان	وزارت زراعت، آبیاری ومالداری	۱۳۸۷	
۲۰	سیستم آب آشامیدنی در قریه گندم قول کلان کشم به طول ۱۰ کیلومتر (استفاده کننده گان ۲۰۰ فامیل)	ولایت بدخشان	وزارت زراعت ،مالداری و آبیاری	۱۳۸۷	
۲۱	تأسیس شبکه آبرسانی آب آشامیدنی به طول ۱۰ کیلومتر در دره غایب ولسوالی کشم (استفاده کننده گان ۱۸۰۰ فامیل)	ولایت بدخشان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۲۲	اعمار مجدد و تقویت کانال در ولسوالی سلارگاه ستایرمی گیراب	ولایت دایکندی	وزارت انرژی و آب، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۲۳	کندن ۳ حلقه چاه عمیق در ولسوالی شیرین نگاب	ولایت فاریاب	وزار معادن، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۲۴	اعمار دیوارهای حمایوی در شیرین تگاب	ولایت فاریاب	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۱	تأسیس شبکه آبرسانی آب آشامیدنی به طول ۱۰ کیلومتر در دره غایب ولسوالی کشم (استفاده کننده گان ۱۸۰۰ فامیل)	ولایت بدخشان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۲۲	اعمار مجدد و تقویت کانال در ولسوالی سلتا رگاه ستایر می گیزاب	ولایت دایکندي	وزارت انرژی و آب، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۲۳	کندن ۳ حلقه جاده عمیق در ولسوالی شیرین تگاب	ولایت فاریاب	وزار معادن، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۴	اعمار دیوارهای حمایوی در شیرین تگاب	ولایت فاریاب	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۵	تقویت سیستم کانال در شهر میمنه (۱۵ کیلومتر)	ولایت فاریاب	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت و مالداري	۱۳۸۷	
۲۶	حفر چاه های عمیق در خوجانقل (۳ حلقه چاه)	ولایت فاریاب	وزارت معادن، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۷	اعمار سربند دادخواه در ولسوالی خواجه سزپوش قریه ینگى قلعه	ولایت فاریاب	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۸	اعمار دیوار حمایوی در بلچراغ، چرمگری، عطاء الله، داغله، کولیان و نشار (۱۲/۵ کیلومتر)	ولایت فاریاب	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۹	اعمار سربند بنتو در ولسوالی پشتون کوت قریه بنتو (۱۰۰ متر)	ولایت فاریاب	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۳۰	حفر چاه عمیق در ولسوالی قیصار (۳ حلقه)	ولایت فاریاب	وزارت معادن ، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۳۱	تدارک کانال آبرسانی برای زراعت از دریای آمو	ولایت جوزجان	وزارت زراعت و مالداري، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۳۲	تهیه آب آشامیدنی برای مرکز ولایت و ولسوالی های ده گانه از طریق حفر ده حلقه چاه نیمه عمیق و ۴ حلقه چاه عمیق	ولایت جوزجان	وزارت معادن، وزارت انکشاف شهری، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۳۳	اعمار بند آبگردان در خواجه آشکارا برای ذخیره آب (در زاب و قوش تپه)	ولایت جوزجان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۳۴	حفر کانال آبی از دریای مرغاب تا ولایات جوزجان و سرپل (استفاده کننده گان ۶۰۰۰۰ نفر اهالی هردو ولایت)	ولایت جوزجان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۳۵	پایپ لاین آبی از دریای آمو تا ولسوالی آقچه و ولسوالی های همجوار (استفاده کننده گان ۴۰۰۰۰ نفر ساکنان ولسوالی های پنجگانه)	ولایت جوزجان	وزارت انکشاف شهری، وزارت زراعت، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۳۶	پایپ لاین برای آب آشامیدنی به طول ۲۵ کیلومتر در ولسوالی خواجه دوکاه قریه های قزل ایاق، سالتق کلان و ینگى اریغ (استفاده کننده گان ۱۶۰۰۰ نفر)	ولایت جوزجان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۳۷	ارتباط دریای مرغاب با دریای شیرخان (در ۲ کیلومتری ولسوالی سنجارک) (استفاده کننده گان ۳۰۰۰۰ نفر)	ولایت جوزجان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۳۸	بند آبگردان در ولسوالی قرقرین به طول ۳۵ کیلومتر (استفاده کننده گان ۶۰۰۰۰ نفر)	ولایت جوزجان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۳۹	اعمار دیوار حمایوی به طول ۵۰۰ متر در ولسوالی قوش تپه، درز آب، فیض آباد (استفاده کننده گان ۶۰۰۰ نفر)	ولایت جوزجان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۴۰	حفر ۴ حلقه چاه عمیق در شهر شیرخان.	ولایت جوزجان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۴۱	احیای مجدد بند آب پنجشیر، غوربند، شتل (استفاده کننده گان ۱۵۰۰۰۰ فامیل).	ولایت پروان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۴۲	اعمار دیوار حمایوی برای کانال آبرسانی از توتم دره تا مرکز ولایت (استفاده کننده گان ۶۵۰۰۰ فامیل)	ولایت پروان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۴۳	اعمار کاتال زیر در قلعہ خواجہ بگرام (استفاده کننده گان ۵۰۰ نفر)	ولایت پروان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۴۴	انکشاف سربندهای محلی در ولسوالی های سرخ پارسا، سیاه گرد، جبل آلسراج و شیخ علی.	ولایت پروان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۴۵	تمدید شبکه آبرسانی به طول ۲۲ کیلومتر	ولایت پروان	وزارت انکشاف شهری ، وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۴۶	کندن ۱۰۰ حلقه چاه نیمه عمیق در سطح ولایت	ولایت پروان	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۴۷	تحقق بخشیدن ۱۰ پروژه آبرسانی در ۱۰ قریه بگرام	ولایت پروان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۴۸	احیای مجدد دریای غوربند از باغ افغان تا دراز گرد به طول ۳۰ کیلومتر	ولایت پروان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۴۹	ساختمان دیوار حمایتی در ولسوالی بازارک ، مالا و ولسوالی های دیگر (تقریباً ۲ کیلومتر)	ولایت پنجشیر	وزارت انرژی و آب، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۵۰	اعمار بند آب در تاواخ، عنابه، آبدره، فرخ و زمان کور (استفاده کننده گان ۴۵۰۰ نفر)	ولایت پنجشیر	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۵۱	اعمار بند آب در قریه های رخه، دره حصارک، یاوشت، کرباشی (۸ بند آب به طول ۴۹ کیلومتر)	ولایت پنجشیر	وزارت انرژی و آب، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۵۲	طرح و سروی کاتال خنچ تا زمان کور (تقریباً ۱۵ کیلومتر)	ولایت پنجشیر	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۵۳	اعمار دیوار حمایتی در مرکز ولایت بازارک و پرند (تقریباً ۱۲ کیلومتر)	ولایت پنجشیر	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۵۴	اعمار کاتال آبیاری از وارسکوال تا شلکچه (۲۰ کیلومتر)	ولایت پنجشیر	وزارت زراعت و مالداري و ایاری، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۵۵	تأسیس ذخیره آب برای آبرسانی در وقت کم آبی در ولسوالی گیلان (استفاده کننده گان ۳۰۰۰ فامیل)	ولایت غزنی	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۵۶	اعمار بند تیزه در ولسوالی نوا به طول ۳۰۰ متر (استفاده کننده گان ۳۰۰ فامیل)	ولایت غزنی	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۵۷	بازسازی و پاکسازی بند سرده به طول ۵۷ کیلومتر در ولسوالی های اندر و گپرو (استفاده کننده گان ۸۰۰۰ فامیل)	ولایت غزنی	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۵۸	دیوار حمایتی به طول ۳۰ کیلومتر در اندر، شپت، ماکول، نوا، محمدخیل، خواجہ عمری، دودواب، قلعه امیری (استفاده کننده گان ۲۰۰۰ فامیل)	ولایت غزنی	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۵۹	حفر ۱۵۵ حلقه چاه آب آشامیدنی در زنجاد، وغاز، نوا، مقر، گیلان، قرا (استفاده کننده گان ۴۶۵۰ نفر)	ولایت غزنی	وزارت احیا و انکشاف دهات ، وزارت معادن، وزارت آب و انرژی	۱۳۸۷	
۶۰	عمار بند آب ذخیری (بند خاکی)	ولایت غزنی	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۶۱	اعمار دیوار حمایتی در ناحیه ملانوح بابا، به طول ۴۰۰ کیلومتر	ولایت غزنی	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۶۲	اعمار دو بند آب در ولسوالی های (خشب سیاه) کوشک رباط سنگی، (کم برق) پشتونو زرغون)	ولایت هرات	وزارت انرژی و آب ، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۶۳	کندن چاه های کم عمق در ولسوالی ها و شهرها (۱۲۵ حلقه چاه)	ولایت هرات	وزارت انرژی و آب ، وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۶۴	اعمار بند آب عینک در ولسوالی های کوشک و رباط سنگی	ولایت هرات	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۶۵	اعمار بند آب پشتان در ولسوالی انجیل.	ولایت هرات	وزارت انرژی و آب ، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۶۶	اعمار دیوار های محافظی در ۱۵ ولسوالی به طول ۱۰ کیلومتر.	ولایت هرات	وزارت انرژی و آب ، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۶۷	حفر چاه های عمیق در ولسوالی های ادرسکن و غوریان (۲ حلقه)	ولایت هرات	وزارت معادن ، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۶۸	اعمار بند پشتون در ولسوالی انجیل (استفاده کننده گان ۱۸۰۰۰ نفر)	ولایت هرات	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۶۹	اعمار ذخیره آبی در ولسوالی اشکمش (استفاده کننده گان ۲۰ هزار نفر)	ولایت تخار	وزارت انرژی و آب، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۷۰	حفر ۲۰ حلقه چاه کم عمق	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۷۱	حفر چاه های آب آشامیدنی	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۷۲	حفر ۳۰ حلقه چاه کم عمق	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۷۳	اعمار شبکه آبرسانی آب آشامیدنی در ولسوالی وارساج	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۷۴	حفر ۲۵ حلقه چاه عمیق	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۷۵	حفر ۲۰ حلقه چاه کم عمق	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۷۶	حفر ۷۰ حلقه چاه نیمه عمیق در تمام ولسوالی های ولایت تخار.	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۷۷	تمدید لوله آب رسانی در ولسوالی رستاق (استفاده کننده گان ۲۰ هزار نفر)	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۷۸	اعمار دیوار محافظی به طول ۵ کیلومتر در کنار دریا (استفاده کننده گان ۶۰۰۰ خانواده)	ولایت تخار	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۷۹	اعمار لوله کشی آب آشامیدنی در ولسوالی غیره (استفاده کننده گان ۳۰۰۰ نفر)	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۸۰	اعمار بند اب در ولسوالی اشکمش (استفاده کننده گان ۱۰۰۰۰ نفر).	ولایت تخار	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۸۱	تأمین اقدامات لازم زراعتی درقریه تگاب بچه آب (استفاده کننده گان ۱۰۰۰۰ نفر)	ولایت تخار	وزارت انرژی و آب ، وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت زراعت و مالداري	۱۳۸۷	
۸۲	تأمین سیستم مطمئن محافظی در مقابل سیلاب در ولسوالی ینگى قلعه.	ولایت تخار	وزارت انرژی و آب ، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۸۳	تدارک پروژه های آبرسانی در ولسوالی هزار سمج.	ولایت تخار	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۸۴	اعماربند در ولسوالی سنگلاخ جاريز ۳۰۰×۵۰۰ (استفاده کننده گان ۲۸۰۰۰ نفر)	ولایت وردک	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۸۵	اعماربند آب در باغک در حدود ۲۵۰×۳۰۰ متر.	ولایت وردک	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۸۶	اعمار بند در مرکز بهسود (استفاده کننده گان ۱۵۰۰۰ نفر)	ولایت وردک	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۸۷	اعمار ۲۰ عدد سربند در ولسوالی پاچیراگام (استفاده کننده گان ۶۵۰۰ نفر)	ننگرهار	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۸۸	پاکسازی سیستم کاریز در غنی خیل ۳۶ کاریز (استفاده کننده گان ۱۲۰۰۰ نفر)	ننگرهار	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۸۹	اعمار ۱۰ بند کوچک و ۱۰ کانال در ولسوالی نازیان (استفاده کننده گان ۶۰۰۰ نفر)	ننگرهار	وزارت انرژی و آب ، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۹۰	پاکسازی ۲۰ کانال در ولسوالی رودات (استفاده کننده گان ۵۰هزارنفر)	ننگرهار	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۹۱	اعمار دیوار در اطراف پوهنتون ننگرهار.	ننگرهار	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۹۲	سربند عمومی سربند خپوه در ولسوالی شیوه (استفاده کننده گان ۱۲۰۰۰۰نفر).	ننگرهار	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۹۳	سربند وزیر تنگی و ذخیره آبی در ولسوالی خوگیانی (۱۷۰۰۰ نفر بهره خواهند برد)	ننگرهار	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۹۴	اعمار سربند در ولسوالی پیچ، تنگی اچین (استفاده کننده گان ۷۰۰۰۰نفر).	ننگرهار	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۹۵	اعمار سربند پارک بندی ولسوالی یوسف خیل سیستم ذخیره آب یا کانال به طول ۱۲۵متر (استفاده کننده گان ۹۵۰۰۰نفر)	پکتیکا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۹۶	اعمار سربند وزمه ولسوالی تروی ارگون سیستم ذخیره آب یا کانال به طول ۵۰متر (استفاده کننده گان ۹۰۰۰۰نفر)	پکتیکا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۹۷	اعمار سربند آسیادادالله ذخیره و سیستم کانال به طول ۸۰ متر در سره وازه (استفاده کننده گان ۵۰۰۰۰نفر)	پکتیکا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۹۸	اعمار سربند دوست محمد ذخیره و سیستم کانال در، وازه به طول ۱۴۰ (استفاده کننده گان ۵۰۰۰۰نفر)	پکتیکا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۹۹	اعمار سربند پتانه ذخیره و سیستم کانال به طول ۱۲۰ متر در پالتوی مرکزی (استفاده کننده گان ۴۰۰۰۰نفر)	پکتیکا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۰۰	سروی و اعمار بند آب در دره استالف ولسوالی استالف	کابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۰۱	اعمار بند آب در ولسوالی لندر.	کابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۰۲	سروی و حفر کانال پروان از دریای پنجشیر.	کابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۰۳	اعمار بند آب در پغمان (استفاده کننده گان ۲۰۰۰نفر)	کابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۱۰۴	پاکسازی و احیای مجدد ۵۰ کاریز به طول ۴۵۰ کیلومتر در قرای ولسوالی میر بچه کوت	کابل	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۰۵	اعمار دیوار محافظوی در امتداد دریا های کابل ولوگر به طول ۱۸ کیلومتر (استفاده کننده گان ۲۵۰۰ نفر)	کابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۰۶	اعمار دیوار های محافظوی ، بند آب و آبگذرها در ولسوالی استالف (استفاده کننده گان ۲۵۰۰ نفر)	کابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۰۷	بازسازی شبکه آبرسانی در ولسوالی بگرامی (استفاده کننده گان ۳۰۰۰ خانواده)	کابل	وزارت انکشاف شهری	۱۳۸۷	
۱۰۸	سروی و حفر کانال پروان از دریای پنجشیر.	کابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۰۹	اعمار ۷ بند آب در امتداد کانال نقی در ولسوالی خان آباد.	کندهز	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۱۰	اعمار نهر در ولسوالی ارچی. (کار جریان دارد)	کندهز	وزارت زراعت، ایاری و مالداري	۱۳۸۷	
۱۱۱	بازسازی کانال " پرچه نقی " با تمام شبکه های آن در مرکز کندهز به طول ۷ کیلومتر (استفاده کننده گان ۲۰۰۰۰ نفر)	کندهز	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۱۲	بازسازی کانال زیر ولسوالی امام صاحب به طول ۱۵۰ کیلومتر (استفاده کننده گان، ۱۵۰۰۰ نفر)	کندهز	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۱۳	اعمار کناره محافظوی به طول ۵ کیلومتر در چاردره (استفاده کننده گان ، ۵۰۰۰ نفر)	کندهز	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۱۴	بازسازی کانال ارچی از اول تا آخر به طول ۷۰ کیلومتر (استفاده کننده گان ۷۰۰۰۰ نفر)	کندهز	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۱۵	بازسازی پروژه آبرسانی خان آباد و پروژه برق آبی.	کندهز	وزارت انرژی و آب وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۱۶	اعمار و توزیع شبکه آبرسانی در سرباغ، مرکز اییک و ساحات دوردست این منطقه که بطور مستقیم ۲۰۰۰۰ فامیل و بطور غیر مستقیم	سمنگان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
	۱۸۰۰۰۰ فامیل نفع خواهند برد.				
۱۱۷	حفر چاه عمیق در ولسوالی روی دوآب(استفاده کننده گان ۳۰۰۰۰ فامیل)	سمنگان	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۱۱۸	اعمار بند در دره صوف بالا(استفاده کننده گان ۲۴۰۰۰ فامیل)	سمنگان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۱۹	اعمار شبکه آبرسانی و ذخیره آن در مرکز ولایت.	سمنگان	وزارت انکشاف شهری، ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۲۰	اعمار بند (آب جهت آبیاری و آشامیدن) در ولسوالی های خرم و سارباغ.	سمنگان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۲۱	اعمار بند در ولسوالی روی دوآب.	سمنگان	وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، وزارت انرژی و آب وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۲۲	حفر چاه عمیق درقریه توقسون دره صوف پابان(استفاده کننده گان ۵۰۰۰ فامیل)	سمنگان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۲۳	اعمار دیوارمحافظوی جهت جلوگیری از سیلاب در مرکز ولسوالی های خرم و سارباغ(استفاده کننده گان ۳۰۰۰ خانواده)	سمنگان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۲۴	اعمار بند آبگردان در ولسوالی دره صوف پابان(استفاده کننده گان ۲۵۰۰۰ نفر)	سمنگان	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، آبیاری و مالداري	۱۳۸۷	
۱۲۵	اعمار بند آب برای ذخیره کردن در دره صوف بالا (استفاده کننده گان ۳۰۰۰ نفر)	سمنگان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۲۶	حفر چاه های عمیق و تأسیس کلینیک حیوانی در سطح ولایت.	کاپیسا	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۱۲۷	حفر چاه های کم عمق و اعمار کانال ها در ۶ ولسوالی و مرکز ولایت(۵۵ حلقه چاه در هر ولسوالی)	کاپیسا	وزارت احیا و انکشاف دهات ، ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۲۸	. اعمار شبکه آبرسانی، ذخیره و حفظ و مراقبت آن درهمه ولسوالی ها(استفاده کننده گان ۷۲۰۰۰ نفر).	کاپیسا	وزارت انرژی و آب، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۲۹	اعمار شبکه آبرسانی محمودراقی و ذخیره آن در ساحه محمودراقی به طول ۱۴۰۰ متر	کاپیسا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۳۰	تقویت و حفر بیشتر دریای پنجشیر در مرکز ساحه کاپیسا.	کاپیسا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۱۳۱	امماربند آب بالای دریای پنجشیر در ساحه گلبهار در حدود ۳۰۰۰۰ متر مکعب	کاپیسا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۳۲	احیای مجدد بند برق باغ دره در جنگل باغ نجرا ب.	کاپیسا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۳۳	اعمار ۳۱ دیوار محافظوی در سطح ولایت وولسوالی ها	کاپیسا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۳۴	تغییر مسیر دریای نجرا ب	کاپیسا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۳۵	اعمار بند برق آبی در ساحه خان گردک ولسوالی مرغاب.	بادغیس	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۳۶	اعمار بند آبرسانی در قرقیتو به طول ۱۲۰ متر و عرض ۲۰ متر.	بادغیس	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۳۷	اعمار بند آبرسانی برای کوچی ها در ولسوالی	بادغیس	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۳۸	تمدید شبکه آبرسانی در ولسوالی قلعه نوبه طول ۲۰۰ متر	بادغیس	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۳۹	اعمار دیوار محافظوی در ولسوالی جاوند به طول ۲۰۰ متر	بادغیس	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۴۰	اعمار بند جهت آبیاری در بالا مرغاب (استفاده کننده گان ۱۲۰۰۰ نفر).	بادغیس	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، ایاری و مالداری	۱۳۸۷	
۱۴۱	اعمار دیوار محافظوی در بالا مرغاب به طول ۵۰۰ متر.	بادغیس	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۴۲	اعماربند آبی در ساحه خان گردک ولسوالی مرغاب.	بادغیس	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۴۳	حفر ۶۲ حلقه چاه آب آشامیدنی (استفاده کننده گان ۱۲۰۰۰ نفر)	سرپل		۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
			وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت معادن		
۱۴۴	اعمار بندهای آبگردان در ولسوالی های سیدآباد و کوهستانات(استفاده کننده گان ۲۰۰۰۰ فامیل)	سریل	وزارت انرژی و آب، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۴۵	احیای مجدد فاضلاب شهر(در چهار ولسوالی شهر در حدود ۶ کیلومتر برای ۸۵۰۰۰۰ نفر)	کندهار	وزارت احیا و انکشاف دهات، ریاستعمومیارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۴۶	اعمار ۷۰ دروازه جهت کنترل آب در کانال های آبیاری در ولسوالی های دند، دامان و ارغنداب برای ۲۰۰۰۰۰ نفر.	کندهار	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، ایاری و مالرداری	۱۳۸۷	
۱۴۷	اعمار ۲۰ دروازه جهت کنترل آب در کانال های آبیاری در ولسوالی های شاه ولی کوت و ارغنداب برای ۲۵۰۰۰۰ نفر.	کندهار	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، ایاری و مالرداری	۱۳۸۷	
۱۴۸	ترمیم سیستم آب آشامیدنی در ۱۷ ولسوالی در حدود ۲۱۰۰ متر برای ۵۰۰۰۰۰ فامیل کوچی.	کندهار	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۴۹	اعمار سیستم کانال ها و کاریزها به طول ۹۰۰ کیلومتر در ۱۵ ولسوالی برای ۵۰۰۰۰۰ نفر.	کندهار	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۵۰	پروژه آبرسانی در مرکز ولایت برای ۲۰۰۰۰۰ نفر .	لوگر	وزارت انکشاف شهری، ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۵۱	اعمار بند آبگردان در مرکز ولایت در بره کی برک و محمدآغا(استفاده کننده گان اهالی ۳ ولسوالی).	لوگر	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، ایاری و مالرداری	۱۳۸۷	
۱۵۲	ترمیم بند و شبکه آبی خروار در ولسوالی خروار (استفاده کننده گان اهالی خروار و جرخ)	لوگر	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۵۳	اعمار بند در ولسوالی کله گوش الینگار	لغمان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۵۴	توسعه شبکه آب آشامیدنی در مرکز در حدود ۲۵ کیلومتر(استفاده کننده گان ۱۵۰۰).	لغمان	وزارت انکشاف شهری، ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۵۵	اعمار ۲ کیلومتر دیوار محافظوی در ولسوالی های قرغه بی، ملاخیل، کچره، کچونه و ساحات (استفاده کننده گان ۱۵۰۰ نفر)	لغمان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۵۶	اعمار ۷ کیلومتر باغ مهترلام بابا (استفاده کننده گان ۲۰۰۰ نفر)	لغمان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۵۷	اعمار دیوار محافظوی به طول ۲ کیلومتر در تیروگرو در ساحه بابا صاحب(استفاده کننده گان ۲۰۰۰ نفر)	لغمان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۵۸	حفر ۲۵ حلقه چاه آب آشامیدنی برای کوچی ها،(استفاده کننده گان ۵۰۰ فامیل)	لغمان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۵۹	اعمار دیوار محافظوی به طول ۶۰۰ متر در قرغه بی به طول ۵۰۰ متر در مرکز لغمان در قریه های جیلله، ملاخیل، شامتی بیلا، میر حسن.	لغمان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۶۰	اعمار ذخیره آبی در ولسوالی الینگار.	لغمان	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، ایاری و مالرداری	۱۳۸۷	
۱۶۱	اعمار سربند فرعی کوچک در قریه ابد ولسوالی چارباغ(استفاده کننده گان ۱۰۰۰ فامیل)	لغمان	وزارت احیا و انکشاف دهات وزارت زراعت، ایاری و مالرداری وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۶۲	اعمار ذخیره آبی تنگی سپیدار در ولسوالی شینکی	زابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۱۶۳	اعمار بند و ذخیره آب چوگی در ولسوالی شهر صفا.	زابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۶۴	اعمار بند آبگردان در ولسوالی ارغنداب برای ۴۵۰۰۰ نفر.	زابل	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، ایاری و مالداري	۱۳۸۷	
۱۶۵	پاکسازی کانال ها و کاریزها (۱۵۰ کاریز) در ۱۱۸ قریه ولسوالی نوبهار	زابل	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۶۶	تدارک آب آشامیدنی در ولسوالی شاه جوی (استفاده کننده گان ۹۰۰۰ نفر)	زابل	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۶۷	تدارک آب آشامیدنی در ولسوالی میزانه (استفاده کننده گان ۳۶۰۰۰ نفر)	زابل	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۶۸	تدارک آب آشامیدنی در ولسوالی شهر صفا (استفاده کننده گان ۸۰۰۰ نفر)	زابل	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۶۹	حفر ۱۰۰ حلقه چاه عمیق در ولسوالی شمالزی برای ۵۰۰۰۰ نفر.	زابل	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انرژی و آب، وزارت معادن	۱۳۸۷	
۱۷۰	اعمار دیوار محافظوی به طول ۴۱۰ متر در مناطق خوازه گی، مالی خیل، ولگی، و منطقه مهاجرین ارغنداب (استفاده کننده گان ۲۵۰۰ نفر).	زابل	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۷۱	تأسیس سیستم آب آشامیدنی در ولسوالی چوره به طول ۱۰ کیلومتر (استفاده کننده گان ۲۰۰۰۰ نفر)	ارزگان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۷۲	حفر ۶۰۰ حلقه چاه آب آشامیدنی در ولسوالی گیزاب (استفاده کننده گان ۳۰۰۰۰ نفر)	ارزگان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۷۳	اعمار راه های روستایی و جویها به طول ۱۳۰ کیلومتر در ولسوالی خاص ارزگان (استفاده کنندگان ۴۰۰۰۰ نفر)	ارزگان	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۷۴	اعمار بند آبگردان در ساحه آغه جان به طول ۱۰۰ متر (استفاده کننده گان ۲۰۰۰۰۰ نفر)	ارزگان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۷۵	اعمار بند آبگردان در ساحه های سرتنگی خاص ارزگان و ساحه میغار ولسوالی چوره به طول ۱۰۰ متر (استفاده کننده گان ۱۵۰۰۰۰ نفر)	ارزگان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۷۶	تدارک آب آشامیدنی برای ترینکوت (استفاده کنندگان ۵۰۰۰۰ نفر)	ارزگان	وزارت انکشاف شهری، ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۷۷	حفر ۳۰ حلقه چاه برای کوچی ها در سولی کلی شهر ترینکوت.	ارزگان	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۷۸	اعمار بند آبیاری (بند غرماب در مرکز ولایت غور و همه ولسوالی های آن.	غور	وزارت انرژی و آب، وزارت زراعت، ایاری و مالداري	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۱۷۹	اعمار سربند کانال ها (کانال محمود شیخ)	فراه	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۸۰	پاکسازی و صاف نمودن ۶۰۰ کیلومتر کانال و ۴۲۰ کیلومتر کاریز. (استفاده کننده گان ۷۵۰۰۰ نفر)	فراه	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۸۱	اعمار سربند شیخ محمود به طول ۳۸۰ کیلومتر در ولسوالی شیباب کوه. (استفاده کننده گان ۱۵۰۰۰ نفر)	فراه	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۸۲	اعمار سربندها .	نیمروز	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۸۳	پاکسازی کانال ها به طول ۲۵ کیلومتر ونصب ۲۰۰ متر دروازه های محافظوی	نیمروز	وزارت انرژی و آب، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۸۴	پاکسازی ۲۰ کیلومتر کانال نهر شاهی در زرنج (استفاده کننده گان)	نیمروز	وزارت انرژی و آب، وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۸۵	اعمار شبکه آب ذخیروی خلیلی به طول ۱۸۰ کیلومتر در ولسوالی چخانسور.	نیمروز	وزارت انکشاف شهری، ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۸۶	گسترش بند برق آبی به ولسوالی های تنگ و چخانسور. به طول ۱۵۰ کیلومتر.	نیمروز	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۸۷	. حفر ۴ حلقه چاه کم عمق و اعمار کانال ها با آبراهه های آن ها به طول ۱۲۰ کیلومتر.	نیمروز	وزارت انکشاف شهری، ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۸۸	اعمار و پاکسازی کانال ها و بند ها (کانال های شیخ سنگ و ابراهیم خیل به طول ۳۰ کیلومتر و بند به طول ۳۰۰ متر)	نیمروز	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۸۹	اعمار کانال نهر سراج (استفاده کننده گان ۲۰۰۰۰ نفر)	هلمند	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۹۰	حفر ۳۵۰ حلقه چاه آب آشامیدنی در تمام ولسوالی ها (استفاده کننده گان کوچیها و مالداران).	هلمند	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۹۱	بازسازی و پاکسازی کانال ها در ولسوالی کجکی.	هلمند	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۹۲	حفر کانال جدید از کجکی تا موسی قلعه	هلمند	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۹۳	اعمار دیوار حمایوی در حدود ۲۰۰ متر در قریه بست (استفاده کننده گان اهالی قریه بست)	هلمند	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۹۴	اعمار دیوار حمایوی در نادر شاه کوت به طول ۸ کیلو متر، (استفاده کننده گان ۲۰۰۰ نفر)	خوست	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۹۵	تأسیس سیستم آب آشامیدنی به طول ۵۰ کیلو متر (استفاده کننده گان ۲۰۰۰۰ نفر)	خوست	وزارت احیا و انکشاف دهات	۱۳۸۷	
۱۹۶	. اعمار دیوار محافظوی شمال به طول ۵ کیلو متر (استفاده کننده گان ۲۰۰۰ نفر)	خوست	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۹۷	تدارک آب آشامیدنی در شهر خوست (استفاده کننده گان ۴۱۰۰۰ نفر)	خوست	وزارت انکشاف شهری، ریاست عمومی ارگان های محلی	۱۳۸۷	
۱۹۸	پاکسازی کانال ها و آبگذرها در سطح ولایت (در حدود ۷۰ کانال و ۳۵۰ آبگذر)	خوست	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۱۹۹	اعمار دیوار محافظوی به طول ۱۲ کیلومتر در منطق شمال ، لکن ، سپیرا ، وعلیشیر.	خوست	وزارت احیا و انکشاف دهات، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	

شماره	نام پروژه	موقعیت پروژه	مقام مسؤول	مدت پروژه (به سال)	
				آغاز	ختم
۲۰۰	فعال سازی سیستم بند برق های کوچک و اعمار کانال ها.	کتر	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۰۱	ذخیره آب بر ای زمین های للمی .	کتر	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۰۲	اعمار کانال ها آبی از دریای نورگل در حدود ۱۵ کیلومتر.	کتر	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۰۳	سربندها برای کانال ها در ولسوالی چوکی.	کتر	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۰۴	اعمارسربند در کرخاله، نورگل، سالار باغ، نارنگ، و چوکی در حدود ۵ مرکز	کتر	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۰۵	اعمار شبکه آبرسانی به طول ۲ کیلومتر درقریه جبه ولسوالی نری.	کتر	وزارت احیا وانکشاف دهات	۱۳۸۷	
۲۰۶	ساختن ذخیره آب و سیستم آبیاری برای اهداف زراعتی در ولسوالی غرک،احمد آباد	پکتیا	وزارت زراعت، ابیاری و مالداري، وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۰۷	ساختمان ذخیره آب (در دند پتان ۵۰ متر در ولسوالی دندپتان)	پکتیا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۰۸	ساختمان ذخیره آب و دیوارهای حمایوی در ولسوالی پتان ۱۰ کیلومتر(استفاده کننده گان ۱۰۰هزارنفر)	پکتیا	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۰۹	احیای مجدد پروژه آبرسانی در خیرخانه	شهر کابل	وزارت انکشاف شهری ، شاروالی کابل	۱۳۸۷	
۲۱۰	احیای مجدد شبکه آبرسانی در ۱۳ ولسوالی	شهر کابل	وزارت انکشاف شهری ، شاروالی کابل	۱۳۸۷	
۲۱۱	تهیه آب آشامیدنی از طریق واتر پمپ ها در ۲۱ ولسوالی که ۴۰هزار خانواده بهره مند میشوند	شهر کابل	وزارت انکشاف شهری ، شاروالی کابل	۱۳۸۷	
۲۱۲	ساختمان ذخیره آب در تپه کارته سخی که ۲۰۰هزار خانواده بهره مند میشوند	شهر کابل	وزارت انکشاف شهری ،	۱۳۸۷	
۲۱۳	ساختمان شبکه آبرسانی در سید نور محمد شاه مینه (۳۰ کیلومترطول که ۴۵۰۰ خانواده بیهره مند میشوند)	شهر کابل	وزارت انکشاف شهری ،	۱۳۸۷	
۲۱۴	اعمار بند آبگردان در ولسوالی گل باغ (استفاده کننده گان ۷۰۰۰نفر)	شهر کابل	وزارت انکشاف شهری،شاروالی کابل	۱۳۸۷	
۲۱۵	توسعه شبکه آبرسانی از لاله باغ سالنگ تا شهر چاریکار.	پروان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۱۶	اعمار بند آب ذخیروی به طول ۴۰متر وارتفاع ۵۵ متر در ولسوالی الیشنگ(استفاده کننده گان ۲۵۰۰۰ نفر)	لغمان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۱۷	اعمار بند آب ذخیروی با طول ۶۰ متر در ولسوالی الینگار (استفاده کننده گان ۲۰۰۰ فامیل)	لغمان	وزارت انرژی و آب	۱۳۸۷	
۲۱۸	اعمار نهر شاهی از ولسوالی الینگار تا مرکز در حدود ۲۰ کیلومتر.(استفادهکننده گان ۳۰۰۰۰ فامیل)	لغمان	وزارت انرژی و آب		
۲۱۹	اعمار بند آب در تنگی دولت شاه به طول ۲۰متر.(استفاده کننده گان ۱۵۰۰ فامیل)	لغمان	وزارت انرژی و آب		
۲۲۰	تأسیس شبکه آبرسانی جهت آبیاری در تمام ولسوالی ها و مرکز.(استفاده کننده گان ۷۵۰۰۰۰نفر)	فراه	وزارت انرژی و آب		

جمهوری اسلامی افغانستان

دارالانشای استراتیژی انکشاف ملی افغانستان

قصر گلخانه، کابل – افغانستان

ویب سایت: www.ands.gov.af